MM. Fernand Boden (par Mme Christine Doerner), Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Haupert, Ali Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Mme Tessy Scholtes, MM. Marc Spautz, Robert Weber, Lucien Weiler, Raymond Weydert, Serge Wilmes et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. Alex Bodry), MM. Ben Fayot, Claude Haagen, Jean-Pierre Klein, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch (par Mme Claudia Dall'Agnol), MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Mme Vera Spautz;

MM. André Bauler, Eugène Berger (par M. Carlo Wagner), Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, MM. Fernand Etgen, Paul Helminger, Claude Meisch (par M. Xavier Bettel), Mme Lydie Polfer et M. Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché et Viviane Loschetter;

MM. Jean Colombera (par M. Gast Gibéryen), Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Fernand Kartheiser.

A voté non: M. Serge Urbany.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou décidéiert.

Domadder si mer um Enn vun eiser Sitzung ukomm. D'Chamber kënnt muer um néng Auer nees zesummen.

D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 15.51 heures)

SÉANCE 9

JEUDI, 8 DÉCEMBRE 2011

Présidence: M. Laurent Mosar, Président • M. Michel Wolter, Vice-Président

Sommaire

6350 - Projet de loi concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2012 (suite)

- *Discussion générale: M. Marc Spautz, M. Claude Meisch, M. Lucien Lux, M. François Bausch*

Au banc du Gouvernement se trouvent: MM. Luc Frieden, Mars Di Bartolomeo, Jean-Marie Halsdorf, Mme Octavie Modert et M. Romain Schneider, Ministres.

(Début de la séance publique à 9.00 heures)

M. le Président.- Ech maachen d'Sitzung op.

Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

M. Luc Frieden, *Ministre des Finances*.- Neen, Här President.

M. le Président.- De Moie fänke mer mat eise Budgetsdebatten un. D'Riedezäit ass hei nom Modell 6 festgeluecht, an et hu sech bis elo ageschriwwen: déi Häre Spautz, Meisch, Lux, Bausch, Gibéryen, Urbany a Bodry. Als éischte Riedner ass den honorabelen Här Marc Spautz agedroen. Här Spautz, Dir hutt d'Wuert.

6350 - Projet de loi concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2012 (suite)

Discussion générale

M. Marc Spautz *(CSV)*.- Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, mam Budgetsrapport 2012 diskutéiere mir elo iwwert den éischte Budget, deen no der neier Prozedur vum Semestre européen ausgeschafft ginn ass, een, dee fir méi Koordinatioun tëschent den europäesche Budgets- a Wirtschaftspolitike steet.

De Rapporteur, den honorabele Gilles Roth, huet déi nei Prozedur detailléiert a sengem schréftleche Rapport duergeluecht. Hien huet en Dokument erstallt vun iwwer 259 Säiten, e Reflexiounspabeier mat Informatiounen a villen Tableauen, déi engem plastesch weisen, wéi wichteg et ass ëmzedenken, fir datt mir eis d'Zil vun engem ausgeglachene Budget 2012 erreechen. Dëst muss kuerzfristeg, awer och virun allem mëttelfristeg geschéien. Ech wëll dem Gilles Roth am Numm vun eiser Fraktioun fir dëse Rapport e grousse Merci soen!

Kolleeginnen a Kolleegen, den Horizont, op dee mir hischaffen, ass, fir 2014 de budgetären Équiliber nees erreecht ze hunn. 2014 ass d'Enn vun dëser Legislatur, iwwert déi eraus d'Regierung sech net engagéiere kann an iwwert déi Period eraus mir 60 heibannen och kee Mandat hunn. D'Virausetzung fir déi nei néideg Trendwend ass d'Bereetschaft, datt mir dat virleiend Zuelematerial an déi verschidde Propositiounen oder Iddien och d'selwecht interpretéieren.

„Voir, juger, agir", dat ass de Leetsproch vum Kardinol Cardijn gewiescht, dem Grënner vun der JOC, der „Jeunesse ouvrière catholique". Dëse Sproch, deen ech doheem als Kand ëmmer an ëmmer erëm ze héiere kritt hunn, ass och de Sproch, ënnert deem ech de Budget analyséieren a jugéieren.

Une voix.- Très bien!

M. Marc Spautz *(CSV)*.- Den elo virleiende Budget kann awer net richteg betruecht a bewäert ginn, ouni e Réckbléck ze maachen.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, am September 2008 ass d'Bank Lehman Brothers an den USA an d'Faillite gaangen an huet domadder e wirtschaftlecht a finanzpolitescht Äerdbiewen ausgeléist vun engem Ausmooss, deem ee sech deemools net esou richteg bewosst war. D'Nowéie spiert een nach haut!

Wann déi griichesch Scholdekris zum Beispill, déi eis an d'ganz Welt an Otem hält, zum allergréissten Deel hausgemaach ass, esou huet d'Kris vun 2008/2009 och zur Verschäerfung vun der prekärer Lag vu Griichenland bäigedroen. An dat, wat fir Griichenland gëllt, gëllt och fir all anert EU-Land. D'Banken- an d'Finanzkris vun 2008, déi ee Joer méi spéit zu enger Wirtschaftskris mutéiert ass, huet Spuren hannerlooss. Mir hunn zënterdeem déi allergréisste Méi, fir nees laangfristeg de Wee vum Opschwong ze fannen. D'Persistenz vun der griichescher Scholdekris riskéiert, zu enger Zerräissprouf fir d'EU ze ginn an negativ Konsequenze mat sech ze droen.

Béis Zonge behaapten, Griichenland wier den Europäer hir Lehman Brothers. D'Kris a Griichenland war den Optakt fir d'Scholdekris an der Eurozon. No Griichenland hunn Irland a Portugal esou grouss finanztechnesch Problemer kritt, datt se hu misse gehollef kréie via de Rettungsfong. Aner Länner sinn ugeschloen, wéi Spuenien, Frankräich, mä och a virun allem Italien. Esou gutt wéi keen EU-Land ass verschount, och wann d'Situatioun bei deem engen net gradesou dramatesch ass wéi bei deem aneren.

Zënter dësem Summer kënnt bei d'europäesch Scholdekris nach eng nei Bankekris derbäi. D'Banken, déi extrem exposéiert sinn, leide weider ënnert de Konsequenze vun der europäescher Scholdekris. D'Banke sinn zum Deel ënnerkapitaliséiert. Si hunn och nach ëmmer vill ze vill toxesch Pabeieren. D'Konsequenz ass déi, datt vill Banken net genuch Liquiditéiten hunn, fir kënne Sue selwer ze léinen, wat sech natierlech op d'Wirtschaft nidderschléit.

D'Amerikaner fäerten, datt den „bank run", deen d'Kris 1929 ausgeléist huet, kéint erëmkommen, wou jiddweree seng Sue vun der Bank ewechgeholl huet. Dat wier dramatesch. Fir esou eng Situatioun ze vermeiden, fir d'Mäert ze berouegen, hunn déi lescht Woch déi sechs wichtegst Noutebanken décidéiert, de globale Finanzsystem ze ënnerstëtzen a Form vu Liquiditéitsfluxen, déi an de System eragepompelt ginn. Dës Entscheedung soll d'Spannung op de Mäert reduzéieren an de Finanzinstituter genuch Liquiditéiten zur Verfügung stellen, datt si genuch Suen hunn, fir d'Wirtschaft ënnert der Form vun de Prêten unzekuerbelen.

D'Griichenlandkris huet virun allem d'Schwächte vun der EU ervirgehuewen. Obschonns d'EU-Länner a virun allem d'Länner aus der Eurozon ofhängeg si vuneneen, feelt et nach ëmmer un enger adequater budgetärer a wirtschaftlecher Koordinatioun. Woubäi ee fairerweis muss soen, datt scho villes op deem Gebitt geschitt ass: de Semestre européen, „Europa 2020", de Pacte Euro.

De Problem ass, datt eis d'Zäit fortleeft, fir ofzewaarden, ob dës Moossname konkret gräifen. De Semestre européen ass eréischt agefouert ginn. Eréischt d'nächst Joer kënne mir gesinn, ob dat eppes bruecht huet oder net. Mir hunn net méi vill Zäit, an d'Mäert spillen dorobber. Si spekuléieren, si hunn awer och vläicht d'Gedold net, fir ofzewaarden, fir ze kucken, ob de Semestre européen zum Beispill eng gutt Initiativ war, oder vläicht si se midd ofzewaarden, datt d'Europäer endlech waakreg ginn a verstinn, datt se alleguerte gemeinsam mussen den Dossier Scholdekris ugoen.

D'Drohung vun der Ratingagentur Standard & Poor's, d'Kreditratinge vu 15 Memberen an der Eurozon, eis Lëtzebuerger inklusiv, an deenen nächste Wochen erofzesetzen, spigelt de Verloscht u Vertraue vun deenen Investisseuren an d'Fäegkeet vun der EU, a virun allem an der Eurozon, d'Kris ze meeschteren. Souguer de Rating vum Rettungsfong soll, deemno wéi, erofgesat ginn. D'Investisseure gleewen net méi dorunner, datt déi 17 Euroländer, a scho guer net déi 27 EU-Länner et fäerdegbréngen wäerten, sech op gemeinsam Léisungen a Moossnamen ze verstännegen. An et kann een hinnen net béis sinn. D'Politik an Europa huet net geglänzt an deene leschte Wochen a Méint.

Den Optrëtt vum franséische President a vun der däitscher Kanzlerin de Méindeg ass an deem Sënn positiv ze bewäerten, datt d'Schwéiergewiichter vun der EU endlech schénge sech openeen zouzebewegen. Grad elo zielt et, datt de franséisch-däitsche Motor net aussetzt.

Dësen Optrëtt huet awer net déi erwënschten Auswierkunge gehat, wann een d'Drohunge vun de Ratingagenture kuckt. Villes vun deem, wat se de Méindeg proposéiert hunn a wat se wëllen haut an de Freideg um Sommet gemeinsam virleeën, ass näischt Neies. Vill Iddië si scho viru laanger Zäit diskutéiert ginn a sinn un den Divergenzen tëschent grad Frankräich an Däitschland gescheitert. Vill kostbar Zäit ass verluer gaangen, vill Vertrauen ass verspillt ginn.

Et ass bekannt, datt keng Léisung machbar ass, wann ee vun deenen zwee Länner se net matdréit. Dës zwee Länner hunn eng enorm Responsabilitéit. Den Helmut Kohl, de François Mitterand an de Jacques Chirac ware sech dëser historescher Responsabilitéit bewosst a waren och bereet, iwwer hire Schiet ze sprangen. Frankräich an Däitschland dierfe weder Léisungen, déi hinnen aus nationale Grënn net gefalen, blockéieren nach deenen anere Länner Léisungen opzwéngen. Si hu Virbildcharakter an als solch solle si sech ëmmer fir déi gemeinschaftlech Method asetzen.

Ech bedaueren, datt d'Madame Merkel an den Här Sarkozy sech net ëmmer virbildlech verhalen, wann et ëm Europa geet. Ech hätt et gutt fonnt, wa se hir Proposë bis zum Sommet fir sech gehalen hätten, datt se dann dës Proposë mat hiren Homologen diskutéiert hätten an all Entscheedung als eng gemeinschaftlech Entscheedung verkaaft hätten. Dat wier menger Meenung no genee dee richtege gemeinschaftleche Werdegang, op dee vill Leit waarden. Mir hätten domadder sécherlech d'Kakofonie vun deene leschte Méint verhënnert an d'Kris hätt net dat Ausmooss ugeholl, dat se haut huet an dat se och net verdéngt.

Well wann een den Experten nolauschtert, ass de Problem an Europa bei aller Problematik guer net esou schlëmm wéi 2008 bei der Faillite vu Lehman Brothers. D'Suergekand Griichenland kréie mir op déi eng oder aner Manéier geregelt. D'Situatioun an Irland schéngt sech ze stabiliséieren.

Wat Italien ugeet, muss dat Land zwar Kreditter ophuelen an dofir méi wéi 7% Zënse bezuelen, mä dat Land kritt de Moment nach Sue geléint. Italien huet och eng Rei vu couragéierte Reformen ugekënnegt, déi, wa se gestëmmt ginn an ëmgesat ginn, dem Land deen néidege Spillraum kéinte ginn, fir sech nees ze erkréien. Vill Experten, virun allem amerikanesch Bankenexperten, ginn dovunner aus, datt Italien de Potenzial huet, fir selwer ouni Hëllef aus der Kris erauszekommen.

Frankräich, wéi Italien, muss méi Zënse bezuelen, mä och hei ass Frankräich nach an enger Situatioun, wou et Sue geléint kritt. Et ass awer kloer, datt dëst net onendlech geet. En Trend zeechent sech of: Ëmmer méi Investisseuren zécken, fir an de Krisestaten ze investéieren.

D'Zil fir all Land ass et, seng Schold ze kierzen an den Defizit ofzebauen. Net fir näischt sinn iwwerall Spuermoossnamen a Reforme fir d'Wirtschaft unzekuerbelen ugekënnegt. Mä eng Konditioun sine qua non, fir datt Spuermoossnamen, déi op nationalem Niveau ergraff ginn, och déi erwënschte Konsequenze mat sech bréngen, ass déi, datt d'Scholdekris um europäeschen Niveau gemeeschtert gëtt.

De Sommet zu Bréissel, deen haut a muer stattfënnt an op deen d'ganz Welt a besonnesch d'Investisseure wäerte kucken, wäert - hoffen ech - d'Weiche fir e Gesamtkonzept stellen. Ech erwaarde mir net méi, awer och net manner. Deen, dee mengt, datt de Freideg alles décidéiert gëtt, alles ficeléiert ass, datt et da mam Sommet gedoen ass, deen iert gewalteg.

Par contre, et wier héich Zäit, datt mir d'Richtung uginn, wou et soll higoen. Mir brauche souwuel kuerzfristeg Mesuren, fir deenen ugeschloene Länner ënnert d'Äerm ze gräifen, wéi och mëttelfristeg a laangfristeg Moossnamen, fir an Zukunft Krisen ze verhënnere respektiv besser ze géréieren. Et ass evident, datt net alles op engem Sommet kann entscheet ginn. Mä d'Richtung muss genee festgeluecht ginn, d'Solidaritéit an d'Unitéit mussen nees an de Vierdergrond réckelen. Europa muss gemeinsam aus engem Mond schwätzen, muss gemeinsam Léisunge virdroen. Et ass keng Plaz fir Divergenze méi.

D'Madame Merkel huet net komplett Recht, wa se seet: „Was eine Ratingagentur macht, das ist in der Verantwortung der Ratingagentur." Et ass zumindest zum Deel, wéi am Fall vun der Scholdekris an der Eurozon, och d'Verantwortung vun der Politik. D'Ratingagenturen an d'Mäert reagéiere sensibel op all Ausso, all Initiativ, all Léisungsvirschlag vun europäesche Politiker. Dat muss ee wëssen, ier een an d'Öffentlechkeet geet.

Doriwwer eraus deelen ech dem Premier seng Meenung, datt de gedrohten Downrating ongerechtfertegt an exzessiv ass. D'Drohunge vu Standard & Poor's verzerren déi wirtschaftlech Realitéit vu villen EU-Länner. Ënnert dëse Konditioune kënne Ratingen net méi als verloossbar Moossinstrumenter. Ech fäerte just, datt vill Investisseure sech net méi d'Méi wäerte maachen, fir erauszefannen, wat un deene Ratinge richteg ass oder net. Si kucke sech einfach de Rating un an décidéieren, ze investéieren oder net, jee nodeem de Rating gutt oder schlecht ass.

Och wann eng méiglech Erofstufung net dramatiséiert soll ginn, bleift et, datt d'Ratingagenturen och zu engem gewëssene Mooss fir d'Verstäerkung vun der Kris matverantwortlech sinn.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, zënter der griichescher Scholdekris gëtt den Euro verdäiwelt. Et gëtt vun „Eurokris" geschwat, woubäi den Euro ni an der Kris war. Mir haten a mir hu keng Eurokris! Trotz allem héiert een deen een oder deen anere vun enger méiglecher Sortie vum Euro schwätzen. Awer wat wier, wa mir den Euro net hätten, mä nach de Frang?

Fir déi Fro ze beäntwerten, kann ee villes soen. Fir d'Alleréischt, fir emol mat eppes ganz Einfachem unzefänken: Wou, mengt Dir, géif de belsch-Lëtzebuerger Frang haut stoen, nodeem eis Nopere ganzer 540 Deeg gebraucht hunn, fir eng Regierung op d'Been ze stellen? An dat och eréischt, nodeem Standard & Poor's d'Bewäertung vun der Belsch de 25. November erofgesat huet.

An da wëll ech Iech un d'Joren 1982 an 1983 erënneren. Deemools huet eise Währungspartner, d'Belsch, ouni Lëtzebuerg ze froen, de Frang op- an ofgewäert, an et ass erop- an erofgaangen, an dat bei engem deemolegen Inflatiounstaux vun 10%! Dir kënnt Iech jo denken, wat dat fir Konsequenze fir eist Land an eis Wirtschaft hat. Mir Lëtzebuerger waren 80 Joer monetär vun der Belsch ofhängeg an net fräi an eisen Décisiounen. Haut si mir gläichberechtegte Copropriétaire vun där stäerkster Währung vun der Welt. Mir sinn net manner, mir si méi souverän ginn!

Dann eppes, wou mir alleguerten direkt an dësem Alldag géife mierken, wat lass wier: Wa mir den Euro net hätten, dann hätte mir haut wesentlech méi héich Präisser un der Pompel. D'Uelechpräiserhéijung vu ronn 40% huet sech net voll op d'Präisser un der Pompel fir de Verbraucher duerchgeschloen, well den Euro a sengem Verhältnis zum Dollar sech esou entwéckelt huet, datt mir dat ofgebremst kruten a kréien. Et ka jo kee sech méi virstellen, wann de Lëtzebuerger Frang par rapport zum Dollar géif stoen, wat dat wier.

Trotz der Kris, den enormen Turbulenzen an der extrem kritescher Situatioun a Griichenland muss ee feststellen, datt den Euro eis Stabilitéit bruecht huet. Ech wëll nach eng Kéier kloer drun erënneren - et seet een et net oft genuch -, datt mir eng Scholdekris hunn a keng Eurokris. Dëst gëtt leider allze oft falsch duergestallt. Den Euro ass net schold un der Kris, mä déi zukunftsblann Defizitpolitik, déi an enger Rei Länner iwwer laang Jore gemaach ginn ass. Natierlech huet d'Scholdekris en Afloss op den Euro, notamment well Eurolänner dovu betraff sinn, mä eent ass a mengen Ae sécher: Ouni den Euro wier déi Kris nach vill méi schlëmm ausgefall, wéi se schonn ass.

Mä zréck zur Stabilitéit, déi den Euro eis bruecht huet. Dës Solidaritéit ass fir eng kleng Exportwirtschaft wéi eis vun essenzieller Bedeitung. Mir bedreiwen eisen Aussenhandel mat eise wichtegste Wirtschaftspartner an dërselwechter Währung. Dat huet de Konditiounen, zu deenen d'Lëtzebuerger Betriber schaffen an exportéieren, handelen an importéieren, eng enorm Previsibilitéit ginn.

Den Euro, deen der esou vill verhënnere wollten an deen der esou vill fir eng Utopie gehalen hunn an dee verschiddener och hätten erëm am léifste wëllen ofschafen, ass trotz dem aktuelle schwieregen Ëmfeld an all den Diskussioune ronderëm den Euro déi gréisste politesch Leeschtung vun den Europäer am leschte Véirel vum leschte Jorhonnert.

Den Euro huet de Währungsturbulenzen, déi den Europäer an deene leschten 20 Joer vum leschte Jorhonnert esou dacks op de Kapp gefall sinn, en Enn gesat. Den Euro huet den Äus bedeit fir d'kompetitiv Ofwäertungen, mat deene verschidden europäesch Länner sech an der Vergaangenheet ongestrooft op d'Käschte vun hiren Nopere beräichert hunn.

Den Euro huet dem europäesche Wirtschaftsraum eng Stabilitéit bruecht, déi dëse virdrun ni kannt huet. Ech erënneren drun, datt an der éischter Halschent vun den 1990er Joren d'Geld an Europa net manner wéi fënnefmol op- an ofgewäert ginn ass. An all Kéiers huet d'Lëtzebuerger Exportindustrie drënner gelidden. All Kéiers hunn déi südlännesch Währungen drënner gelidden; ass déi däitsch Währung an d'Luucht gaangen a mir hunn Inflatioun importéiert, hu mir Ofsazmäert an aneren europäesche Länner verluer.

Déi Lëtzebuerger Betriber, déi zu 70% an déi aner EU-Länner exportéieren, liewe roueg, well d'Italiener zum Beispill net iwwer Nuecht kënnen ofwäerten an domat eis Betriber vun haut op muer méi deier ginn, fir hir Produkter ofzesetzen.

Wa mir den Euro net hätten a wann et d'Wirtschafts- an d'Währungsunioun net géif ginn, da wieren d'Zënsen däitlech méi héich zu Lëtzebuerg, wéi se elo sinn. D'Betriber géife manner investéieren, well Sue léinen däitlech méi deier wier wéi elo mam Euro. An d'Privatleit, déi eng Schold mussen zréckbezuelen op en Haus, wieren och däitlech méi belaascht.

Wann ech mer den Niveau vun der Lëtzebuerger Inflatioun ukucken an dat reng vun de wëssenschaftleche Kritären hier betruechten, da sinn d'Zënsen zu Lëtzebuerg niddreg. Si si méi niddreg, wéi se eigentlech misste sinn opgrond vun eiser Inflatioun. Dat verdanke mir der Währungsunioun an dem Euro. Wann ech mer d'Zënsen ukucken, déi mir virum Euro haten, an ech kucke mir d'Zënsentwécklung zënterhier un, muss ech soen, datt d'Zënsentwécklung virum Euro méi ongënschteg fir d'Lëtzebuerger Verbraucher an hir Kafkraaft war, wéi dat haut de Fall ass.

Wann ech mer de Wirtschaftswuesstum an de Länner vun der Eurozon ukucke virum Antrëtt an d'Eurozon, an ech kucke mer de Wirtschaftswuesstum an deene Länner no dem Antrëtt an d'Eurozon un, dann ass d'Wirtschaftskris (veuillez lire: Wirtschaftskraaft) däitlech méi héich, nodeems den Euro agefouert ginn ass.

Natierlech muss ee sech bewosst sinn, datt déi momentan Inflatioun vun 3% an der Eurozon a vun 3,4% zu Lëtzebuerg e gudde Krack iwwert den 2% läit, déi vun der EZB ugestrieft ginn. Datt dowéinst d'Zënsen eigentlech misste méi héich sinn, wéi dat aktuell de Fall ass, ass och gewosst. Krisebedéngt a fir d'Wirtschaft unzekuerbelen, léisst d'EZB de Leetzëns awer op engem niddregen Niveau. Trotzdeem wiere mir wäit vun den Zënstauxen aus der Vir-Euro-Zäit ewech! Wat soll dann elo falsch gewiescht sinn un der Décisioun, fir datt den Euro komm ass? Wat wier d'Alternativ dozou gewiescht?

D'Alternativ dozou wier jiddefalls, datt d'Deierecht, „der Feind des kleinen Mannes", zu Lëtzebuerg geklomme wier an datt eis Industrie, besonnesch déi exportorientéiert, manner gutt géif funktionéieren. D'Resultat wier mat Sécherheet eng manner gënschteg Lag vun de Statsfinanzen zu Lëtzebuerg an eng wesentlech méi fragil Wirtschaftsstruktur, wa mir dat do net gemaach hätten.

Den Euro huet sech also trotz allem als Schutzwall géint international Onsécherheet duerchgesat an ass dowéinst grad a Krisenzäiten en enorm wichtegt Instrument, fir datt mir grad dës Kris kënnen iwwerstoen. Ech kann also beim beschte Wëllen net verstoen, datt esou vill Leit fir eng Sortie aus dem Euro plädéieren. Ech kann och net verstoen, datt ee fir déi ugeschloe Länner eng Sortie envisagéiert. Zumindest zu dësem Zäitpunkt wier dat net richteg. Mir mussen deene Länner d'Méiglechkeet ginn, sech ze erkréien. Dat geet net vun haut op muer. D'Spuermoossname musse gräifen, d'Reformen hir Friichten droen. Et dierf een an deem Kontext och net vergiessen, datt ze drastesch Spuermoossnamen iwwer eng länger Zäit en negativen Impakt kënnen hunn. Alles muss ausbalancéiert ginn.

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, déi aktuell Kris ass net déi éischt, där mir eis mussen an eisem Land stellen. Nom Zweete Weltkrich war d'Industrie, a besonnesch d'Stolindustrie, d'Lokomotiv vun der wirtschaftlecher Entwécklung zu Lëtzebuerg. Ufanks de 70er Joren huet eleng d'Stolwirtschaft eng 30% vun der Valeur ajoutée zu Lëtzebuerg ausgemaach, dee ganzen Industriesecteur méi wéi 50%. Op de Schmelzen an op de Minnen hunn um Héichpunkt vun der Sidérurgie eng 25.000 Leit geschafft. Dat waren deemools 16% vun allen Aarbechtsplazen hei am Land.

D'Kris vun der Stolindustrie an de Joren '75 bis '85, ausgeléist duerch zwee Pëtrolsschocken, huet eis op eng frappant Aart a Weis gewisen, wéi vulnérabel e Land ass, wat op engem groussen Deel vun engem eenzege Wirtschaftssecteur ofhängeg ass.

D'Pëtrolskrisen aus de Joren 1973 an 1979/1980 hate fir eist Land a seng Wirtschaft staark Auswierkungen, staark, well parallell säin Zuchpäerd, d'Stolwirtschaft, och mat seriöe Problemer ze kämpfen hat duerch ëmmer erëm riseg Iwwerproduktiounen um Weltmarché an deen domadder verbonnene Präisverfall vun de Stolprodukter. An där Zäit stoung - a vun engem Moment op deen aneren - op eemol all sechst Aarbechtsplaz hei zu Lëtzebuerg um Spill.

D'Konsequenz vun dëse schwieregen Zäite war déi, datt tëschent '74 an '83 d'Produktioun ëm d'Halschent erofgaangen ass, op den Niveau vun 1955. An dërselwechter Zäit ass och den Emploi an deem Beräich agebrach: vu 25.000 Leit am Joer '74 op 13.400 am Joer 1985. 14.800 Stolaarbechter hunn hir Aarbecht verluer. Dovu sinn der um Enn 30% an d'Préretraite geschéckt ginn.

Mir hunn e ganz Jorzéngt gebraucht, ier mir eis als Land erëm vun där Kris erholl haten. An dës Kris hat hire Präis, souwuel um mënschleche wéi och um finanzielle Plang, well d'Moossnamen, déi d'Politik an dëser schwiereger Zäit huet missen huelen, waren net zum Nulltarif. D'Dépense budgétaire, déi de Stat am Kader vum Plan sidérurgique tëschent 1975 an 1987 ausginn huet, huet en Total ausgemaach vun enger Milliard Euro. An der Moyenne sinn all Joer 5% vun de Statsdépensen an d'Rettung vun der Sidérurgie gefloss. Et handelt sech hei ëm eng fir dës Zäiten onvirstellbar héich Zomm, déi nëmmen duerch en exzeptionelle kollektiven Effort vun der ganzer Bevölkerung konnt opbruecht ginn.

Datt et während an no dëser Krisenzäit zu Lëtzebuerg awer erëm biergop gaangen ass, ass un dräi Elementer festzemaachen: d'Entwécklung vun der Finanzplaz Lëtzebuerg, déi praktesch simultan mat der Kris an der Stolwirtschaft stattfonnt huet, déi verstäerkten Diversifizéierungsbestriewunge fir eis Ekonomie an eng moderat Lounpolitik. Et muss een an deem Zesummenhang och drun erënneren, datt 1982 eng Kéier den Index, déi eng soen „moduléiert", déi aner soen „manipuléiert" gouf.

Här President, bis déi nächst Kris ufanks 2000 komm ass, hate mir 15 exzeptionell Joren, wou et zu Lëtzebuerg geboomt huet, mat engem Duerchschnëttswuesstum vu méi wéi 5%. Nëmmen d'Iren hunn a ganz Europa en ähnleche Wirtschaftswuesstum kannt. Den Emploi ass an dërselwechter Zäitspan vun 161.000 op 265.000 geklommen. Dat entsprécht all Joer engem duerchschnëttleche Wuesstum vun 3,4%.

Haaptverantwortlech fir de Wuesstum vun eiser Wirtschaft war virun allem de Finanzsecteur mat senge Banken a Servicer an awer och déi héich Investitiounspolitik vum Stat, déi relativ niddreg Besteierung vun de Leit an déi niddreg Lounniewekäschten, duerch déi mir de Coût du travail op engem concurrentiellen Niveau konnten halen.

Zéng Joer méi spéit ass et nach ëmmer de Finanzsecteur, deen eiser Wirtschaft de Stempel opdréckt. Mëttlerweil schaffe bal 43.000 Leit an deem Secteur. Dat sinn iwwer 12% vum Emploi total, dee mëttlerweil bei iwwer 350.000 Beschäftegte läit.

Wéi vill dëse Secteur zu den Einnahmen am Statsbudget bäisteiert, ass alles bekannt, et ass méi wéi ee Véirel vun alle Steierrecetten. Bei der Kierperschaftssteier, vereinfacht formuléiert, der Steier vun de Betriber, sinn et zwee Drëttel.

Fir Iech dee Wandel vum Industriestanduert Lëtzebuerg hin zur Déngschtleeschtungsgesellschaft mam Schwéierpunkt Finanzen ze verdäitlechen, wollt ech Iech folgend Zuelen nennen: Huet 1970 déi gesamt Industrie 53% vun der Valeur ajoutée totale ausgemaach, sou waren et der 1985 nach 28% an 2005 nëmmen nach 16%. An dërselwechter Zäit ass am Beräich Services - Services financiers, Commerce, Transport a Kommunikatioun an aner Servicer - de Prozentsaz vun der Valeur ajoutée totale vun 43% am Joer 1970 op 83% am Joer 2005 geklommen. Eng Entwécklung, déi an de leschte Joren nach weidergaangen ass. Eleng de Finanzsecteur mécht haut iwwer 30% vun der Valeur aus.

Ech hunn Iech dës Beispiller genannt, fir ze weisen, datt mir eis vun der Ofhängegkeet vun engem Secteur an d'Ofhängegkeet vun engem anere Secteur erabeweegt hunn an datt déi lescht Joren eis kloer virun Ae gehalen hunn, wéi geféierlech a vulnérabel et fir e Land ass, wann een zum groussen Deel just vun engem Secteur lieft. De wirtschaftleche Monolithismus, virun deem besonnesch och de Lucien Thiel ëmmer gewarnt huet, ass eng Gefor fir déi wirtschaftlech a sozial Entwécklung an eisem Land! Irland soll eis an dësem Kontext als warnend Beispill déngen, well och si waren, nach méi wéi mir, vum Finanzsecteur ofhängeg. Ee Grond iwwregens, firwat se ënnert den europäesche Rettungsprabbeli hu misse flüchten.

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, ech hunn Iech virdru gesot, wat d'Rettung vun der Stolindustrie iwwer Jore kascht huet, eng Rettung, déi nëmmen duerch e kollektiven Effort vun all de Leit am Land konnt realiséiert ginn. Wéi héich d'Rechnung fir de Stat an eist Land wier, wann eng ähnlech Kris wéi deemools an de 70er Joren am Stolsecteur am Lëtzebuerger Finanzsecteur géif optrieden, mam Verloscht vun der Halschent vun den Aarbechtsplazen an dem Ewechbrieche vun engem groussen Deel vun eise Steierrecetten, dat kann a wëll - mengen ech - zu dësem Moment kee sech virstellen.

An ob déi kollektiv Solidaritéit, déi Enn de 70er, ufanks den 80er Jore gespillt huet, haut nach géif gräife fir grouss Deeler vun eise Leit, fir solidaresch ze si mat dem Bankesecteur, wéi se deemools solidaresch ware mam Stolsecteur, dat mag ech och bezweifelen. Well haut kuckt jo jiddweree méi no dem sougenannten „Korpsgeescht" wéi nach no der grousser Solidaritéit.

Och wann eis Bankeplaz fir de Moment nach relativ onbeschuet duerch d'Kris komm ass, sou wëll ech Iech awer eng Kéier e puer Zuele liwweren, fir ze ënnermaueren, wat mat eiser Ekonomie géif geschéien, wann eise Finanzsecteur an d'Bredouille géif kommen. Mäi Virgänger, de Lucien Thiel, dee jo en unerkannte Finanzexpert a Kenner vun der Zeen war, hat mer eng Kéier beschriwwen, wat engem géif geschéien, wann eigentlech aus där enger oder där anerer Ursaach de Lëtzebuerger Bankesecteur géif an d'Stottere kommen. Ech ka mech nach gutt drun erënneren, wat hien deemools erzielt huet, well den Impakt op d'Finanzplaz an awer och op déi ganz Ekonomie war enorm.

Huele mer emol un, d'Bankendépôte géife Problemer kréien: D'Kontributioun vum ganze Finanzsecteur an der Valeur ajoutée totale vun eiser Ekonomie, déi fir de Moment eng 30% ausmécht, géif ëm e Véirel zréckgoen. Mir géifen 8% vun eisem PIB abéissen, wat sech an engem Uwuesse vum Budgetsdefizit vu méi wéi 2% géif erëmspigelen. Och de Steierausfall wier grouss, ëmmerhi steiert de Finanzsecteur eng 25% vun de Steierrecettë bäi.

Ausserdeem wieren op der Finanzplaz eng 7.000 Aarbechtsplazen a Gefor an an der ganzer Ekonomie kéinten eng 11.000 Plaze verschwannen. Wann ech dës Chifferen zu den aktuelle Chômagezuele géif derbäizielen, da komme mer op e Punkt, wou och de Fonds pour l'Emploi dës zousätzlech Chargen net méi kéint droen, ausser mir géifen d'Solidaritéitssteier erëm op den Niveau setzen, dee mir während der Stolkris haten, an dann nach ass d'Fro, ob dat géif duergoen. A wou mir dës Leit nach erëm géifen op Aarbechtsplazen ënnerdaach kréien, dat wier nach e ganz anere Problem.

Här President, ech wëll elo net den Däiwel un d'Mauer molen, net a Pessimismus verfalen, mä de Leit just eng Kéier virun Ae féieren, wat an eisem Land lass wier, wann d'Kris wierklech op eise Bankesecteur géif duerchschloen an eng gewëssen Unzuel vu Banke géifen oder missten zoumaachen an eist Land verloossen. Ech warnen dowéinst déi Leit, déi mengen, et misst een d'Banken zur Keess bieden, schliesslech hätte si och zur Kris bäigesteiert. Ech sinn net géint eng besser Kontroll, e besseren Encadrement vun de Banken an dem ganze Finanzsecteur; et muss ee just oppassen, wat ee mécht a wat ee verlaangt. Ze vill däers Gudde kann negativ Konsequenze mat sech bréngen, déi net gewollt waren.

Et bleift, datt d'Ofhängegkeet vum Finanzsecteur net gesond ass. Dofir muss fir d'Regierung, nieft der Sanéierung vun de Statsfinanzen iwwert de Wee vun Aspuerungen op der Dépensësäit, eng méi breet opgestallte Wirtschaft eng absolut Prioritéit sinn. Dës Diversifizéierungsbestriewunge kënnen awer nëmme vu Succès gekréint ginn, wa mir de potenziellen Investisseuren e kompetitiivt Ëmfeld bidden. An datt dëst Ëmfeld am internationale Verglach net esou gutt ass, wéi mir eis dat vläicht ëmmer wëllen agestoen, ënnermaueren d'Positioune vu Lëtzebuerg an e sëlleche Klassementer an internationale Rankingen, wouvun ech der e puer Beispiller wëll soen.

Do hätte mir fir d'Éischt de Kompetitivitéitsindex vum Weltwirtschaftsforum. Dësen analyséiert de mëttel- a laangfristege Kompetitivitéitsniveau vun 142 Länner a benotzt fir seng Berechnungen eng honnert Indicateuren, sou zum Beispill d'Schoul, d'Santé, den Aarbechtsmaart, d'Infrastrukturen an d'Innovatioun. Am Joer 2011 si mir an dësem Klassement ëm dräi Plazen op d'Plaz 23 gefall. Däitschland ass op der sechster, d'Belsch op der 15. a Frankräich op der 18. Plaz.

Deen nächste Ranking ass dee vum „International Institute for Management Development". Hei gëtt analyséiert, a wéi engem Mooss e Land capabel ass, sengen Entreprisen e gutt Ëmfeld

zur Verfügung ze stellen. 59 Länner goufen op méi wéi 300 Kritären analyséiert. Hei sti mir op der eelefter Plaz, d'selwecht wéi d'lescht Joer. Däitschland ass an dësem Ranking besser gestallt wéi eist Land. D'Belsch a Frankräich par contre sinn hanner eis.

Dat drëtt Beispill ass dat vum „European Innovation Union Scoreboard" vun der Europäescher Kommissioun, deen am Kader vun der Strategie „Europa 2020" op d'Bee gestallt ginn ass. Hei kann een erausliesen, a wéi engem Rhythmus d'Zilsetzunge vun der Strategie 2020 an de verschiddene Memberlänner vun der EU ëmgesat ginn. An där Editioun vun 2010 leie mir op der zéngter Plaz, Däitschland op der véierter, d'Belsch op der sechster an d'Fransouse knapp hanner eis op der eelefter Plaz.

Et kann een elo vun dëse Rankingen halen, wat ee wëllt. Et kann ee se kritiséieren, soen, datt se net der spezifescher Situatioun vu Lëtzebuerg Rechnung droen, datt hei Äppel mat Bire verglach ginn, etc. All dat kann ee soen. Fakt ass awer, datt et ënner anerem dës Rankinge sinn, déi vu potenziellen Investisseure g nee ënnert d'Lupp geholl ginn, wa se virun der Entscheedung stinn, fir sech an deem engen oder deem anere Land néierzeloossen. Ob mir dat elo gutt fannen oder net, Tatsaach ass, datt Lëtzebuerg an dëse Klassementer, iwwer Jore gekuckt, Plomme gelooss huet an ëmmer manner gutt bewäert ginn ass a gëtt.

Dës Faiten an d'Realitéit um Terrain, déi vill Leit nach ëmmer gewollt oder ongewollt verkennen, loossen eis Fraktioun zur Konklusioun kommen, datt mir onbedéngt a virun allem séier eppes fir d'Kompetitivitéit vum Standuert Lëtzebuerg mussen ënnerhuelen. Datt dat méi einfach gesot ass wéi gemaach an och net vun haut op muer ka geschéien, ass och bekannt.

Bekannt ass awer och, datt vill Iddien a Verbesserungsvirschléi schonn zënter laanger Zäit um Dësch leien. Ech denken hei virun allem un déi 65 Proposen, déi de Wirtschaftsminister Jean-not Krecké den 10. Abrëll…

(Interruption)

…2010 opgezeechent huet an déi mir och weiderhin ënnerstëtzen.

Och hu mir deemools als Fraktioun weider 20…

(Interruption)

…weider 20 respektiv 21 Pisten opgezeechent, déi een zousätzlech zu deene 65 Proposë kéint méi oder manner séier ëmsetzen.

Ech wëll dofir gären nach eng Kéier dat rappeléieren, wat de Jean-Louis Schiltz am Kader vun deenen Debatten zur Lag vun der Natioun de 6. Mee 2010 gesot huet: „Mir als CSV-Fraktioun hëllefe gär bei der Ëmsetzung, der Preziséierung, dem Ausschaffe vun den Detailer vun deene 65 Propositiounen. Mir mengen och, dat misst séier geschéien. Et muss een nämlech wëssen, datt vill vun deene Propositioune vun der Regierung eigentlech net nei sinn an datt se dofir am Endeffekt nëmme richteg pertinent wäerte sinn, wa se séier an effikass kënnen ëmgesat ginn. Soss bleift dat Ganzt en Exercice, deen zwar e konzeptuelle Wäert huet, mä deen am Resultat net vill brëngt. Ech brauch dem Wirtschaftsminister an aneren hei net ze soen, datt eis Konkurrenten dobaussen net schlofen. Si wëssen dat gradesou gutt wéi ech."

Här President, mir stinn och nach haut zu dësem Wuert. Leider hu mir d'Impressioun, datt an dësem Punkt bis haut an der Regierung sech net vill beweegt huet a verschidde Leit hir Hausaufgaben einfach leie gelooss hunn. Dofir schloe mir als CSV-Fraktioun vir, datt déi concernéiert Ministeren hei an der Chamber eis en Tëschebilan vun der Ëmsetzung vun deene Mesurë géife presentéiere kommen.

Ausserdeem géife mir eis wënschen, datt deen neie Wirtschaftsminister sech dëse Punkt ganz uewen op seng Lëscht géif schreiwen, well mir brauchen eng gutt Kompetitivitéit, nëmmen da brénge mir et och fäerdeg, nei Aarbechtsplazen ze schafe respektiv Aarbechtsplazen ze erhalen.

De Finanzminister huet gëschter Froe gestallt, wéi et mat verschiddene Reformen ass, déi bluttnoutwendeg sinn. Och hei muss d'Solidaritéit spillen, d'Solidaritéit tëschent de Generatiounen, d'Solidaritéit tëschent all deenen, déi vill hunn, an deenen, déi näischt hunn. De Solidaritéitsgedanke muss erëm an de Mëttelpunkt kommen, an dofir waren déi Froe ganz berechtegt.

D'Regierung kann awer op alle Fall op eis Fraktioun zielen, wann et heescht, Reformen unzegoen. Mir hu fir all Reform en oppent Ouer. Mä et hänkt ëmmer dovun of, wat am Detail an deem Projet drasteet.

(Interruption)

Dat brëngt mech, Här President, zur aktueller Situatioun um Aarbechtsmaart. D'Situatioun um Aarbechtsmaart ass net gutt. Si ass ugespaant, spigelt och dat schwieregt wirtschaftlecht Ëmfeld erëm, dat ech virdru beschriwwen hunn. Mä net nëmmen! D'nächst Woch stëmme mir hei d'Reform vun der ADEM. Déi war néideg. Do si mir eis alleguerten eens. Mä mat der Reform vun der ADEM, mat engem neie Gesetzestext geet et awer nach laang net duer. Mir mussen och dat ganzt Ëmfeld änneren. Mir musse méi ambitiéis sinn, wann et ëm den Aarbechtsmaart geet. Awer dozou méi d'nächst Woch beim Projet vun der Reform vun der ADEM.

Enn Oktober ware laut der ADEM 16.600 Leit am Chômage. Dat waren der 506 méi wéi de Mount virdrun. Dat entsprécht enger Progressioun op de Mount gekuckt vun 3,1%. Do derbäi kënnt, datt d'Zuel vun de Leit, déi an enger Beschäftegungsmoossnam sinn, mat 4.065 Leit konstant héich bleift. Am Joer 2009 waren et der nach an der Moyenne eng 3.100. Par rapport zu 2009, wat jo nach net esou laang hier ass, ass d'Zuel vun de Leit an enger Beschäftegungsmoossnam ëm ronn 30% an d'Luucht gaangen, wat eng enorm Progressioun duerstellt.

Mat dëse Chiffere leie mer momentan bei engem Chômagetaux vu 6%, en Taux iwwregens, deen an der Moyenne vum ganze Joer zimlech konstant bliwwen ass. Ech wëll drun erënneren, datt mir 2010 an der Moyenne 6% haten, 2009 5,7% Chômage haten.

Mir kënnen eis natierlech freeën. Et schéngt, datt de Chômage sech mëttlerweil agependelt huet. Et schéngt - nom Statec soll d'nächst Joer de Chômage op 6,5% klammen. Mir bleiwen also ëm déi 6%. Mä et ass kloer, datt egal, ob et sech ëm 6% oder 6,5% handelt, dat aussergewéinlech héich Tauxe sinn, notamment am Verglach mat deem, wat mir op eisem Aarbechtsmaart an deene leschten 30 Joer gewinnt waren.

Och wann den Emploi salarié zënter e puer Méint eng Tendenz no uewe verzeechent, sou hu mir jo trotz alle Beméiungen, déi ënnerholl gi sinn, et leider net fäerdegbruecht, de Chômagetaux substanziell no ënnen ze drécken. Mir hunn et ëmmer méi mat engem strukturelle Chômage ze dinn, well d'Inadéquatioun tëschent der Offer an der Demande op eisem Aarbechtsmaart ëmmer méi grouss gëtt. Mir maachen eis besonnesch vill Suergen iwwert de Chômage vun den eelere Salariéen an de Jugendchômage - e Problem, op deen ech nach ze sprieche wäert kommen.

D'Aussiichten um Aarbechtsmaart sinn dann och éischter beonrouegend. Duerch den aktuellen Ofschwong vun der internationaler Konjunktur, deen hei Lëtzebuerg als staark exportorientéiert Land direkt ze spiere kritt, geet de Statec a senger leschter Note de conjoncture dovun aus, datt et an Zukunft zu enger weiderer Hausse vun der Aarbechtslosegkeet wäert kommen.

Och den Dynamismus beim Emploi salarié vun de leschte Méint wäert zréckgoen. Konkret gesäit de Statec vir, datt de Chômage sech am Joer 2012 an der Moyenne op 6,5% wäert belafen. An hie schätzt, datt den Emploi just nach ëm 1,5% wäert par rapport zu deenen 3%, déi fir d'nächst Joer virgesi waren, an d'Luucht goen.

Als CSV-Fraktioun hoffe mir, datt et an der Tripartite séier zu enger Eenegung kënnt, fir déi Mesuren ze ergräifen, déi néideg sinn, fir der Problematik vun der Aarbechtslosegkeet entgéintzewierken. Wann dat net de Fall sollt sinn, dann ass et un eis heibannen, eis Verantwortung ze iwwerhuelen.

Et muss een an eisen Ae séier zu engem konkreten Ofschloss kommen, well mir sollten nämlech net vergiessen, datt sech hanner all Chômeur en individuellt mënschlecht Schicksal verstoppt respektiv eng ganz Famill dovunner betraff ass. Et musse virun allem nei Pistë festgehale ginn, déi haaptsächlech eisen eeleren Arbeitnehmer erëm zu enger fester Aarbecht verhëllefen. Mir sinn der Meenung, datt d'Leit iwwer 50 Joer nach laang net zum alen Eise geheieren, mä am Géigendeel duerch hir Experienz der Wirtschaft an eisem Land nach vill kënne brëngen.

Och beim Jugendchômage heescht et, Remedur ze schafen. D'Ursaache si jo hisiichtlech bekannt: gréisstendeels bedéngt duerch kee Schoul- oder Beruffsschoulofschloss respektiv en Ofschloss, dee vun eiser Ekonomie net gebraucht gëtt. Dorunner sinn awer ganz sécher net nëmmen déi Jonk schold, mä mir als politesch Responsabel mussen eis seriö Froe stellen, ob d'Schoul, d'Formation professionnelle a besonnesch och d'Beruffsorientéierung hire Rolle gerecht ginn.

De Méindeg huet d'Ministesch Mady Delvaux eng Rei Proposë virgestallt betreffend d'Reform vum Enseignement secondaire. Mir wäerten déi analyséieren a mat de Leit vum Terrain - den Enseignanten, Schüler, Elteren a Betriber - diskutéieren an eis Iddien dann och erabréngen.

Fir eis ass et awer och wichteg, e Bilan ze kréie betreffend den Enseignement fondamental. Well do ginn d'Meenunge vum Erfolleg oder vum Échec vun der Reform zumindest dobaussen an der Populatioun, mä och bei den Enseignantë selwer, wäit auserneen. Ëmsou méi wichteg och ass et, e Bilan vum Ministère ze kréien, och wann dëse Bilan nëmme virleefeg ass.

Wichteg wier et och ze wëssen, wéi et an der Beruffsausbildung ausgesäit, wou d'Reform jo schonns an Etappen ëmgesat gouf. Ech perséinlech sinn der Meenung, datt d'Formation professionnelle erëm misst dem Aarbechtsministère ageglidder ginn, wéi et bis Enn de 60er Jore war. Awer dat ass, wéi gesot, meng perséinlech Meenung. Genausou wéi ech mer och eng Fro stellen, ob et gutt ass, datt d'Gesondheetsberuffer just eleng an der Éducatioun ugesiedelt sinn, mä ob do net och d'Santé vill méi misst matschwätzen.

Nach ëmmer zu de Gesondheetsberuffer: D'Lëtzebuerger Infirmiersschüler mussen dräi Sprooche kënnen, fir net nëmmen hire Beruff däerfen ze léieren, mä och dann de Bac ze packen. Do stellt sech fir mech d'Fro, ob dës Décisioun, déi an den 90er Jore geholl ginn ass, net erëm misst iwwerkuckt ginn. Et ass jo esou, datt d'Frontalieren, déi an d'Land kommen, kenger Kontroll ënnerleien, wat d'perfekt Schwätzen an d'Verstoe vun deenen dräi Sproochen ugeet. Dat ass emol dat Éischt. Doriwwer eraus ass d'Villsproochegkeet gutt, awer et muss een ëmmer wëssen, ob mer Dolmetscher oder Gesondheetspersonal brauchen.

„Voir, juger agir" muss eiser Meenung no och den A an den O an der Bildungspolitik sinn. Bei der Schoulpolitik ass et wéi beim Fussball, wou all Mënsch ëmmer besser Bescheed weess, wéi d'Équipe ze spillen huet, wéi den Trainer. Sou ass et och an der Schoul, wou all Mënsch mengt ze wëssen, hie kéint besser Schoul hale wéi den Enseignant. Hei brauche mir Reforme mam Corps enseignant, mat de Schülerinnen a Schüler, mat den Elteren a mat der Beruffswelt.

Eis Jugend, eis Kanner sinn eis Zukunft, an da musse mir hinnen och eng Zukunft bidden. Si musse sech jo och méi wéi mir national an international beweisen. Si musse mat all deenen anere kënne mathalen.

A bei all deene Reformen an der Bildungspolitik däerf och d'Weiderbildung net vergiess ginn. Ouni déi hei noutwendeg Kreditter ass et och net méiglech, déi Leit, déi hir Plaz verluer hunn, ëmzeschoulen, fir datt se erëm „employabel" ginn, wéi dat jo haut esou schéin heescht am neie Lëtzebuergesch.

Här President, d'Sanéierung vun de Statsfinanze soll sinn an ass eng Prioritéit vun der Regierung. Wa mir vu Sanéierung vun de Statsfinanze schwätzen, da kënnt een net derlaanscht, och iwwert d'Transferts sociaux ze schwätzen. An dësem Kontext mécht an der Debatt iwwert d'Soutenabilitéit vun eise Sozialausgaben zënter e puer Wochen en neit Schlagwuert d'Ronn, nämlech dat iwwert d'sozial Selektivitéit.

Jiddwer Partei huet sech a leschter Zäit méi oder manner fir eng méi grouss sozial Selektivitéit an de Sozialtransferten a besonnesch bei de Familljenzoulagen ausgeschwat. Déi um ënneschte Bord vun eiser Gesellschaft solle méi staark ënnert d'Aerm gegraff kréie wéi déi, deenen et besser geet. Dat ass jo och alles schéin a gutt, an et kënnt och bei de Leit dobausse positiv un, wann een esou eng Fuerderung stellt. Mä wann et da konkret ëm d'Ëmsetzung vun esou Mesurë geet, wëllen - wéi esou oft hei am Land - vill Leit séier näischt méi dovu wëssen.

(Interruption)

Des Weideren huet nach kee konkret gesot, wat hie sech genee ënnert der sozialer Selektivitéit virstellt, op wéi enge Kritäre se baséiere soll a wat d'Zilsetzung ass: Geet et virrangeg ëm eng Ëmverdeelung vun de Suen oder wëllt een domadder eng aner Zort vu Politik maachen? A wat wieren d'Zilsetzunge vun esou enger Politik?

Geet et drëms, datt iwwert de Wee vun de Familljenzoulagen d'Allgemengheet de Wäert vun der Kannererzéiung unerkenne soll, déi jo fir all Famill e Käschtepunkt duerstellt, onofhängeg vun hirem Revenu? Soll mat dësen Zoulagen d'Famill als solch gefördert ginn oder soll et einfach nëmmen en Zousaz sinn zum eigentleche Revenu, fir d'Kafkraaft vun der Famill ze stäerken?

Dat si grondsätzlech Froen, déi mir eis musse stellen an op déi et gëllt, Äntwerten ze ginn. Mir musse wëssen, wou mir wëllen ukommen, ier mer fortfueren.

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, eise System vun de Familljenzoulagen ass en universelle System. Dat bedeit, datt d'Integralitéit vun der Populatioun ouni Konditioune Familljenzoulagen an Usproch kann huelen. Am Fong handelt et sech ëm eng direkt finanziell Bäihëllef fir d'Familljen, vu datt d'Familljenzoulage jo net besteiert ginn. Dës Zoulage ginn deemno nom Prinzip vun der Gläichberechtegung an der Gerechtegkeet ausbezuelt.

De Virdeel vum aktuelle System ass deen, datt keng Kritären definéiert sinn. Jiddwereen, egal wat e schafft oder wou en hierkënnt, kritt déiselwecht Leeschtungen. Ech wëll awer och drun erënneren, datt et an eisem System haut schonns eng gewësse Selektivitéit gëtt: Sou gëtt d'Unzuel respektiv den Alter vun de Kanner a Betruecht gezunn.

Här President, sou e System fannt Der och an anere Länner, an e gëtt esou laang net a Fro gestallt, soulaang déi néideg Mëttel fir seng Finanzéierbarkeet zur Verfügung stinn. Wann d'Geld awer ufänkt, knapp ze ginn - et däerf ee jo net vergiessen, datt et sech jo en fait ëm eng Ëmverdeelung vu Steierrecetten handelt -, da gëtt dee ganze System hannerfrot.

Ech muss jo kengem soen, datt mer mëttlerweil an esou Zäiten ukomm sinn, datt mir d'Ham net méi an der Mëllech kënne kachen, och wann dat a verschidde Kreesser net akzeptéiert wëllt ginn.

Opgrond vun där prekärer finanzieller Situatioun beim Stat, wou mir virun allem op der Depensësäit de Risque lafen, d'Kontroll ze verléieren, muss et erlaabt sinn, driwwer nozedenken, ob et net ubruecht wier, bestëmmte Gesellschafts- a Beruffsgruppe respektiv Famillje mat groussem Akommes, fir déi d'Familljenzoulage keen entscheedende Bestanddeel sinn, vun hirem Akommes duerstellen, dës Familljenzoulagen net méi oder an engem anere Mooss auszebezuelen. An ech erënneren do un d'Aussoe vun dem Budgetsrapporteur, dem Gilles Roth, wat d'Besteierung vum Kannergeld ubelaangt.

All Kand huet deeselwechte Wäert, mä net all Kand huet deeselwechte Point de départ.

Mir si jiddefalls der fester Iwwerzeegung, datt een d'Sue prioritär deene Leit soll zeguttkomme loossen, déi wierklech eng finanziell Ënnerstëtzung vum Stat brauchen. Heizou ziele mir och eis behënnert Matbierger an och nach d'Studenten.

Dat ass eng Approche, déi, mengen ech, vun alle Parteie misst gedeelt ginn. Et geet eis net drëm, deenen engen eppes ewechzehuelen, et handelt sech och net ëm Sozialofbau, wann een esou eppes ëmsetzt, well et geet virrangeg drëms, d'Verdeelung vun de Suen ze rationaliséieren, an dat am Sënn vun nationaler Solidaritéit, der sozialer Kohäsioun an dem sozialen Ausgläich.

Dofir ass et fir eis wichteg, datt déi sozial Selektivitéit keen eidelt Schlagwuert ass, mä eng Äntwert op déi gesellschaftlech Problemer vun haut a muer an eng Äntwert fir d'laangfristeg Ofsécherung vun eise gudde Sozialleeschtungen.

À propos Selektivitéit: War d'Krisesteier net eng selektiv Moossnam? Déi, déi vill hunn, hu vill bezuelt, an déi, déi näischt hunn, hunn näischt bezuelt. Awer déi schafe mir jo elo of.

Här President, d'Ofsécherung vun eise Sozialleeschtunge brëngt mech zu deem nächste Punkt, deen iwwert d'Reform vun eisem Pensiounssystem.

An den nächsten Deeg presentéiert de Sozialminister seng Iddien zu enger Reform. Déi grouss Pistë si bekannt, mä den Däiwel läit, wéi ëmmer bei grousse Reformen, am Detail.

Fir d'CSV-Fraktioun muss dës Reform, déi och an der Optik vun der Ofsécherung vun de Statsfinanze muss gesi ginn, nohalteg a laangfristeg ausgeluecht sinn, an net nëmme fir déi nächst zéng Joer. An de Joren 2020 bis 2025 wäerte massiv och eis Frontalierskolleegen an de Genoss vun hirer wuelverdéngter Pensioun kommen, a wa mer näischt maachen an eisem Pensiounssystem, da fält op eemol eise System wéi e Kaartenhaus zesummen.

Eise System berout aus enger Zäit, wou déi meescht Leit mat 15 Joer ugefaangen hu mat Schaffen a mat 65 Joer an d'Pensioun gaange sinn an 72 Joer al gi sinn. Haut gëtt am Duerchschnëtt mat 22 Joer ugefaangen ze schaffen, et hält ee mat 59 Joer op, an dank der gudder Versuergung an der gudder Gesondheet ginn déi meescht Leit iwwer 80 Joer al. An domadder ass et einfach, datt de System sech mat där aler Method net méi kann droen.

E gudde Sozialsystem brauch Aarbechtsplazen, an do musse mir d'Simplification administrative weiderdreiwen. Et däerf net ze laang daueren, bis d'Betriber kënnen expandéieren oder sech hei nidderloossen, sou wéi e Logistikzenter op den alen Terraine vun der WSA zu Beetebuerg-

Diddeleng, wou et net séier genuch virugeet; an och op anere Plazen dauert et einfach ze laang, als Beispill den Agrarzenter, de Ban de Gasperich, fir elo emol nëmmen déi ze nennen.

D'lescht Woch huet den Ausseminister e Bréif un d'Madame Merkel geschriwwe wéinst der Europapolitik. Et wier sécherlech och net schlecht gewiescht, e Bréif op Sterpenich ze schécken an ze froen, firwat deenen hir Zon esou séier grouss gëtt an esou séier wiisst, well mer och emol do wéilte wëssen, wéi déi dat dann zu Sterpenich géife maachen.

Jo, mä esou e Bréif brauche mer net ze maachen, well mir hu jo d'Äntwert. Mir missten et fäerdegbréngen, datt eis Prozedure méi einfach ginn an datt d'Leit och méi séier kënnen investéieren.

(Interruption)

Ee gutt Beispill ass hei de Belval.

(Interruptions diverses)

Här Gibéryen…

M. Gast Gibéryen *(ADR)*.- Här Spautz, wien ass da schold drun?

M. Marc Spautz *(CSV)*.- Här Gibéryen, ech hu gelies op der Riednerlëscht, datt Dir agedroe sidd, da wäert Dir eis dorop d'Äntwert ginn.

M. Gast Gibéryen *(ADR)*.- Ech soen et elo direkt: D'CSV ass schold drun!

M. Marc Spautz *(CSV)*.- E gutt Beispill ass hei de Belval, wat eppes Grandioses ass fir d'Beliewung vun deenen alen Industriebroochen, wéi den Universitéitscampus, eng Schoul, Servicebetriber a Wunnengsbau. De Michel Wolter ass ufanks belächelt ginn, wéi hie mat der Iddi komm ass, an haut ass et amgaangen, Realitéit ze ginn.

Awer Belval huet ee Bémol: Wa vun auslännesche Gäscht de Site besicht gëtt, hu se, soubal se d'Autobunn verloossen, d'Gefill, si kéimen, naja, ech wëll et emol esou ausdrécken: an d'Pampa. An dann, 250 Meter méi wäit, gi se mat enger anerer Welt konfrontéiert, wou d'Mainzelmännercher fantastesch Gebaier opgeriicht hu fir d'Finanzwelt, d'Recherche, de Commerce, Wunnengen, Lyceeën an d'Uni.

Hei gëtt et endlech Zäit, datt mir op dësem Zukunftssite och eng entspriechend Entrée kréien, déi deem Zukunftssite gerecht ass, well heiansdo kënne sech d'Leit emol net virstellen, datt hannert där schrecklecher Entrée och wierklech hannendrun en Universitéitscampus soll sinn.

(Interruption)

Här President,...

M. Gast Gibéryen *(ADR)*.- Schwätzt emol mat Ärem Minister!

M. Marc Spautz *(CSV)*.- Mir maachen dat, Här Gibéryen.

(Interruptions diverses)

Här President, Aarbechtsmaartpolitik, Kompetitivitéit an öffentlech Finanze sinn enk matenee verknäppt. Wann et an engem Beräich zu Problemer kënnt, sinn déi aner zwee direkt mat am Coup. Mir sinn haut awer an der Situatioun, datt mir net op engem Punkt Problemer hunn, mä datt mir gläichzäiteg op deenen dräi Niveaue mussen agéieren, fir datt eist Land och nach an Zukunft handlungsfäeg bleift.

Dat mécht d'Saach net méi einfach. De wirtschaftlechen Ofschwong, dee mir d'nächst Joer erwaarden, féiert evidenterweis derzou, datt d'Situatioun sech um Aarbechtsmaart weider zouspëtzt an datt manner Suen an d'Statskeess kommen.

Mir wëssen, datt e klengt Land wéi Lëtzebuerg mat enger oppener Ekonomie sech a Krisenzäiten nëmme ganz limitéiert ka selwer hëllefen, mä vu sengen Handelspartner ofhängeg ass. An deene wäert et d'nächst Joer och net besonnesch gutt goen.

Mir wëssen, datt, wann eise Finanzsecteur vun der Scholdekris bis ugestach ass, mer en neie Problem kréien. Mir wëssen, datt eis Statsdépensen ufänken, eis definitiv fortzelafen. Mir wëssen, datt den Triple-A wackelt.

Mir wëssen och, datt mir d'Statsschold net aus dem Rudder kënne lafe loossen an eis esou héich verschëlde kënnen, wéi dat scheinbar eis grouss Noperen an anerer maache kënnen, och wann dat aus verschiddene Kreesser vu Politik a Gesellschaft aneschters gesi gëtt. Déi intakt Finanzcapacitéit vum Stat ass fir eis bluttnoutwendeg. Déi radikalste Method, fir manner Suen auszeginn, wier déi, datt de Stat net méi Suen däerf ausginn, wéi et dëst Joer ass, an datt esou eng Budgetsnorm géif festgehale ginn.

Dofir gëllt et fir eis, nach méi wéi virdrun, elo ze spueren an d'Statsfinanzen erëm definitiv an d'Rei ze kréien, dat heescht an den Équiliber ze bréngen. Hei gëllt et, wéi och fir aner Punkten, wat am Koalitiounsaccord 2009 ofgemaach ginn ass.

Déi programméiert „mid-time review" vun der Budgetspolitik am nächste Joer wäert eis weisen, wou mer stinn a wéi eng Effortë mer nach mussen ënnerhuelen, fir datt mer d'Zil vum Nulldefizit um Horizont 2014 erreechen. En Zil, wat fir eis weiderhin déi éischt an absolut Prioritéit ass.

An dësem Zesummenhang fannen ech d'Propos vum Finanzminister ganz gutt, fir d'nächst Joer zesumme mat alle Fraktiounen, de Jugendorganisatiounen an de Sozialpartner doriwwer ze schwätzen, wéi hir Vuë sinn, datt mer dat kënnen all zesummen erreechen. Dat ass de richtege Wee.

Mir als d'CSV si bereet, Verantwortung fir dëst Land a seng Bierger ze iwwerhuelen, well et geet an den nächste Méint a Joren hei net ëm eng Partei, och net ëm soss eng Organisatioun. Et geet hei eenzeg an eleng ëm d'Zukunft vum Lëtzebuerger Land.

Mat all deenen Ausféierungen, Kolleeginnen a Kolleegen, ginn ech och d'Zoustëmmung vun der CSV-Fraktioun zum Budget an ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci dem Här Marc Spautz, an als nächste Riedner ass den Här Claude Meisch agedroen. Här Meisch, Dir hutt d'Wuert.

M. Claude Meisch *(DP)*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, Lëtzebuerg ass amgaangen, eng Politik ze maachen, déi eendeiteg op d'Käschte vun deene künftege Generatioune geet.

Mir si mëttlerweil hei zu Lëtzebuerg bei enger Pro-Kapp-Verschëldung ukomm vun iwwer 10.000 Euro. De Statsdefizit 2012, pro Awunner gerechent, mécht net manner wéi 2.233 Euro aus. Däitschland gëtt sech do scho mat nëmme 477 Euro zefridden, d'Belsch mat 1.131 Euro a Frankräich mat 1.463 Euro. Fënnefmol méi Statsdefizit op de Kapp also zu Lëtzebuerg wéi an Däitschland, duebel esou vill wéi an der Belsch.

Den Defizit beim Zentralstat 2012, also dee Budget, dee vun der Regierung kontrolléiert gëtt, dee vum Finanzminister a Budgetsminister géréiert gëtt, beleeft sech op 1,1 Milliarden Euro. Bal all zéngten Euro, deen de Stat d'nächst Joer wëllt ausginn, huet en net, kritt en net duerch seng üblech Recetten an d'Keess eran. Dat ëmschreift, wéi ganz vill aner Zuelen, den Train de vie vum lëtzebuergesche Stat.

D'Dépensë vum lëtzebuergesche Stat sinn tëschent 2005 an 2010 ëm 38,54% geklommen. Och do huet Däitschland sech mat 10,72% zefridde ginn. Dat huet derzou gefouert, datt mer an de Budgeten, déi mer hei gestëmmt hunn, 2009, 2010, 2011 an och 2012, e Budgetsdefizit vun emol eng Kéier e bësse méi an eng Kéier e bësse manner wéi enger Milliard Euro ausgewisen hunn.

D'Regierung huet sech hei an de leschte Joren eenzeg an eleng op de Prinzip Hoffnung verlooss a gehofft, et géif dach iergendwéi vum selwen nees besser goen.

Haut si keng Reserve méi do. Haut musse mer kucken, datt mer manner an d'Infrastruktur investéieren; dat hunn ech am Rapport vum Budgetsrapporteur héieren, wat ech allerdéngs bedenklech fannen, well all Dag, wa mer op der Strooss ënnerwee sinn, mam öffentlechen Transport ënnerwee sinn, all Dag, wa mer an d'Schoulen era kucke ginn a wa mer mat villen Acteuren am Land schwätzen, da wësse mer, datt mer nach wie vor e grousse Bedarf un zousätzlechen an neien Infrastrukturen hunn.

Et gëtt vun enger Pensiounsreform geschwat vun dëser Regierung, déi bis ewell oft vertagt ginn ass an dann awer elo Enn dëst Joer soll kommen. Mä wa se deem entsprécht, wat ugekënnegt ass, dann ass et wuel kaum dee grousse Worf, well et wäert sécherlech keng generatiouneniwwergräifend Léisung do derbäi erauskommen.

De Chômage, dee klëmmt ganz besonnesch - an dat ass ganz besonnesch dramatesch - bei deene Jonken. D'Schoul gëtt zwar reforméiert, et gesäit een awer net wierklech, wat dat da finalement deem eenzelne Schüler sollt bréngen.

Mir haten eng grouss Diskussioun hei am Land iwwer eng Gesondheetsreform. Allerdéngs gesäit een elo, e Joer méi spéit, net, wat fir ee Problem dann do konkret geléist ginn ass bis ewell. A mir hunn nees Tripartite, an do geet et, wéi esou oft, alt erëm eng Kéier ëm den Index.

Bei bal all deenen doten Zukunftsproblemer mécht d'Regierung eppes, nämlech si mécht d'Aen zou. CSV an LSAP si gutt doranner, d'Aen zouzemaachen. Esou maache si och d'Aen zou virun enger ganzer Rei vun anere Risiken, déi och, an dat zu Recht, am Rapport vum Budgetsrapporteur opgezielt goufen, nämlech, wéi mer eng Kéier déi ewechfalend Recetten aus dem Tanktourismus géifen ersetzen, wéi mer déi ewechfalend Recettë vun der TVA um Commerce électronique géifen ersetzen.

An de Budgetsrapporteur huet et jo virgerechent: En huet gesot, wa mer dat Geld - wat mer riskéieren ab 2015 duerch eng nei européesch TVA-Regel - géifen um Commerce électronique verléieren, da misste mer hei zu Lëtzebuerg den TVA-Saz vu 15% op 18% eropsetzen - e sate Plus vun 3%! -, de bëllegen Taux gläichzäiteg och nach eng Kéier vun 3% op 6% eropsetzen, an de mëttleren Taux, deen elo bei 12 läit, géif ganz ofgeschaaft ginn.

Ech wëll dem Budgetsrapporteur eleng fir déi dote Berechnung, déi interessant ass, félicitéieren, mä awer och fir säi gesamte Rapport, well ëmmer, wann een e Budgetsrapport mécht, ass dat eng ganz grouss Fläissaarbecht an et huet een et mat Sécherheet net ëmmer einfach, well een dee gesonden Équiliber muss fannen tëschent deem, wat ee selwer wéilt, wann ee ganz eleng kéint esou e Rapport schreiwen, doranner wéilt schreiwen, an deem, wat d'Kolleegen an der eegener Fraktioun, op där anerer Säit beim Regierungspartner an da vläicht och nach esou an der Finanzkommissioun dann alles an deem Rapport och nach wëlle liesen, oder och vläicht net wëlle liesen. Duerfir eleng gehéiert dem Budgetsrapporteur vun dësem Joer, dem Gilles Roth, eise Merci.

Une voix.- Très bien!

M. Claude Meisch *(DP)*.- Wann déi Berechnung do interessant ass, da seet se eis awer och eppes. An natierlech ass et just e Rechebeispill. Dat gouf jo och schonn hei esou duergeluecht. Mä wann déi eenzeg Propos an déi eenzeg Pist, déi bis ewell vun dëser Regierung op den Dësch geluecht ginn ass, fir déi ewechfalend Recetten aus dem Commerce électronique ze kompenséieren, eng Erhéijung vun 3% vun der TVA ass, da gëtt et mer baang. Da gëtt et mer baang, well ech erëm eng Kéier gesinn, datt dës Regierung an dës Majoritéit keng aner Pistë sicht.

Et kéint een do sech iwwerleeën: Wat maache mer, fir déi Entreprisen am Land ze behalen? Et kéint ee sech iwwerleeën: Wat fir en Ureiz gi mer och dem Commerce électronique no 2015 hei zu Lëtzebuerg? Et kéint ee sech iwwerleeën: Wat fir eng aner Beräicher probéiere mer hei zu Lëtzebuerg ze développéieren?

Mä neen, eenzeg an eleng, wann eng Recette riskéiert ewechzefalen, da gëtt probéiert, un der Steierschrauf ze dréien, an hei un enger ganz besonnesch béiser an onsozialer Steierschrauf, well wann d'TVA eropgesat gëtt, dat betrëfft jiddwereen, dat bezilt jiddwereen hei, a prozentual gesinn déi Kleng, déi mat deene klenge Revenuen hei am Land, däitlech méi wéi déi aner.

Ech hoffen, datt dat doten dann duerfir och e Rechebeispill bleift, mä bei där doter Regierung, do, muss ech soen, sinn ech dovunner net esou iwwerzeegt.

Une voix.- Très bien!

M. Claude Meisch *(DP)*.- Nach musse mer zu Lëtzebuerg keng Austeritéitspolitik maachen, mä wéi schnell et geet, gesi mer an enger ganzer Rei vun anere Länner. An zu wat dat féiere kann, wann een op Dauer d'Aen zoumécht virun der Realitéit an d'Erausfuerderungen net wëllt gesinn an net wëllt drop reagéieren a vläicht der nächster Regierung, der iwwernächster Regierung dat iwwerloossen, dat gesi mer momentan weltwäit bei deenen Dausenden an Honnertdausende vu Leit, déi hirem lerger op der Strooss Loft maachen, deene Protester queesch uechtert d'Stied op der ganzer Welt, sief et an Europa, sief et méi wäit ewech.

(M. Michel Wolter prend la présidence.)

An et si virun allem déi Jonk, déi do op d'Strooss ginn, well si d'Gefill hunn, datt et déi Jonk wäerte sinn, déi herno déi Zopp mussen ausläffelen, déi d'Politik an deene Jore virdrun hinnen agebrockt huet. Eng Politik vum Geldverdeelen, eng Politik vum Cadeaue maachen, eng Politik, déi esou gemaach huet, wéi wann een eigentlech sämtlech ekonomesch Gesetzer a Logike kéint ausser Kraaft setzen. Eng Politik, déi duerch all Stopschëld an duerch all rout Luucht mat Vollgas derduerchgerannt ass. Haut sinn déi Regierungen, déi déi dote Politiken am Laf vun deene leschte Jore gemaach hunn, net méi do.

D'Problemer awer si bliwwen: de Chômage, d'Perspektivlosegkeet, Auswanderungen. Ganz Gesellschafte leiden ënnert deenen dote Problemer an et kënnt an deene Länner zu enger déiwer Vertrauenskris. Eng Vertrauenskris par rapport zu engem Wirtschaftsmodell, deen dach déi Länner do gehollef huet ze entwéckelen, oft iwwer Jorzéngten ewech, an och, an dat muss eis ze denke ginn, eng Vertrauenskris par rapport zu engem demokratesche politesche System.

Haut erdrécken déi Problemer ganz besonnesch déi jonk Generatiounen. Mat der Konsequenz, datt et zu Austeritéitsprogrammer kënnt an deene Länner, mat der Konsequenz, datt de Chômage weider klëmmt, obschonn en do schonn op engem héijen Niveau ukomm ass, a mat der Konsequenz, datt et zu milliounefacher Perspektivlosegkeet fir déi Jonk wäert kommen.

Déi Feeler aus dem Ausland däerfe sech hei zu Lëtzebuerg net widderhuelen. Duerfir solle mer eis hei d'Fro stellen: Wat bedeit eis de Generatiounevertrag haut a wéi kënne mer de Generatiounevertrag haut nei definéieren?

Mir hunn…, eis Generatioun huet dëst Land vun hiren Eltere gëierft. E Land, dat ëmmer gezeechent war vu groussem Optimismus, e Land, dat iwwer Jorzéngten e groussen Opschwong kannt huet, e Land, dat et fäerdegbruecht huet, senge Bierger ëmmer e Maximum vun individuelle Liewenschancen ze ginn.

Esou e Land solle mir och der nächster Generatioun kënnen iwwerloossen. Ass dat de Fall? Wat kënnt op déi nächst Generatioun duer hei zu Lëtzebuerg, wann d'Politik net ännert?

Si wäerten déi Scholden, déi haut gemaach ginn, eng Kéier mussen zréckbezuelen. Et sinn déi Jonk, déi keng Perspektiven um Aarbechtsmaart hunn, et si si, déi wierklech wäerten da virun der Rentemauer stoen. Et si si, déi sech musse Gedanke maachen, wéi se ewechfalend Recettë musse kompenséieren.

Mir brauchen zu Lëtzebuerg en neie Generatiounevertrag, dat schéngt mer ganz, ganz kloer. Mir däerfen zu Lëtzebuerg d'Problemer net weider virun eis hierdrécken. Mir mussen déi nei Erausfuerderungen, déi sech haut stellen, definitiv ugoen. Mir mussen och akzeptéieren, datt mer haut an engem neien Ëmfeld musse Politik maachen.

Ech erënnere mech nach un d'Tripartite 2006. Do hu mer vun der Regierung eigentlech déiselwecht Analys gemaach kritt, wéi dat, wat mer virun zwee Deeg vum Budgetsrapporteur hei héieren hunn, wéi dat, wat gëschter de Finanzminister nach eng Kéier ënnerstrach huet.

Och do, 2006, dat si scho bal iwwer fënnef Joer hier, ass vun däischtere Wolleke geschwat ginn, vu grousse Risiken. Mä no där Diskussioun do koum et zu kenger Reform. Et koum zu kenger struktureller Reform, fir deene Risiken an deenen däischtere Wolleken do kënnen ze begéinen.

2006 waren hei zu Lëtzebuerg 8.500 Mënschen ouni Aarbecht. D'Politik huet sech awer an deem Domän net geännert. 2007 waren 8.900 Mënschen ouni Aarbecht. D'Politik huet sech awer nach ëmmer net geännert. 2008 waren 9.100 Mënschen ouni Aarbecht. D'Politik ass déiselwecht bliwwen. 2009 waren du schonn 12.500 Mënschen ouni Aarbecht, ouni datt d'Politik reagéiert hätt. 2010 huet d'Aarbechtslosegkeet 13.500 Mënschen hei am Land konkret betraff. D'Politik huet dorobber net reagéiert. An haut si mer bal bei 15.000 Mënschen hei zu Lëtzebuerg, déi keng Aarbecht hunn, déi gäre wéilte schaffen, déi wéilte sech an hirer Famill eng Perspektiv bidden an déi keng gebuede kréien an dësem Land. An nach fäert een, datt d'Politik och dës Kéier nees net wäert reagéieren.

Ech froe mech: Wéi héich muss de Chômage hei zu Lëtzebuerg nach klammen, bis mer agesinn hunn, datt mer musse Schluss maache mat där doten Aarbechtsmaartpolitik, datt mer mussen ëmdenken an deem doten Domän an datt mer d'Ae virun allem virun deem individuelle Schicksal vun deene Leit, déi hei zu Lëtzebuerg keng Aarbecht hunn, endlech mussen opmaachen?

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Claude Meisch *(DP)*.- An deene leschten 20 Joer hu mer net nëmmen hei zu Lëtzebuerg, mä op der Welt enorm Bouleversementer erlieft. De Kommunismus ass zesummegebrach, mir hunn d'Enn vum Kale Krich erlieft, Honnerte vu Millioune Mënschen huelen um weltwäiten Handel deel, déi bis dohinner eigentlech an hire Wirtschaftssystemer hannert dem eiserne Virhang agespaart waren. Fréier Aarmenhaiser op dëser Welt, wéi d'Länner a Südostasien oder a Südamerika, si hu sech opgemaach a si hunn net nëmmen eng schéin nei Fassade opgeluecht, mä si hunn en zolidd, stabilt Fundament gebaut an och eng ganz staark droend Struktur hirer Ekonomie ginn.

Et koum zu enger weiderer industrieller Revolutioun ëm alles dat, wat sech ronderëm d'Infor-

matiounstechnologie gedréint huet, déi nei Méiglechkeete geschafen huet, déi nei Chancë gebueden huet, déi awer och eng ganz Rei vun neie Gefore mat sech bruecht huet.

Léiersätz wéi „de Stat kann net faillite goen" si mëttlerweil net méi wouer. Europa ass besonnesch betraff duerch eng Scholdekris, op déi et net virbereet war. Déi gemeinsam Währung, wat jo e Jorhonnertprojet war, steet haut um Spill, an ee Rettungsplang dee jot deen aneren, an alleguerte kucke mer haut, hoffnungsvoll op jidde Fall, op de Bréisseler Sommet.

De Businessmodell op jidde Fall fir déi ganz entwéckelt Welt, dee muss sech änneren, wa mer net ze vill wëlle vun eisem Wuelstand déi nächst Joren opginn.

Politik am 21. Jorhonnert maachen, dat ka sech net drop konzentréieren, fir einfach just dat weiderzeschreiwen, wat am leschte Jorhonnert, am 20. Jorhonnert, vläicht gutt a richteg war. Mir mussen haut ëmdenken. Mir mussen eis haut a Fro stellen. Mir mussen awer och dat neit Potenzial entdecken, dat dat neit Ëmfeld eis bitt, a mir mussen déi Chancen, déi et ganz besonnesch och hei zu Lëtzebuerg gëtt, déi musse mer notzen.

Mir kënnen nach eng Zäitchen d'Aen zoumaachen. An et gëtt der hei zu Lëtzebuerg, déi mengen, et kéint een et nach e puer Joer packen. Mä de Schock wäert ëmsou méi grouss sinn, wa mer dann iergendwann eng Kéier och hei zu Lëtzebuerg d'Aen nees mussen opmaachen.

Duerfir ass et irresponsabel, d'Leit gleewen ze dinn, et bräicht sech näischt ze änneren, d'Problemer, déi géife sech vum selwe léisen, an d'Kris, jo d'Kris, déi wär schonn eriwwer.

Den LSAP-Fraktiounspresident Lucien Lux huet virun e puer Méint gemengt, d'Kris, déi wär eriwwer: „Wir haben eine Zeit der Chancen und Risiken hinter uns. Wir haben die Chancen am Kragen gepackt und das Land erfolgreich durch die Krise geführt. Jetzt gilt es, eine Phase des Aufschwungs und der Reformen vorzubereiten."

Dat war de Lucien Lux, de Fraktiounspresident vun der LSAP, ëmmerhin enger Regierungspartei, den 11. Juli 2011.

(Interruptions)

Den 11. Juli 2011!

(Interruptions)

Dat war virun e puer Méint, léif Kolleegen, a gëschter a virgëschter sinn awer vun der Regierung an hire Vertrieder hei aus hirer Majoritéit nees aner Biller gezeechent ginn: Vun däischtere Wolleken, déifgräifende Reformen a vun engem groussen Ëmdenke gouf geschwat.

Et schéngt, wéi wann d'Regierung déi leschte Joren op déi falsch Prophete gelauschtert hätt, a wa mer weiderhin op déi dote Prophete lauschteren, da wäert et ganz, ganz elle komme fir déi nächst Generatiounen an dësem Land.

(Interruptions)

Mir sinn zu Lëtzebuerg nach net an der Situatioun, datt mer mussen eng Austeritéitspolitik maachen, wéi se haut a Spuenien, an Irland, a Griichenland, Italien a vläicht och an anere Länner noutwendeg ass. Mä Lëtzebuerg muss awer endlech ophalen, esou ze maachen, wéi wa mer keng Problemer hätten. Lëtzebuerg brauch e puer couragéiert Reformen. Lëtzebuerg kann, an dovunner si mer fest iwwerzeegt, och emol mat manner Sue finalement eng besser Politik maachen.

D'Regierung muss endlech erwächen an handelen. D'Regierung muss einfach dat maachen, firwat se do ass: D'Regierung muss regéieren. An dat heescht: elo Reformen upaken. Reformen upaken, dat heescht net, Reforme virgaukelen, déi eigentlech guer keng richteg Reforme sinn. Reformen upaken, dat heescht och net, Reformen ze verspriechen a se da Joer fir Joer einfach nees viru sech hierdrécken. An et gëtt eng Hällewull vun esou Reformen, déi dës Regierung an d'Vitrine stellt, mä déi eigentlech keng richteg Reforme sinn an déi vu Joer zu Joer bis ewell ëmmer vertagt goufen.

D'Reform vun der ADEM: Jo, do gëtt sech ëm d'Struktur an ëm de Kader vun der Administration de l'emploi, de Kader vun der Aarbechtsmaartpolitik gekëmmert, mä inhaltlech a konzeptionell ännert näischt mat där doter Reform un der Lëtzebuerger Aarbechtsmaartpolitik. Wou geet déi Reform do Hand an Hand mat der Bildung a mat der Ekonomie? Wou geet se Hand an Hand mat deenen, déi d'Leit ausbilden, déi op den Aarbechtsmaart kommen, an deenen op där anerer Säit, déi déi Leit do brauchen, déi se gäre wéilten astellen, wa se déi néideg Kompetenzen hätten?

Déi aktuell Reform op jidde Fall, fäerte mer, wéi se d'nächst Woch nach hei wäert diskutéiert ginn, déi wäert de Chômage net erofdrécken. Op jidde Fall esou laang net, wéi net déi Propositiounen, déi mer schonn oft hei gemaach hunn, endlech ugepaakt ginn, fir aus der Administration de l'emploi eng Agence ze maachen, déi d'Weiderbildung an de Mëttelpunkt stellt, a fir eben och d'Aarbechtsmaartpolitik esou ëmzekrempelen, datt d'Aktivéierung am Mëttelpunkt steet an d'Leit ganz schnell nees zréck an den Aarbechtsprozess kënne bruecht ginn.

Eng Reform, déi hei och als grouss Reform duergestallt gouf a finalement komplett échoueiert ass, op jidde Fall, wann ee se kuckt aus dem Finanzminister sengem Eck, ob se da wierklech zur Konsolidéierung vum Budget géif bäidroen, dat ass déi vun de Studiëbäihëllefen.

Do sollten zéng Milliounen Euro pro Joer gespuert ginn, haut gi mer 19 Milliounen Euro pro Joer méi aus. A mir hunn all Grondsaz, deen am Regierungsprogramm stoung, deen och gëschter a virgëschter hei nach eng Kéier opgelëscht gouf, nämlech vun enger selektiver Politik, do jo iwwer Bord gehäit. Well do hate mer e selektive System, dee gekuckt huet: Wien, wat fir e Student muss a Fonctioun vun deem, wat doheem verdéngt ginn ass bei den Elteren, wéi eng Hëllef kréien? Kritt en e Prêt, kritt en eng Bourse, déi en net muss zréckbezuelen, a wéi héich ass dat?

Dat war e selektive System. Déi dote Regierung CSV an LSAP, déi esou vill vu Selektivitéit hei schwätzt, déi geet hin a mécht genau de Contraire, wéitscht dee System do ewech a setzt een dohinner, wou jiddwereen datselwecht kritt, onofhängeg vum Portmonni vun den Elteren an onofhängeg vun den Ausgaben och vum Student. Well et mécht en Ennerscheed, ob een heiheem bei den Eltere wunnt oder ob een zu London, zu Paräis oder soss iergendwou muss een deiere Studio lounen, fir kënnen do senge Studien nozegoen. A mir wëssen, datt do jo och nach de Risiko besteet, datt déi Reform do nach eng Kéier méi deier wäert ginn, nämlech jee nodeem, wat d'Europäesch Unioun dovunner finalement wäert soen.

Mir haten och Reformen an der Éducatioun, jo. Ech denken un dee Chaos, dee mer erlieft hu bei der Ëmsetzung vun de Reformen, bei der Grënnung vun der Grondschoul, an elo soll nach de Secondaire reforméiert ginn, an d'Verons écherung ass do jo op d'mannst gradesou grouss wéi bei der Grondschoul. Haut gesäit eigentlech kee wierklech, wat d'Plus-value vun där doter Reform, wéi se dës Woch virgeluecht ginn ass, da wierklech kéint ginn. An och mir hunn d'Impressioun, datt se wierklech laanscht déi reell Besoinë vun de Schüler geet.

2011 sollt jo d'Joer si vum grousse Spuerbudget. Mä wéi ass dat Joer ugaangen? Mat engem Belaaschtungspak, net andeems d'Leit entlaascht goufen, net andeems de Stat selwer probéiert hätt, bei sech ze spueren, mä andeems einfach probéiert ginn ass, et do ze huelen, bei de Bierger a bei den Entreprisen hei am Land, wou da gemengt ginn ass, et wär nach iergendeppes ze huelen.

Gespuert sollt ginn: 34 Millioune vun engem Budget vu bal eelef Milliarden, dat maachen dräi Promille aus. Wann een dann elo Enn 2011 kuckt, da war et domadder jo eigentlech och net ganz esou déck, mat deem Spueren do vun deene 34 Milliounen. Well wann ee seet, mir spuere 34 Milliounen, mengt ee jo, et géif ee 34 Millioune manner ausgi wéi dat Joer virdrun. Esou stellen ech mer et vir, wann ech doheem mat menger Famill kucken, wou ee vläicht de Rimm e bësse méi enk ka schnallen.

Neen, hei ass et esou gewiescht, datt 2011 nach eng Kéier de Lëtzebuerger Stat däitlech méi ausginn huet wéi 2010, dat Joer virdrun. Am Budget 2012 gëtt dann eigentlech och emol guer net méi vun engem neie Spuereffort geschwat; déi Ambitioun, déi besteet dann emol guer net méi. A fir d'nächst Joer wäerten d'Dépensë vum Lëtzebuerger Zentralstat nach eng Kéier ëm 8,5% par rapport zu 2011 an d'Luucht goen. Dat ass d'Reaktioun vun dëser Regierung op d'Kris.

Eng Rentereform, och dat soll jo eng Reform ginn. Do ass et eiser Meenung no kloer, datt, wa mer eng Reform maachen am Domän vun de Renten, da muss et ëm déi laangfristeg Ofsécherung vum System goen, da muss et eis drëms goen, datt mer de System esou ausbalancéieren, datt mer deene Jonken, déi haut an de System eraklammen, nach kënnen d'Garantie ginn, datt de System d'Strooss hält, wa si dann och iergendwann eng Kéier an de Benefiss vun den eegene Renteleeschtunge sollte kommen.

D'Reform vun der Regierung gesäit jo alt emol vir, datt sech elo näischt soll änneren, an net nëmmen, datt bei de Pensioune vun haut et soll stabil bleiwen, mä neen, datt d'Pensiounen déi nächst Joren nach sollten an d'Luucht goen! Dat schéngt eis de falschen Usaz ze sinn, well dat féiert dozou, datt duerno, wann dann eng Kéier muss reagéiert ginn, et da vill méi wéi wäert doen, wa mer elo d'Pensiounen nach erhéije ginn, fir se duerno méi däitlech mussen aschneiden ze goen. Dat doten ass net nëmmen onverschimt, dat doten ass eng Politik, déi irresponsabel ass par rapport zu deene Jonken hei am Land!

Wierklech Reformen, déi eis weiderbréngen, sinn dat doten also net, net beim Chômage, net bei de Renten, net beim Budget, net an der Schoul. Gelonge Reformen, Dir Dammen an Dir Hären, déi gesinn anescht aus. An d'Experte soen eis et alleguerten - an ech wëll virun allem emol mech op déi méi parteionofhängeg Experten hei konzentréieren.

De Statsrot huet et geschriwwen, d'Banque Centrale huet et geschriwwen, de Statec huet et gesot, d'Cour des Comptes, si all si sech eens, datt mer an enger wirtschaftlech a finanziell ganz schlechter Situatioun sinn. Si all si sech eens, datt den Defizit - nach eng Kéier, vun 1,1 Milliarden Euro pro Joer -, datt deen net nëmme konjunkturell bedéngt ass, mä datt e strukturell, déifgräifend strukturell Ursaachen huet. Si all si sech eens, datt d'Recetten, wéi se am Budget 2012 figuréieren, datt déi iwwerschat sinn. Si all si sech eens, datt musse méi staark Effortë gemaach ginn, fir d'Dépensen an de Grëff ze kréien. Si all si sech eens, datt mussen endlech hei zu Lëtzebuerg eng Rei vu strukturelle Reformen ugepaakt ginn. A si all si sech eens, datt, wann näischt geschitt, da wäerte mer mëttelfristeg eis musse vum Wuelstand verabschieden.

Ech kéint lech eng Hällewull vun Zitater liwweren, vum Statsrot, vun der Banque Centrale, vun der Cour des Comptes, déi soen: Stop mat där doter Budgets- a Finanzpolitik, et ass héich Zäit fir ëmzesteieren. Seele virdru waren d'Avisë vun de politesch onofhängegen Observateuren esou negativ wéi zu dësem Budget 2012!

D'Demokratesch Partei wëllt awer net nëmme kritiséieren. D'Demokratesch Partei huet schonn eng Hällewull vun Alternativen op den Dësch geluecht. An ech begréissen déi Initiativ, déi de Finanzminister gëschter geholl huet, fir och d'Parlament opzefuerderen, mat an den Débat eranzeklammen. Nun, an deem Débat steet d'Demokratesch Partei schonn eng ganz Rei vu Joren. Ech muss awer och soen, wann de Finanzminister heihinner kënnt bei senger Budgetsried an e seet: „Sot mer wann ech gelift, wat mer sollte maachen", datt dat den Ausdrock ass vun enger ganz, ganz grousser Hëlleflosegkeet vun där doter Regierung.

D'DP huet scho fir deen doten Débat geliwwert. Mir hu ganz konkret Propositiounen op den Dësch geluecht, an ech wëll der e puer nach eng Kéier skizzéieren, wéi mer de Budget kéinten an den Équiliber kréien, wat mer kënnen zu Lëtzebuerg maachen, fir de Chômage ze bekämpfen a wéi mer d'Attraktivitéit vum Standuert Lëtzebuerg nees kënne verbesseren.

An ech hunn es heiansdo sat, muss ech soen, fir Joer fir Joer, Debatt fir Debatt heihinner zréckzekommen an der Regierung déiselwecht Propositiounen op den Dësch ze leeën, an da vun där anerer Säit mierken ech, datt se net gelauschtert ginn, mä datt trotzdeem d'Analys gemaach gëtt, datt sech eppes misst dinn, mä finalement näischt konkret ugepaakt gëtt!

Et gëtt eng Alternativ, soen ech lech, zum Näischtmaachen. Et gëtt eng Alternativ zu der Verschëldung. Et gëtt eng Alternativ zu den zukünftege Steiererhéijungen. An ech gleewe ganz fest un d'Potenzial vun dësem Land a vu senge Leit. Et geet elo dorëms, dat Potenzial och endlech ze notzen, well mir bleiwe fest dovunner iwwerzeegt, datt Lëtzebuerg et besser kann. Mir mussen eis allerdéngs dann och bewosst sinn, datt mer vläicht e Stéck mussen ëmdenken an datt mer en neien Zukunftsmodell Lëtzebuerg musse skizzéieren.

Esou en neien Zukunftsmodell Lëtzebuerg, jo, dee muss virun allem op enger neier Wirtschaftsstrategie an enger neier Wuesstumsstrategie baséieren. Déi ganz Regierung - déi ganz Regierung, an net nëmmen de Wirtschaftsminister! - misst sech drëms këmmeren, wéi mer nei Aarbechtsplazen hei am Land kënne schafen. Deen heiansdo - de Wirtschaftsminister, an et konnt een e bedaueren - den einsame Rufer war, wann et drëms gaangen ass, fir sech ëm d'Kompetitivitéit hei am Land ze këmmeren, mä wou der vill vu senge Kolleegen an der Regierung do net matgemaach hunn an e blockéiert hunn, a virun allem wou der vill a senger eegener Partei net wollte matmaachen, wann et ëm zukunftsfäeg Aarbechtsplazen, wann et ëm en attraktiivt Ëmfeld fir Entreprisen hei am Land gaangen ass.

Mir mussen endlech op alle Gebidder Virfahrt gi fir d'Schafung vun neien Aarbechtsplazen hei zu Lëtzebuerg, soss komme mer aus där doter Kris net eraus!

D'Demokratesch Partei huet, et ass annerhalleft Joer hier, hei op dëser Plaz e Programm vun 31 Pistë virgeluecht, wéi mer d'Finanzplaz kënnen nei opstellen - dee gréisste Wirtschaftsmotor hei vun eiser Ekonomie -, mat 31 ganz konkrete Pisten, wéi d'Finanzplaz sech no der grousser Finanzkris, déi jo dee ganze Secteur do bouleverséiert huet, nees nei kéint opstellen. Mir hunn hei x Propositioune gemaach, wéi mer an der Energiepolitik kënnen ëmsteigen; wéi mer der Pëtrolsfal kënnen entkommen; wéi mer um Wee zu enger Klimabank eis kéinte bewegen, déi et erlaabt, datt mer vill méi staark hei zu Lëtzebuerg kéinten an erneierbar Energien investéieren, déi et géif erlaben, datt mer vill méi staark kéinten an d'Sanéierung vun där aler, bestehender Bausubstanz investéieren. Dat wär en impeccabele Konjunkturprogramm fir eis mëttelstänneg Entreprisen, et kéinten Dausenden an Dausende vun Aarbechtsplazen an deem dote Secteur nei geschafe ginn.

Wéi oft hu mer eis heibannen iwwert d'Simplification administrative opgereegt? „Et soll Chefsaach ginn", sot de Premier Juncker 2009. Nun, de Chef huet bis ewell do nach net vill zustane bruecht!

Mir brauchen eng nei Strategie hei zu Lëtzebuerg, wéi mer der schläichender Desindustrialiséierung wëllen entgéintwierken. Gëschter gouf op ville Plazen am Land demonstréiert, well d'Leit Angscht hunn, datt dat lescht Kärsteck vun der Lëtzebuerger Industrie, déi verbleiwend Stolindustrie, och nach lues a lues géif verschwannen. Nun, mir brauchen eng Strategie, wéi esou industriell Betriber och zu Lëtzebuerg kënnen täteg bleiwen, mat deem Ëmfeld, dat mer hei hunn.

Mir brauche méi Hightech, mir brauche méi Fuerschung, mir brauche méi Plus-valuen an deem doten Domän. Mir froen: Wou ass déi Strategie? Wou ass och d'Strategie, fir d'Universitéit - déi mer geschafen hunn an déi gläich och an nei Gebailechkeete wäert kommen - och zu engem Wirtschaftsfacteur kënne ganz konkret auszebauen?

A wann et drëms geet, fir, jo, eng Wuesstumsstrategie opzëerleeën, da komme mer och net laanscht d'Fro vum Index. D'Lëtzebuerger hei am Land hunn an der Regel ganz héich Léin, wa mer se mam Ausland vergläichen. Allerdéngs heescht dat net onbedéngt, datt mer méi Kafkraaft hunn. Well, wann ee muss liewen, a virun allem, wann ee muss wunnen hei zu Lëtzebuerg, da bleift vun deene méi héije Léin oft net méi ganz vill iwwreg! A bei all Indextranche, déi nei erfält, ass et dann och oft esou, datt e Stéck vun der Indextranche eigentlech dann erëm ganz schnell an d'Präisser mat agerechent gëtt an och eng nei Inflatioun bewirkt.

Op Dauer heescht dat doten dann, datt mer vläicht méi verdéngen hei am Land wéi am Ausland, ouni datt mer awer iergendwéi méi Kafkraaft spieren, ouni datt et eis wierklech géif besser goen!

Elo hat den Indexsystem, an en huet se haut nach, eng ganz Rei vu Virdeeler: En erhält d'Kafkraaft vu ganz ville Leit, déi net an engem Kollektivvertrag sinn, déi net d'Force hunn, fir par rapport zu hirem Patron dann d'Distributioun vun deem, wat erwirtschaft ginn ass zesummen an engem Betrib, fir dat korrekt kënnen ze négociéieren. En huet, mengen ech, och derzou bäigedroen, datt mer a groussen Deeler vun eiser Ekonomie, jo, eng ganz gutt Produktivitéit hunn, well steigend Lounkäschten och ganz oft dozou gefouert hunn, datt de Patron sech d'Fro gestallt huet: Wéi kann ech besser do fonctionnéieren? En huet och sécherlech an ouni Zweifel derzou bäigedroen, datt mer e gewëssene soziale Fridden iwwert d'Joren a Jorzéngten hei zu Lëtzebuerg haten.

Den Index - a gewëssene Situatiounen, a Krisesituatiounen, a wirtschaftlech schwierege Situatioune kann en awer och eng Gefor duerstellen. D'Demokratesch Partei huet am Laf vum leschte Joer eng Ëmfro gemaach zum Index bei den Entreprisen, bei deenen also, déi Aarbechtsplaze schafen hei am Land, déi Aarbechtsplazen nei schafen oder déi der och vläicht ofbauen.

An d'Äntwert war zimlech kloer, datt, wann et zu enger Indextranche kënnt an déi Indextranche do net kann op d'Präisser répercutéiert ginn, well een an engem Secteur doheem ass, wou dat einfach net geet, well een an enger grousser internationaler Konkurrenz lieft, da féiert dat dozou, datt vläicht manner agestallt gëtt. Da féiert dat och emol dozou, datt vläicht Personal ofgebaut gëtt; net direkt entlooss gëtt, mä awer, wann een an d'Pensioun geet oder ee kënnegt, datt deem säi Posten awer emol eng Zäitche fräi bleift. Dat war déi ganz kloer Konklusioun vun deem Sondage, deen d'Demokratesch Partei zesumme mat TNS-ILRES bei ganz ville Wirtschaftsdécideuren hei zu Lëtzebuerg gemaach huet.

Duerfir menge mer, datt déi Propos, déi d'DP hei scho gemaach huet, fir am Index eng Tranche auszesetzen, fir de Betriber an enger schwiereger Situatioun nei Loft ze ginn, fir awer och d'Inflatioun eng Kéier ze käppen an déi méi héich Inflatioun, déi mer zu Lëtzebuerg kennen, e Stéck zréckhuelen op den internationalen Niveau, op d'mannst op deen Niveau, wéi en och an den Nopeschlänner ass, a gläichzäiteg dann op dee méi nohaltegen Index iwwerzegoen, nämlech deen, wou Pëtrolspräisser, wou Energiepräisser en général e manner staarkt Gewiicht sinn, an dann dat kombinéiere mat neie Mechanismen, fir de Leit ze hëllefen, der Energiepräisfal ze entkommen - mir mengen, datt déi Propos nach ëmmer déi beschten Äntwert ass op déi wirtschaftlech Situatioun, déi ee momentan kéint maachen.

A mir hunn op d'mannst schonn een an der Regierung iwwerzeegt. Leider ass en net méi laang do. Et ass den Nach-Wirtschaftsminister Jeannot Krecké, dee jo déi dote Propositioun gemaach huet, deen awer ganz schnell erëm zréckgepaff ginn ass an ofgeschoss ginn ass vu senger Partei a vu sengem Fraktiounspresident.

D'Fro stellt sech, Dir Dammen an Dir Hären, ob zu dësem Zäitpunkt bei deene Verhandlungen, déi elo an der Tripartite amgaange sinn, e Kompromëss méiglech ass an der Indexfro. D'Demokratesch Partei mengt „jo", well mir mengen, datt, wann et ëm d'Schafung vun Aarbechtsplaze geet, mir mengen, wann et ëm d'Erhalung vun Aarbechtsplaze geet, da kann et och de Gewerkschaften net egal sinn.

A mir mengen op där anerer Säit, datt, wann een déi Propositioun, wéi mir se gemaach hunn - eng Indextranche ausfalen ze loossen an dann op den nohaltegen Index iwwerzegoen -, wann een dem Patronat dat géif presentéieren a proposéieren, da misst d'Patronat eigentlech och bereet sinn, en Effort op engem aneren Niveau ze maachen.

A mir mengen, datt d'Patronat kéint duerfir bereet sinn, fir ze soen: „Et ass gutt. Wa mer eng Indextranche ausfale loossen, dann engagéiere mir eis, datt mer ganz besonnesch deene Jonken, déi elo op der Sich sinn no enger Aarbecht, déi keng Ausbildung hunn, hëllefen, an d'Betriber eranzekommen, an d'Aarbechtswelt eranzekommen." Dat kéint e Pakt sinn, fir den Index zesumme mat Aarbechtsplazen ze kombinéieren.

Esou e Paquet „Index/Aarbechtsplazen" wéi deen doten, dee kéint Lëtzebuerg virubréngen, ech mengen, op dräi Ebenen: éischtens géif en Aarbechtsplazen ofsécheren, zweetens géif e ganz vill nei Perspektive fir ganz vill Jonker bidden, Jonker, déi virun allem keng Formatioun hunn, déi soss perspektivlos riskéieren ze bleiwen, an op där anerer Säit géife mer dann och - drëttens - méi en attraktiivt Ëmfeld fir ganz vill Betriber hei am Land kréien.

Dir Dammen an Dir Hären, Reforme si méiglech, mä jiddweree muss en Effort maachen. Mä jiddweree kann och profitéieren. A mir kënne Reforme sozial offiederen. Dorëms geet et net, an ech mengen, dorëms wäre mer eis hei an dësem Haus ganz, ganz schnell eens.

Wann Dausende vu Mënschen awer am Chômage sinn, dann ass dat déi onsoziaalste Politik, déi ech mer ka virstellen: Mënschen, déi keng Perspektiven hunn, Mënschen, déi sech ausgegrenzt spieren, jo, Mënschen, déi sech ouni Wäert spieren.

En Zukunftsmodell Lëtzebuerg muss dann, mengen ech, awer och de Wee skizzéieren, wéi mer zréck zu enger seriöer Finanzpolitik kommen. Et muss ee bei de lafenden Ausgabe spueren. An et ass dat Éischt, wat muss gemaach ginn!

Mir proposéieren zënter Joren, datt een op de Wee soll goen, fir eigentlech all Dépense, déi de Stat mécht, Joer fir Joer nees virtuell eng Kéier zréck op Null ze setzen an dann ze kucken: Wat brauche mer wierklech dëst Joer, fir där Praxis, fir Budgetsartikelen einfach emol virunzeschreiwen a mam Index op d'mannst emol no uewen ze erweideren, endlech en Aus ze maachen?

Mir mengen och, datt op dem Niveau vun de Subventiounen ee ganz, ganz villes sollt iwwerpréiwen an datt et Weeër gëtt, fir dat duerch méi intelligent Mechanisme kënnen ze ersetzen. Mir mengen och, datt een an der Sozial- an an der Familljepolitik e Stéck méi selektiv ka virgoen. A mir mengen awer och, datt ee keng nei Dépensen op onsécher Recettë soll baséieren, esou wéi mer et beim Tanktourismus gemaach hunn, esou wéi mer et dann och elo amgaange sinn, bei de Recetten aus der TVA vum Commerce électronique ze maachen.

(M. Laurent Mosar reprend la présidence.)

An ech wëll do nach eng Kéier d'Propos vum Charles Goerens - déi en als deemolege Fraktiounspresident vun der DP hei gemaach huet - vum virtuellen Ausstieg proposéieren, fir ze soen: Jo, mir huelen dat Geld, wat mer iwwert den Tanktourismus erakréien, mä mir ginn et eben net an de lafende Budget a mir leeën eis et op d'Säit, fir dann duerno emol eng Kéier méi schlecht Momenter, wann déi dote Recetten ewechbriechen, fir dann e Stéck méi wäit kënnen ze kommen."

Wa mer dat maachen, da brauche mer keng weider Verschëldung ze maachen. Wa mer dat maachen, da kréie mer neie Spillraum, och fir déi nächst Generatiounen. A wa mer dat maachen, da kréie mer och nei Margen, fir nei Politiken an aneren Domäne kënnen ze maachen. Well mir däerfen ee Feeler net maachen: Mir däerfen eis och net kapottspueren, esou wéi ganz vill aner Länner momentan amgaange sinn, dat mussen ze maachen, an da kee Spillraum méi hunn, fir nei ze investéieren, fir op nei politesch Erausfuerderunge kënnen ze reagéieren.

Mir mengen, datt um Niveau vun den öffentlechen Investitiounen nach wie vor e groussen Nohuelbedarf ass. A wa mer vun engem Zukunftsmodell Lëtzebuerg schwätzen, da muss och dat ee Volet dovu sinn, wou mer eis d'Wuert ginn hei am Land, wat fir eng Infrastrukture mer nach brauchen, wat fir eng, virun allem, datt mer prioritär brauchen.

Et gëtt nach Schoulen hei am Land, déi musse gebaut ginn. Mir mussen déi Universitéit do weider op- an ausbauen. Mir brauchen Infrastrukturen. Mir brauchen nach méi en Engagement an der Fuerschung. Mir brauchen och nach en neien Engagement an den erneierbaren Energien. An et ass nach ganz, ganz villes ze maachen am Domän vun der Mobilitéit. Dat mierke mer all Dag, wa mer am Land ënnerwee sinn.

Dat dote kënne mer awer och nëmme maachen, wa mer et fäerdegbréngen, jo Fouss bei Mol ze hale bei de lafenden Ausgaben. Wa mer do déi lafend Ausgaben esou fortlafe loossen, wéi mer dat déi lescht Jore gemaach hunn, da wäerte mer villes, wat nach noutwendeg ass un Infrastruktur hei zu Lëtzebuerg, net kënne realiséieren a mer bleiwen do stoen, wou mer haut stinn, nämlech ganz, ganz oft am Stau.

Et gëtt awer och eng Rei vun neie Politikfelder, déi sech opdinn, wou mer musse Margen hunn, fir do kënnen aktiv ze ginn. An och dat gehéiert zu engem neien Zukunftsmodell Lëtzebuerg. Ech denken do un nei Erausfuerderungen an der Sozialpolitik. Ech denken un nei Erausfuerderungen an der Bildungspolitik. Ech denken un nei Erausfuerderungen an der Familljepolitik. Mir mussen endlech ufänken, eng Sozial- a Familljepolitik ze maache fir dat 21. Jorhonnert, well et gëtt haut nach eng ganz Rei vun Ongerechtegkeeten.

Wa mer iwwert d'Zukunftschancë vun de Kanner schwätzen, da wësse mer, datt déi net déiselwecht sinn hei zu Lëtzebuerg jee nodeem, aus wat fir enger Famill, jee nodeem, aus wat fir engem soziale Milieu, jee nodeem, ob ech aus enger Famill mat oder ouni Immigratiounshannergrond kommen.

Mir wëssen, datt d'Gefor besteet, datt d'Energieaarmut sech wäert breetmaachen déi nächst Joren, virun allem dann, wann d'Energiepräisser weider wäerte klammen. A mir sollen einfach emol dovunner ausgoen, datt se weider wäerte klammen.

Mir wëssen, datt mer e Problem hunn zu Lëtzebuerg, fir bezuelbare Wunnraum ze fannen. Déi Dausende vu jonke Familljen, déi iwwert d'Grenzen eraus wunne gaange sinn, well se sech hei am Land näischt konnte leeschten, sinn dee beschte Beweis dovunner. A si wäerten déi aner Säit vun der Grenz net laang eleng bleiwen, well Dag fir Dag sinn der nach ënnerwee. Mir brauchen also Margen, fir eis op déi doten nei Erausfuerderunge kënnen ze konzentréieren.

Fir méi Chancëgerechtegkeet hei zu Lëtzebuerg fir all Kand brauche mer nach nei Investitiounen an der Familljepolitik. Mir brauche méi Betreiungsplazen. Mir brauchen awer och eng besser, eng qualitativ héichwäerteg Kannerbetreiung. Mir menge virun allem, datt een nach méi fréi soll ufänken, de Kanner kënnen duerch eng qualitativ Förderung do dat Bescht mat op de Wee ze ginn.

D'Famill ass wichteg. D'Famill ka ganz, ganz villes maachen. Nu wësse mer awer, datt d'Famill där Aufgab do net ëmmer zu honnert Prozent gerecht ka ginn. An do, wou et net klappt, grad do musse mer op d'Fréiförderung vun de Kanner setzen. Dat ass dee beschte Preventiounsprogramm. Dat seet all wëssenschaftlech Analys aus dem Ausland eis, datt mer genau do kënnen usetzen, fir duerno den Échec scolaire ze évitéieren, fir duerno Aarbechtslosegkeet ze évitéieren, fir duerno Délinquance ze évitéieren. An et kascht finalement vill, vill manner, wa mer et bei deene klenge Kanner richteg maachen, wéi et duerno bei deene méi grousse mussen ze korrigéieren.

Mir brauchen an der Schoulpolitik, an der Bildungspolitik eng Reform - a Reformen, déi bei de Kanner ukommen, déi bei den Enseignanten ukommen, déi virun allem finalement am Klassesall ukommen. Wann d'Bildung weiderhin de Rôle soll spillen als soziale Lift, dann däerfe mer eis grad och elo bei deene Reformen, déi elo an der Diskussioun stinn, déi elo am Mëttelpunkt stinn, do net verhedderen, mä mir mussen eis op déi pädagogesch Elementer och do konzentréieren.

Mir mussen eis op d'Formatioun an d'Capacitéite vum Enseignant konzentréieren. An duerfir soe mir, datt deen, deen d'Pädagogik an der Klass steiert, dee finalement responsabel ass fir e gudden oder e manner gudden Unterrecht, den Enseignant, datt mer eis bei all de Reformen op dee musse konzentréieren, datt hien de Mëttelpunkt vun enger gelongener Bildungspolitik ass.

Fir d'Wunnen am Land nach méiglech ze maachen, do gëtt et eng Propos - se ass net vu gëschter - vun der Demokratescher Partei, fir eng ganz konkret Reform unzegoen. Mir wëllen d'Kannergeld reforméieren, vläicht insgesamt manner Kannergeld ausbezuelen, an ergänzen duerch e Wunngeld. Duerch e sozial gestaffelt Wunngeld, duerch e Wunngeld, dat der Akommessituatioun vun der jeeweileger Famill ugepasst ass, duerch e Wunngeld awer och, dat der Kannerzuel ugepasst ass am jeeweilege Stot. Do hëllefe mer nämlech deem, deen am meeschten Hëllef brauch. Et ass selektiv a sozial gerecht an eisen Aen.

Mir mengen, datt mer och um Niveau vun deem engen oder aneren Abattement nach éischter mussen d'Fro stellen, ob mer do net méi musse maachen. Wann een haut d'Scholdzënse ka mat engem gewëssene Plaffong ofsetzen, e Plaffong, deen zënter Joren net ugepasst ginn ass, e Plaffong, deen och de Wunnpräisser haut eigentlech net méi Rechnung dréit, wéi mer se haut hei zu Lëtzebuerg hunn, da menge mer, datt een do eppes ka maachen an datt een eppes muss maachen. Mir hunn duerfir proposéiert, datt ee jonke Leit, déi dat éischt Logement géifen uschafen, eng Verdräifachung vun deem aktuelle Plaffong géif zeguttkomme loossen.

Mir si géint deen neie bëllegen Akt, well mer e sozial net gerecht fannen, well mer et net gerecht fannen, datt deen, dee sech keen Haus vun der Klass A a Klass B - Passivhaus, Niddreg-Energie-Standard - ka leeschten, bestrooft gëtt. Et misst jo ëmgedréit sinn.

All déi Parteien, déi hei optrieden, all déi Riedner, déi hei optrieden a vu sozialer Selektivitéit schwätzen, déi missten hei plädéieren, fir genau de Contraire ze maachen, nämlech datt een deem, dee sech keen nei gebautent Haus ka leeschten an eben dann oft muss op Occasiounen, op al Haiser zréckgräifen, fir sech awer op d'mannst emol eppes unzeschafen, méi staark misst hëllefen, fir sech iwwerhaapt nach eppes kënnen unzeschafen, wéi datt een e steierlech herno och nach bestrofe geet. Duerfir si mer och géint déi nei Variant vun der Reform vum bëllegen Akt. Dat do ass mat eis net ze maachen, Dir Dammen an Dir Hären!

Une voix.- Très bien!

M. Claude Meisch *(DP)*.- Da musse mer, fir dem Logementsproblem bäizekommen, eis Prozeduren dach endlech straffen. Et ass net normal, datt dat vun deem Moment un, wou en Terrain fräi ass bis e bebaut gëtt an d'Leit kënnen an d'Haiser eraplënneren, oft aacht Joer oder méi dauert. Mir mussen et endlech fäerdegbréngen, datt zu Lëtzebuerg um Wunnengsmarché d'Offer méi schnell op d'Demande ka reagéieren. Ouni dat wäerte mer mat all de Mesuren op jidde Fall ëmmer nees hannendrulafen.

Dann hunn ech et gesot: Mir sinn der Meenung, datt ee bei der Rentereform elo emol soll virgoen a keng weider Erhéijung vum aktuelle Rentenniveau virgesinn. Eng Propositioun d'ailleurs och, déi vun der Banque Centrale gemaach ginn ass, déi souguer - a vläicht iwwerschätzt d'Banque Centrale do selwer déi Propositioun dach ëm e Stéckelchen -, wou gesot ginn ass: „Wa mer dat maachen, wa mer dee System vum Ajustement ausser Kraaft setzen, da komme mer mëttelfristeg nees an eng däitlech besser Situatioun, esou datt mer e gudden Deel vun deem, wat mer als Budgetssanéierungsprozess hei zu Lëtzebuerg nach virun eis hunn, eleng mat där doter Mesure kéinten ofschafen."

Ech sinn net gradesou optimistesch. Ech mengen awer, datt een elo kengem eppes soll ewechhuelen, datt et elo net drëms geet, d'Liewensleeschtung vun all deenen, déi virun eis do waren, net méi unzëerkennen, bien au contraire. Ech mengen awer, datt eng Reform, déi generatiounegerecht ass, eng Reform ass, déi vu jiddwerengem och e gewëssene Bäitrag misst kënne mat sech bréngen.

Ech bleiwe fest dervun iwwerzeegt, datt déi aktuell Rentnergeneratioun ganz gären op e Stéckelche verzicht, fir sécher ze sinn duerno, datt hir Kanner an hir Enkelkanner dann och nach eng zolidd Pensioun herno hei zu Lëtzebuerg kënne kréien. Et wëllt kee vun dëser Generatioun e Stéck méi, wann e weess, datt seng Kanner oder seng Enkelkanner dat Geld eigentlech herno eréischt mussen erschaffen, fir et dann iergendwann eng Kéier zréckzebezuelen.

Déi geplangte Rentereform, wa se dann elo emol virläit, do sinn ech dann och gespaant, wéi de Premierminister eis dat wäert erklären, wéi mat där doter Rentereform, wéi se elo vum Sozialminister ugeduecht ginn ass, mer d'Rentemauer wäerten ëmkurven. Ech si wierklech gespaant op déi doten Erklärunge vum Premierminister, well hien et jo ëmmer war, dee virun der grousser Rentemauer gewarnt huet. Mä mat dëser Reform, do kënnt se nach éischter e Stéckelche méi schnell, wéi datt se op d'mannst emol nëmmen no hanne géif geréckelt ginn.

Mir mussen, wat d'Subventiounen ubelaangt - an ech hunn et hei schonn oft gesot -, eng déifgräifend Analys maachen, well Subventiounen, wéi mer se haut hunn, sinn net ëmmer gutt. Si kaschten awer ëmmer ganz vill Geld a si sinn net ëmmer sozial gerecht.

Kommt, mir huelen emol dee ganzen Domän vun erneierbaren Energien a vun den Isolatioune vun den Haiser, vun enger neier Energiepolitik also, déi mer musse maachen. Ass et da sozial gerecht, engem eng Subventioun ze ginn, dee sech et ka leeschten, eng Solaranlag op den Daach ze setzen, deen déi aner Prozenter, déi de Stat net iwwerhëlt, an der Täsch huet, fir dat direkt kënnen ze finanzéieren?

An déi, déi déi Moyenen do net hunn? An där gëtt et ganz vill hei am Land, an et si virun allem déi, déi oft an enger aler Bausubstanz wunnen. Et si virun allem déi, wou de Sanéierungsbedarf am gréissten ass. An et si virun allem déi, déi dem Risiko vun der Energieaarmut am däitlechsten ausgesat sinn, déi dovunner missten eigentlech profitéieren. Et sinn déi, déi vum aktuelle System vun de Subventiounen net kënne profitéieren.

Duerfir brauche mer do en Ëmdenken. Et soll ee Subventioune generell op d'Zäit limitéieren a se vun Zäit zu Zäit dann analyséieren. Et soll een éischter am erneierbaren Energieberäich, an den Isolatioune vun den Haiser virfinanzéieren. An dann, mengen ech, soll een awer och kucken, datt munches, wat dann iergendwann eng Kéier muss sinn, och gesetzlech festgeschriwwen ass, datt jiddwereen dat eng Kéier muss erreechen an datt een do ewechkënnt vun deene ganz ville Mitnahmeffekter, déi een do huet.

Mir hunn ee Beispill virgeluecht, wéi een eng aner Politik an deem doten Domän kéint maachen opgrond vun eisem Konzept vun enger Klimabank, wou mer Subventiounen duerch en intelligente Mechanismus géifen ersetzen, wou mer grad deene Leit kënnen hëllefen, déi an deenen eeleren Haiser wunnen, wou den Isolatiounsbedarf an den Investitiounsbedarf am gréissten ass, wou mer awer och wëssen, datt déi Leit oft vun hirer Bank gesot kréien: „Neen, du hues schonn e Kredit, du hues däin Auto nach virfinanzéiert, mer kënnen der elo fir déi Solaranlag do oder mir kënnen der fir déi nei Fassade, déi nei Fënsteren, den isoléierten Daach net nach e Prêt maachen."

Dat kéint eng Klimabank dann assuréieren, datt jiddweree seng Investitiounen do finanzéiert géif kréien. An et géif rembourséiert gi mat deem, wat ee Mount fir Mount un Energiekäschte spuert.

D'Chamber hat opgrond vun eiser Propositioun, fir eng Klimabank hei zu Lëtzebuerg ze schafen, am Abrëll vun dësem Joer eng Motioun ugeholl. Mir selwer si vum Premierminister opgefuerdert ginn, dach do emol e bësse méi wäit nozedenken iwwer esou e Konzept. Mir hu virun e puer Woche méi en detailléierte Projet vun enger Klimabank hei zu Lëtzebuerg virgeluecht.

Ech hoffen dann elo, datt d'Regierung endlech op deen dote Wee geet a mat eis dat dote wëllt ëmsetzen, well ech wëll lech soen: Mir sinn amgaangen, doriwwer mat den Acteuren am Land ze diskutéieren, a ganz vill vun den Handwierker, déi mierken, wat do vu Potenzial dran ass. Ganz vill vun deene betraffene Leit, déi soen: „Ech géif gären eppes änneren, mä ech ka momentan näischt änneren." Déi wëssen, wat dat dote géif fir e Plus fir si bedeiten.

A ganz vill Acteuren och op der Finanzplaz weise ganz, ganz groussen Interessi um Projet

vun enger Klimabank. Et kéint och en neie Pilier gi fir eise Finanzzentrum hei zu Lëtzebuerg. Et wär finalement eng eenzegaarteg Win-win-Situatioun do, wou de Statsbudget kéint profitéieren, vun där mer am Klimaschutz géife profitéieren, vun där mer d'Energieaarmut kéinte bekämpfen a wou mer Dausende vun neien Aarbechtsplaze kéinten hei zu Lëtzebuerg schafen. Ech froe mech, firwat mer dat doten net scho laang amgaange sinn ze maachen.

CSV an LSAP hu sech, wou se zu dëser Regierung ugetruede sinn 2009, eng Rei vu gudde Virsätz geholl. Si wollte méi staark mat Lëtzebuerg aus der Kris kommen, si wollten d'Kompetitivitéit stäerken, si wollten och selektiv Sozialpolitik maachen. Zweeanenhalleft Joer duerno ass vun deene gudde Virsätz leider näischt méi iwwreg bliwwen, well d'Politik ass eng aner. D'Politik an deenen zweeanenhallwe Joer huet eigentlech nëmme gelieft vun ale Reflexer: dovunner, fir Acquis-socialen ze verteidegen, dovunner, fir Problemer weider mat Geld zouzetippen. Geld, dat mer haut awer net méi hunn!

Et sinn also leider Ukënnegunge bliwwen ouni Suite. Ukënnegungen, wéi mer se da gëschter och nach eng Kéier héieren hunn. De Finanzminister kënnt heihinner a seet, mir missten elo ufänken, erëm zréck op de Wee vun enger seriöer Finanzpolitik ze kommen, mir missten elo ufänken, dann emol erëm méi seriö ze spueren.

Dat kënnt mer bekannt vir. Deeselwechte Finanzminister huet hei zum Budget vun dësem Joer, also virun engem Joer, op dëser Plaz Folgendes gesot: „Dat heescht fir mech, datt och am Budget 2012 eng spuersam Politik muss virugemaach ginn. A spuersam Politik heescht virun allem, datt d'Ausgaben net däerfe staark klammen. D'Ausgaben däerfen net méi klamme wéi dat, wat mer dëst Joer gemaach hunn. Et muss ee virun allem kucken, datt d'Wuesse vun den Dépensen am Gréff behale ka ginn."

Wann ech de Budget 2012 kucken, deen de Finanzminister, deen dat dote virun engem Joer hei gesot huet, virgeluecht huet, da froen ech mech, wéi et dann nach kann ëm déi Ukënnegunge vu gëschter hei gestallt sinn a wéi eescht ze huelen datt déi da solle sinn.

CSV an LSAP weise sech als reformonfäeg. CSV an LSAP, dat ass déi falsch Regierung fir dës Zäit! De Budgetsrapporteur huet eng richteg Analys gemaach. De Budgetsrapporteur huet eis op eng ganz Rei vun Erausfuerderungen hei opmierksam gemaach. Erausfuerderungen, déi mer zum Deel awer och scho kannt hunn, mä et ass esou, datt mat dëser Regierung en Ëmsteieren, en Ëmdenken net méiglech ass, datt mer nëmme kënnen och an enger anerer politescher Konstellatioun op déi doten Erausfuerderunge kohärent a konsequent reagéieren.

An et fänkt jo zu Lëtzebuerg net eréischt un, biergof ze goen. Et ass jo net, wéi wa mer nach an allem richteg gutt wären.

Gëschter ass eng Etüd mer an de Grapp komm vun der „Stiftung Marktwirtschaft". Do ass dat, wat och haut de Moie schonn eng Kéier ugeklongen ass vum Marc Spautz, do ass dat dann och emol nach eng Kéier opgelëscht ginn: Wéi steet et eigentlech mat der wierklecher Verschëldung vu Lëtzebuerg? Wa mer net nëmmen déi vum Zentralstat huelen, mä wa mer déi vun der Sécurité sociale mat arechnen, wou mer jo e Versprieche gemaach hunn, wat d'Rentepolitik ubelaangt, wat mer de Leit schëlleg sinn an Zukunft. Nun, wa mer déi Gesamtschold kucken, Zentralstat an d'Sécurité sociale zesummen, da lande mer an deem Ranking hanner Griichenland.

Lëtzebuerg läit domadder hanner Griichenland, trotzdeem gëtt et der hei am Land nach ëmmer, déi mengen, mir bräichten eis net ze bewegen. Fir eng aner Politik hei ze maachen, do brauche mer eng gëeente Regierungsequipe. Eng Regierungsequipe, wou net ee probéiert, deem anere Knëppelen tëschent d'Been ze geheien. Wou net all Propos, déi vun engem gemaach gëtt, direkt vun engem Parteikolleeg oder vun engem Koalitiounspartner torpedéiert gëtt, wéi et an esou ville Proposë vum Wirtschaftsminister Jeannot Krecké war.

Et brauch een eng gemeinsam Strategie, an d'Zukunft vum Land muss am Mëttelpunkt stoen. Et däerf net weiderhin esou sinn, datt de parteipolitesche Profit fir deen een oder deen anere Regierungspartner do zentral Bedeitung huet.

Fir eng aner Politik ze maachen, Dir Dammen an Dir Hären, do brauche mer awer och e Regierungschef, deen d'Ficellen an der Hand hält. E Regierungschef, dee präsent ass.

(Interruption)

E Regierungschef, deen iwwerzeege kann. E Regierungschef, dee seng Popularitéit - déi en huet -, deen déi Popularitéit och am Déngscht vum Lëtzebuerger Land asetzt, fir hei zu Lëtzebuerg d'Leit, d'Mënschen hei am Land, vun enger anerer Politik kënnen ze iwwerzeegen.

M. Xavier Bettel *(DP)*.- Très bien!

M. Claude Meisch *(DP)*.- Nëmme mat enger Regierung, déi selwer u sech gleeft, loosse sech d'Lëtzebuerger iwwerzeegen. Nëmme mat enger Regierung, déi selwer iwwerzeegt ass, sinn d'Lëtzebuerger bereet, och sech e Stéck wäit ze änneren, fir datt et dësem Land an Zukunft och gutt soll goen.

(Interruption)

D'Demokratesch Partei ass bereet, Verantwortung mat ze iwwerhuelen. An ech begréissen nach eng Kéier déi Invitatioun vu gëschter - wa se dann eescht gemengt war -, fir och d'Oppositiounsfraktioune mat an deem Débat do kënnen erunzeéien.

Fir eis ass et kloer, datt all Zukunftspolitik dräi Konditioune muss erfëllen: Éischtens muss se der Generatiounegerechtegkeet gerecht ginn. Mir däerfen net weiderfueren, d'Problemer op déi nächst Generatiounen an op déi Jonk vun haut ofzewälzen an hinnen e Land ze hannerloossen, wat manner gutt op d'Zukunft preparéiert ass wéi dat Land, wat mir vun eisen Eltéren iwwerlooss kritt hunn.

Mir mussen eng modern Sozialpolitik maachen. Mir mussen déi richteg Äntwerte ginn op déi sozial Froe vun haut: wéi mer der Energiepräisfal entkommen, wéi mer Chancëgerechtegkeet bei de Kanner assuréieren, wéi mer d'Mëttelschicht och weider kënne stäerken, wéi mer och an der Sozialpolitik net laanscht déi Generatioune vu muer Politik wëlle maachen.

A mir däerfen net zréckzécken - an d'Demokratesch Partei, déi zéckt net, wann et drëms geet, Problemer unzepaken! D'DP ass an de leschte Joren net deen einfachste Wee gaangen, wann et drëms gaangen ass, hei am Parlament Faarf ze bekennen:

D'DP war géint deen an eisen Aen net sozial selektive System vun de Studiëbäihëllefen. Mir hunn deen net matgestëmmt. Mir hunn och dee leschten Ajustement net matgestëmmt. Mir hunn och hei an der leschter Regierungsperiod de Kannerbonus net matgestëmmt, well mer deemools schonn dervun iwwerzeegt waren, datt een net mat Geldleeschtungen do all Problem ka léisen an datt een éischter a Betreiung, also a Sachleeschtungen, misst weider investéieren. Mir hunn net de System vum Chèque-service matgedroen, well mer en als administratiivt Monstrum gesinn hunn.

Mir hunn also net all Kéiers mat mam Kapp genéckt, wann et drëms gaangen ass, de Leit hei am Land eppes ze verdeelen, eppes ze versprieche. Mir kéinten eis et als Oppositiounspartei, als gréissten Oppositiounspartei, ganz einfach maachen an heihinnerkommen a lamentéieren. Mir kéinten d'Problemer beschreiwen, mir kéinten op déi offensichtlech Differenzen innerhalb vun der Regierung an der Regierungskoalitioun opmierksam maachen.

Mä d'Demokratesch Partei wëllt méi! D'Demokratesch Partei wëllt d'Potenzial opzeechnen, wat mer hei zu Lëtzebuerg nach hunn a wat mer kënnen notzen. D'Demokratesch Partei wëllt ganz konkret Handlungsalternativen hei opzeechnen. D'DP ass iwwerzeegt, datt mer d'Kéier kënne kréien hei zu Lëtzebuerg. Nach ass Zäit. Nach hu mer all Méiglechkeeten hei zu Lëtzebuerg, fir ze reagéieren. Mir musse just wëllen!

CSV an LSAP wëllen net! CSV an LSAP kënnen net! CSV an LSAP kënnen net zesummen!

Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci dem Här Meisch. Als nächste Riedner ass den Här Lux agedroen. Här Lux, Dir hutt d'Wuert.

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech wëll am Numm vun den 13 Kolleeginnen a Kolleegen aus der LSAP-Fraktioun fir d'Éischt dem Kolleeg Gilles Roth fir säi schréftlechen an och säi mëndleche Rapport, deen en iwwert de Budget 2012 gemaach huet, ganz staark félicitéieren. En huet vill Wëssen a säi schréftleche Rapport erageluecht. Mir wäerten nach oft Geleeënheet kréien, op Säiten zréckzebliederen, fir Saachen nozekucken.

En huet eng Rei vun Akzenter versicht ze setzen, déi Courage verlaangen. Ech kennen ee vun deenen Akzenter - wann Der et net weidersot, da soen ech lech, dass et d'Autossteier ass -, fir ze wëssen, wéi vill Freed een dobaussen huet, wann een esou Sujeten upeilt. Mä ech mengen, dat ass gutt esou. Courage brauche mer, an Dir hutt et, Här Roth, an Ärem Bericht dëst Joer gemaach, an dofir eis Félicitatiounen!

Säit Méint, jo, et kéint ee bal soen, säit Joren, renne mer vun enger Krisemeldung, vun neien Zuelen, vun neien Iddien, déi op déi Krisesituatioune gesat ginn, zur anerer a mir mierken - an dat ass schonn ee vun de Punkten, wou ech souguer mat mengem Virriedner, dem Kolleeg Claude Meisch, d'accord sinn -, mir lafen ëmmer méi an eng Glafwierdegkeetskris, an eng Vertrauenskris eran. Well vill vun deene Propositiounen, déi deen een Dag gemaach ginn, sinn deen aneren Dag scho Makulatur oder awer erëm vergiess oder ginn zerséit an der Bürokratie zu Bréissel, wou se Méint a Jore brauchen, fir dass endlech gesetzlech Direktiven oder Reglementer doraus entstinn.

Ech hunn emol nogezielt, dass mer säit dem Ufank vun der Kris zu Bréissel 22 Sommeten haten, 22! Et kéint een dat scho bal Aktionismus nennen. An et mierkt een och ëmmer méi, an dës Woch ass jo e Beispill dofir, dass bei ville groussen Optrëtter, déi gemaach ginn, zum Beispill deen op dem Perron vun dem Elysée, sech a sech méi innenpolitesch Agendae hannendru verstoppen, wéi déi seriö Suerg, fir roueg, souverän an och ofgeschwat mat alle Partner zu gemeinsame Léisungen ze kommen, déi sonndes wouer sinn an och méindes dann och ëmgesat ginn. Dat schaaft oft zousätzlech Erwaardungen, déi dann net erfëllt ginn, a vill Veronsécherung.

Mir hunn dës Woch erlieft, dass Standard & Poor's 15 europäesch Länner, dorënner och Lëtzebuerg, op en negativen Ausbléck gesat huet a mat enger Ofstufung vun Triple-A op Double-A gedroht huet. Dass elo den EFSF an och eenzel Banke gëschter do drunhänken, ass a sech kohärent, wann een dat ka soen zu deem, wat déi Ratingagenturen do maachen.

D'Reaktiounen op déi Ofstufungen do, oder déi Drohunge vun Ofstufung, sinn extrem ënnerschiddlech. Si sinn et souguer zu Lëtzebuerg - extrem ënnerschiddlech - tëschent dem Finanzminister, dee gëschter dat éischter als e bal normalen Akt emfonnt huet, bal gerechtfertegt huet, dass dat a sech d'Situatioun erëmgëtt, wéi an Asien an op anere Plazen an der Welt iwwer Europa an der Tëschenzäit geduecht gëtt, an dass vläicht dodrunner och deen Drock erzeugt gëtt, deen derzou féiert, zu deene Politiken ze kommen, wou ee wëllt hikommen, an op där anerer Säit dem Premier, deen éischter rose reagéiert huet, dat „ongerecht", e „Paukenschlag" genannt huet an éischter fonnt huet, dass domat och dräi oder véier Deeg virun engem Sommet éischter Politik hei soll gemaach gi wéi eng seriö Ausenanersetzung mat der Situatioun vun eenzelne Staten.

Am Fall vu Lëtzebuerg muss ee soen: Wat soll dat, e Land mat 17%, 18% Statsverschëldung - doranner nach ëmmer eist Kapital, wat mer bei der BGL BNP Paribas hunn - a mat engem öffentlechen Defizit vu manner wéi engem Prozent eropzestufen (veuillez lire: erofzestufen)? Dat ass éischter eng absurd Situatioun. Ech mengen, et bleiwen elo nach dräi Länner. Wann déi 15 géifen erofgestuft ginn, bleiwen der nach, mengen ech, dräi rescht: Singapur, Kanada an nach iergenden drëtt, déi dann am Triple-A bleiwen.

An dat stellt dann och d'Fro - an da kommen ech zréck op dat, wéi ech ugefaangen hunn -, dass mer scho säit zwee, dräi Joer dann och diskutéieren: Wat maache mer mat deene Ratingagenturen an ass et net noutwendeg, eng onofhängeg europäesch Ratingagentur opzebauen? Dat hu mer scho virun zwee, wann net souguer virun dräi Joer gesot, och héchstwahrscheinlech hei gesot. A mir fänken natierlech elo erëm un an dëser Woch, wann een d'Meldunge liest - et gëtt an alle Länner elo erëm vill méi hefteg an haart driwwer nogeduecht: Wéini maache mer endlech dat, fir eis vun dem Damoklesschwäert vun deenen amerikaneschen Agenturen, wou effektiv zum Deel och vill Politik gemaach gëtt, ze befreien?

D'Politik huet also d'Wiel, op deen Drock, deen do erzeugt gëtt, heiansdo am eegenen Intérêt, ze reagéieren, andeem een dat fir Verschwörungstheorien hält an dorobber opgereegt an nervös reagéiert, oder awer - an do wär ech méi no bei der Attitüd, déi de Finanzminister gëschter zu där Fro hei hat - ze versichen, mat méi Souveränitéit, mat méi Rou a mat méi Kloerheet op déi Situatioun do ze reagéieren.

Mir géifen also eendeiteg fir déi zweet Optioun plädéieren: eis drop ze besënnen, wat mer wëllen, wat déi eigentlech Aufgabe sinn, déi mer ze erfëllen hunn, an dann och wierklech déi Aufgaben upaken. Ech géif der véier nennen, déi fir eis wichteg a kloer sinn.

Déi éischt ass - an et féiert kee Wee derlaanscht -, dass mer finanziell Stabilitéit brauchen, dass mer Scholde mussen ofbauen an dass mer net kënnen op d'Käschte vun deenen nächste Generatioune liewen. Wann een dat seet, dann heescht dat - an dat ass eng Fro, déi de Finanzminister gëschter gestallt huet an déi ech direkt wëll beäntwerten -, dass eis Fraktioun déi Zilsetzung, fir en équilibréierte Budget am Gesamtstat 2014 ze erreechen, nach wie vor mat zwou Hänn ënnerschreift.

Weider gereechten Ziler, déi ech gëschter héieren hunn, déi, mengen ech, sollt een emol am Laf vum nächste Joer, wa mer déi sougenannten „mid-term review" maachen, kucken.

Une voix.- Mir hu jo gutt Zäit, mir hu jo gutt Zäit!

(Interruptions diverses)

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- Mir mengen also, dass déi Zilsetzung, nach eng Kéier, Här Helminger, fir 2014 - an da kuckt Der lech emol un, wéi d'Situatioun...

(Hilarité)

Da kuckt Der lech emol un, wéi d'Situatioun an deenen anere Länner sech duerstellt, wa mer 2014 dat Zil do erreechen - dass mer da vill fäerdegbruecht hunn.

An ech wéilt lech och soen, dass mer an där Trajectoire - ech kommen herno nach op déi zréck -, déi mer an dëser Legislaturperiod ugaange sinn, mat deene Spuermoossnamen, déi mer geholl hunn, zwee Joer - haut schonn! -, zwee Joer en avance si vun deem, wat mer eis 2010, Ufank 2010, am Pacte de stabilité virgeholl hunn. Ech wëll also soen, dass déi Zilsetzung do eng Zilsetzung ass, déi vun dëser Regierung ugepaakt ginn ass a wou se och op deem richtege Wee ass!

Déi zweet Zilsetzung ass déi, fir gläichzäiteg a parallell - an dat wäert eng vun de wesentlechen Aussoe sinn, déi ech haut am Numm vun eiser Fraktioun wëll maachen -, dass mer gläichzäiteg och fir Wuesstum a fir Aarbecht musse suergen.

Dat heescht am Kloertext, dass Investitiounsvirhaben net onnéidegerweis solle gekierzt ginn, besonnesch dann, wa se wichteg si fir déi zukünfteg Generatioun an déi zukünfteg Aufgaben, déi mer hunn, an dass mer och bei der Kafkraaft vun de Leit dobaussen net eng onnëtz eesäiteg Austeritéitspolitik sollte maachen, fir derfir ze suergen, dass ebe Konfienz herrscht, Konfienz herrscht souwuel bei den Investore wéi och bei de Konsumenten, fir dass d'Kaz sech net an den eegene Schwanz bäisst. Well dat ass dat, wat an der Tëschenzäit a ville Länner amgaangen ass ze geschéien.

Ech wëll just drun erënneren, och wann dat keng Referenz am Rescht vu menger Interventioun soll sinn, ech wëll drun erënneren, wann een dat genau liest, wat bei der Erofstufung, der ugedrohtener Erofstufung vu Standard & Poor's gesot gëtt, dass déi Agence eis extra drop hiweist, dass déi héich Defiziter an déi héich Schold, dass dat net de Grond ass vun der Kris, mä dass dat d'Folge si vun der Kris. A si warnt virun enger eesäiteger Austeritéitspolitik. Si mécht extra drop opmierksam, dass een en équilibréierte Mix muss maache vu Politiken, an net eesäiteg, wéi dat awer an eenzelne Länner ass. A Griichenland gesäit een, wéi onméiglech et wäert ginn, fir op deem Wee do aus der Situatioun erauszekommen.

Deen drëtten, an do deelen ech déi Remarquen, déi mäi Virriedner gemaach huet, deen drëtte Punkt ass dee vun der Kompetitivitéit. Ech gesinn net, ech soen dat hei, ech gesinn net, wou et heibanne bei deene 65 Propositiounen, déi de Wirtschaftsminister gemaach huet, ganz grouss Divergenze gëtt. Et gëtt vläicht eng, ech kommen herno op déi zréck, a puncto vum Index, mä ech mengen, all déi aner Punkten, besonnesch déi vum Ofbau - an Dir hutt se genannt -, vum Ofbau vu bürokrateschen Hürden an der Fro, wéi schnell mer kënne Prozedure maachen, do hu mer heibannen, mengen ech, e grousse Konsens, fir dat ze maachen. Elo wëll ech awer eppes...

(Interruptions diverses)

Elo wëll ech awer eppes soen, Här Meisch, elo wëll ech eppes soen, Här Meisch, total onpolemesch; meng Gripp erlaabt mer net, ze vill hefteg de Moien hei ze sinn. Ech wëll lech soen, dass de groussen Deel - an déi, déi zu Bréissel elo op eemol en anert Lidd sangen an all hiren Aussoen, och d'Kommissioun, déi am Lissabonner Prozess soen, mir musse méi schnell virukommen, méi schnell décidéieren -, ech soen lech, dass 80% vun deem, wat eis hënnert, an de Prozedure méi schnell virunzekommen, gebuer a gedeeft ginn ass an de Bréisseler Conseilen.

An och an enger Regierungsperiod, wou Dir mat derbäi waart, si wesentlecher vun deenen Direktiven, déi eis haut vill Misär maachen, deemools do diskutéiert an ëmgesat ginn.

(Interruption)

Mir hätten also all Intérêt - neen, dat ass net einfach! -, mir hätten also all Intérêt,...

(Interruption)

...och de Bréisseler Bürokraten ze soen, dass, wa mer haut am Lissabonner Prozess endlech dovunner schwätzen, fir méi schnell virunzekommen, dass een och eng Entforstung net nëmmen zu Lëtzebuerg soll maachen, mä eng Entforstung vu ville Prozeduren, déi onnëtz sinn, zu Bréissel soll ufänken. Dat wär, mengen ech, dee richtege Wee, fir emol do unzefänken, wou déi meescht gebuer si ginn.

Dee véierten...

Une voix.- ...dat ass de Problem.

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- Dee véierte wesentlechen Eckpfeiler vun deem, wat eis Fraktioun denkt, ass dee vun der sozialer Kohäsioun: derfir ze suergen, dass eise Sozialmodell - an ech kommen herno dorobber zréck -, dass eise Sozialmodell gestäerkt gëtt. Dass mer derfir suergen, dass déi Mannerbemëttelt méi gehollef kréie wéi déi aner, dat ass ee richtege Prinzip. Ech kommen herno och méi konkret a praktesch nach eng Kéier dorobber ze schwätzen.

An da wëll ech eng Bemierkung maachen: Do muss ech soen, heiansdo froen ech mech, ob mer deeselwechte Film dobausse kucken. De Claude Meisch huet elo opgehalen a senger Ried a gesot, dës Regierung wär reformonfäeg. Ech muss éierlech soen, wann ech mer déi lescht Wochen, mer déi lescht Deeg dobaussen ukucken, da froen ech mech zwar, ob ee matkritt huet heibannen, Här Sozialminister, ob ee matkritt huet heibannen, dass de Sozialminister virun engem décke Joer eng Reform gemaach huet am Krankekeeseberäich...

(Interruption)

...a vun engem Grupp, de liberalen Dokteren, mat engem Streik bekämpft ginn ass, fir dass net sollten eenzel Acquisen a Fro gestallt ginn. Hu mer dat matkritt, dass also e Minister hei au charbon gaangen ass - an am Fussball géife mer soen: an de Strofraum gaangen ass, do, wou et wéi deet, heiansdo souguer an de Fënnefmeterraum.

Da froen ech mech, ob mer matkritt hunn, dass de Fonction-publiques-Minister, dass deen an der Reform, déi elo do läit - déi dausend Säite Reform an der Fonction puplique -, dass deen au charbon gaangen ass mat der Ministesch zesummen, fir derfir ze suergen, dass mer eng Rei vun Acquisen, eng Rei vu Bewegungen an de Käpp an an de Methoden an der Fonction publique kréien - an dofir keen Applaus, wierklech keen Applaus kritt, wa mer dës Woch héieren hunn, wat dann elo iwwert déi Accordë vu virun der Vakanz geduecht gëtt!

Ass eis entgaangen, oder Iech entgaangen, dass mer an der Bipartite vum 29. September d'lescht Joer mat de Gewerkschaften en Accord fonnt hunn iwwert den Index, eng Indexmodulatioun - e Report vun der Indextranche vum 1. Juni décidéiert hunn op den 1. Oktober -, déi vill méi bruecht huet, wann ech dat fir d'Ekonomie kucken, vill méi bruecht huet, wéi vill vun deene Virschléi, déi am Zesummenhang mat Ännerungen am Wuerekuerf hei proposéiert an ugeduecht ginn?

Ass et entgaangen, dass den Aarbechtsminister souwuel um Niveau vun der Praxis haut mat méi Leit, méi Agencen, bessere Methoden an engem Projet de loi, deen d'nächst Woch hei wäert gestëmmt ginn, derfir gesuergt huet, dass mer endlech Damp an deen Dossier vun der Reform vun der ADEM a vun der Aarbechtsmaartverwaltung kritt hunn?

An ass Iech entgaangen, vläicht och nach, dass d'Éducatiounsministesch am Moment amgaangen ass, no der Reform am Fondamental, wierklech am Strofraum ze sinn, do wou et stëbst a kraacht, fir derfir ze suergen, dass dëst Land reforméiert gëtt?

(Interruption)

An dofir mengen ech, dofir mengen ech, dass déi Beispiller do...

(Interruptions diverses)

...déi dote Beispiller Iech weisen, dass déi doten...

(Interruption)

Jo, ech muss och soen, wann ech iwwert d'Géisskan... Dir hutt jo elo vill dovu geschwat, vun der Géisskan...

Une voix.- Huelt eng Schlupp Waasser!

(Hilarité)

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- Sidd fein.

Mme Anne Brasseur *(DP)*.- Majo. Mat der Géisskan.

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- Ech wëll Iech och soen - un d'DP geriicht, da brauch ech dat herno net ze maachen -, et kann een der Koalitioun... An ech ginn op eenzel Beispiller ganz selbstkritesch an, an der Fro vun: Wéi brénge mer et fäerdeg, fir endlech d'Selektivitéit an eenzel Moossnamen ze kréien? Mä ech muss Iech soen, wann ech - leider ass en elo net heibannen - mä ech muss soen, wann ech un d'Renten denken an un déi Virschléi, déi elo gemaach ginn, fir den Ajustement auszesetzen, muer ganz ofzeschafen, an dann ze schwätze vun der Géisskan, vun der Responsabilitéit, vun der Rentemauer, da wëll ech Iech soen: Déi gréisste Schubkar voll vu Géisskanen am Beräich vun de Renten, déi jee duerch dëst Land gefuer ass, dat war déi vum liberale Sozialminister Carlo Wagner nom Rentendësch. Dat war déi gréisste Géisskan, déi d'Land jee gesinn huet! Dofir géif ech mengen, e bësse méi Bescheidenheet...

(Interruption)

E bësse méi Bescheidenheet wär gutt.

Une voix.- War da jiddwereen derbäi?

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- E bësse méi Bescheidenheet.

Une voix.- Waart Dir dergéint?

(Interruptions diverses)

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- E bësse méi Bescheidenheet géif Iech also guttdoen. Wann Der iwwert deenen aneren hir Géisskane schwätzt, da kuckt emol fir d'Éischt, mat wat fir enger Géisskan...

M. Claude Meisch *(DP)*.- Maacht Iech awer elo net lächerlech, Här Lux!

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- ...Der duerch d'Land gaange sidd.

M. Claude Meisch *(DP)*.- Elo maacht Iech awer net lächerlech!

(Interruptions diverses)

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- Ech wéilt en zweete Punkt soen...

Une voix.- Et schafft keen am Gaart dermat.

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- Ech wéilt en zweete Punkt soen, dat ass deen...

Une voix.- Hie souz vir an der éischter Rei.

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- ...dat ass deen - ganz kuerz, well de Kolleeg Alex Bodry wäert herno nach am Detail dorobber agoen -, e kuerzt Wuert iwwert déi Virschléi, déi dann elo, déi nei Virschléi, déi elo vun der däitscher Bundeskanzlerin an dem franséische President gemaach ginn. Ech wéilt net weider politesch kommentéieren, wéi een de Fait selwer an och déi grouss Kéieren, déi do an deene leschte Jore gemaach gi sinn - wann ech eleng de franséische President kucken, vun Deauville bis de Méindeg um Perron an esou virun, wéi vill Kéieren, dass do hu misse gemaach ginn, fir dann zu deem Resultat ze kommen.

Ech wéilt soen, dass d'Resultat, fir elo eng Modifikatioun ze maache vum Traité mat automatesche Sanktiounen, Règle d'or, Kompetenze vum Europäesche Geriichtshaff, do wéilt ech soen, dass eis Fraktioun sech net prinzipiell géint Vertragsännerunge stäipt. An ech géif hei huelen dat Wuert vum Ausseminister, dee gesot huet: „Wa se schnell a schmäerzlos sinn"; nach musse mer dann definéieren, wat schmäerzlos da fir déi eng a fir déi aner heescht. Mä ech wéilt soen, dass ee muss wëssen, ier een elo emol juristesch gekläert huet, wéi déi Vertragsännerungen da solle schnell goen - well et ass jo dorobber, wou et ukënnt, fir zu engem Vertrauensbeweis no baussen erëm ze kommen -, wéi mer dat maachen.

Ech héieren elo schonn, dass d'Europäesch Kommissioun der Meenung ass, dass de Protokoll 12 déi richteg Basis wär, fir dat ze maachen, dass den Elysée an d'franséisch Regierung der Meenung sinn, et wär de Protokoll 14, fir dat ze maachen. Ech wënsche bonne Chance, fir zu deene Vertragsännerungen do ze kommen - wann ee weess, wéi schwiereg dass dat an eenzelne Länner wäert ginn, an déi politesch Risiken, déi domadder verbonne sinn -, fir hei schnell a vertrauenserweckend zu Resultater ze kommen.

De „Sixpack", deen ass eréischt a Kraaft a geet zimlech wäit an eenzelne Punkten, dat wäerte mir selwer un eenzelne Beispiller och nach erliewen, a scho ginn nei Vertragsännerungen an d'Diskussioun bruecht, mat neien Instrumenter. Mir sinn do éischter skeptesch a mir sinn och bei der Règle d'or vun der Verschëldung éischter der Meenung, dass, wann een an esou eng Richtung soll goen, da soll een dat och hei zu Lëtzebuerg éischter op engem gesetzleche Plang gesi wéi um Niveau vun der Verfassung. Mä ech mengen, dat sinn Diskussiounen, wou mer Zäit hunn, driwwer ze diskutéieren.

D'Politik steet also viru ganz eeschte Verantwortungen. A wann ee vu Lëtzebuerg ausgeet, mat enger Verschëldungsquot vu 17%, déi jo fir Eenzelner schonn anscheinend en Horrorzeenario duerstellt, da wëll ech deene siwe féirende Wirtschaftsmächten aus dem G7 emol hir Verschëldung eng Kéier hei einfach oplëschten, fir dass mer emol d'Situatioun genau kucken: Amerika läit bei enger Verschëldung vu ronn 100% vu sengem PIB, Japan bei 229%, Däitschland bei 80%, Frankräich bei 88% - dat sinn déi, déi esou grouss Lektiounen erdeelen deenen aneren -, England bei 83%, Italien bei 120%, Kanada bei 84%, och nach ee Land vun deenen, déi den Triple-A nach hunn.

An ech kommen dann op dat zréck, wat scho meng zwee Virriedner gesot hunn - déi Verschëldungskris. Aus dër Verschëldungskris ass eng regelrecht Vertrauenskris ginn: Kee Vertrauen an d'Fäegkeet vu Staten a Regierungen, déi Scholdekris an de Gréff ze kréien, d'Defiziter ofzebauen, d'Kompetitivitéit ze verbesseren a fir Croissance ze suergen; Investoren, déi iwwerdriwwen - an eisen Aen - nervös reagéieren; d'Politik, déi sech vun de Finanzmäert dreiwe léisst!

An ech muss Iech soen, ech hätt, wéi vill heibannen, sécherlech léiwer gäre gesinn, dass den Här Berlusconi an Italien vum Vollek bei demokratesche Wahlen ofgewielt an an d'Oppositioun gescheckt gi wär, wéi duerch den Drock vun de Finanzmäert. Dat wär, mengen ech, och fir d'Vertraue vun de Leit an och fir deen Demokratiedefizit, deen dat a Wierklechkeet duerstellt, besser gewiescht.

An da muss ech jo soen, wann ech gesinn, wéi déi Regierungen, déi technokratesch Regierungen do opgebaut ginn, do tummele sech dann all déi Ex-Goldman-Sachs-Leit, déi mat responsabel ware fir d'Banken- an d'Finanzkris. Déi hu sech elo alleguer nach eng Kéier geläutert, eng Kéier gerëselt, sinn eng Kéier e bëssen duerch d'Feegfeier gaangen, an elo triede se schonn erëm op a ginn eis alleguerte Lektiounen. Ech mengen, och do muss een da ganz hellhöreg sinn!

Déi sozial Konflikter, an dat erliewe mer a Griichenland, a Portugal an a villen anere Länner ëmmer méi, ginn duerch déi Austeritéitspolitik ëmmer méi grouss, mat allem, wat un Aarmutsrisiko, Streiken, soziale Revolten an domadder och un Ofbau vu Wettbewerbsfäegkeet mat drunhänkt.

D'Äntwert dorobber aus der Siicht vun der LSAP-Fraktioun an e puer Punkten: Mir mengen - an, Här Meisch, do ass eng vun den Differenzen, déi mer hunn -, mir mengen, dass een net op dër enger Säit d'Vertraue kann erbäiriede wëllen an duerch Gesten no baussen och kloermaachen, dass mer Vertraue bei Investoren a bei de Konsumente wëllen, an op dër anerer Säit dann awer, an eisen Aen, ze vill Katastrophismus maachen, ze vill d'Situatioun schlechtrieden, ze vill eis Chancen an eis Trëmp, déi mer hunn, schlechtrieden. Ech mengen, dass mer do eng Divergenz an der psychologescher Upak schonn eleng hunn, wéi mer no baussen dat solle maachen.

De Jacques Delors huet eng Kéier gemengt, 50% vun enger gudder Wirtschaftspolitik wär, derfir ze suergen, dass psychologesch eng Atmosphär géif herrschen, déi positiv wär, déi déi wär, fir d'Aermel eropzekrempelen an net Heulsusen ze spillen! Mir mengen, dass dat och haut nach ëmmer richteg ass, an dass, wann een d'Zeitungen duerchkuckt: „Eurozone droht der Supergau", „Kernschmelze in Europa" fir d'Verschëldungskris, dass dat natierlech och ee Wuertlaut ass, deen natierlech net derzou bäidréit, fir d'Bierger an d'Investoren och méi sécher ze maachen.

Den Helmut Schmidt huet virun e puer Deeg um SPD-Parteitag zu Berlin geschwat an nach eng Kéier drop higewisen, dass den Euro zur zweetwichtegster Währung an der Weltwirtschaft ginn ass, dass dës europäesch Währung, dësen Euro no bannen an och am Ausseverhältnis vill méi stabil ass, nach ëmmer méi stabil ass wéi den amerikaneschen Dollar. An iwwregens - huet e gemengt - fir säi Land och vill méi stabil wär, wéi d'D-Mark an deene leschten zéng Joer vun hirer Existenz. An en huet zum Schluss, ech zitéieren en, gesot: „Alles Gerede und Geschreibe über eine angebliche Krise des Euro ist leichtfertiges Geschwätz von Medien, von Journalisten und von Politikern." Dat ass jo och eng Meenung vun engem, deen, mengen ech, jo awer d'Kompetenz an och d'Ausstrahlung huet, fir eis op deem Gebitt do eng Rei vu Lektiounen ze ginn.

Déi zweet Äntwert ass déi: D'Politik muss glafwierdeg Äntwerten op déi Vertrauenskris do ginn. Dat geet an éischter Linn, wann endlech dat och ëmgesat gëtt, wat eng Kéier beschloss ginn ass. Ech hunn dat virdru gesot: 22 Sommete mat Säiten a Säite Resolutiounen, grousse Virhaben, déi an d'Vitrine gestallt ginn, a meeschtens doktere mer dann, wa mer iwwerhaapt nach dokteren, doktere mer Méint a Joren drun, fir zur Ëmsetzung dovunner ze kommen. An dat ass och wouer fir all déi Treffen um G8, um G20, IWF-Treffen a Sommeten, wéi gesot, mat derbäi.

Wat ass a Saache Finanzmaartreguléierung bis elo geschitt? Wat ass a puncto makroekonomescher Koordinéierung geschitt? Wat ass an der Bekämpfung vun der Scholdekris effektiv konkret geschitt, ausser ee Sommet nom aneren a grouss Resolutiounen? An dann, mengen ech, an ech hunn dat scho gesot, wär et gutt, an et huet keen heibannen - an do sinn ech mam Kolleeg Spautz d'accord -, Europa huet ëmmer eppes dovunner, wann den däitsch-franséische Motor funktionéiert. Dat ass vum Prinzip hier ëmmer richteg a gutt fir Europa!

Trotz allem muss ech soen - an ech hu virdru gesot: Däitschland 80% Schold vu sengem PIB, Frankräich 88%, op den Defizit ginn ech net an -, ech mengen, och do wär et gutt, wann déi, déi no bausse glafwierdeg wëllen optrieden, dass déi sech emol bei hirer eegener Nues fir d'Éischt géifen huelen a selwer weisen, dass se och „les bons élèves" an der Klass sinn, fir no vir ze goen. Ech mengen, och dat gehéiert an der Glafwierdegkeetsfro derzou, dass mer virukommen.

An dann, drëttens, ass deen Discours vun der Alternativlosegkeet een, wou mer sollten ophalen. Dat Wuert, wat ëmmer méi erëmkënnt: „Et gëtt dozou keng Alternativ", och dat ass fir eis Demokratie ee ganz geféierleche Wee, dee mer ginn, ze mengen, dass déi Politiken, déi ugebuede ginn op deene Sommeten, an deene Resolutiounen, dass et dozou keng Alternativ gëtt. Dat ass an eisen Aen net richteg! Déi eenzeg Léisung, an ech hunn dat virdru scho gesot, déi eenzeg Léisung, déi doranner besteet: „Spueren, spueren, Defiziter senken", ass sécherlech eng, déi dozou féiert, dass déi aktuell Kris nach ka verschäerft an nach wäert verschäerft ginn.

Ech hunn hei oft den Ausdrock gebraucht: „Mir sollten eis net kapottspueren". Dann hunn ech op dëser Säit vum héijen Haus, bei de Kolleege vun der CSV gesinn, déi hunn dann d'Stir gerunzelt, wann ech dat gesot hunn. Dofir war ech ganz frou ze liesen, dass an deem éischten Interview, deen hie ginn huet als neie Fraktiounspresident am „Lëtzebuerger Wort", och den Här Spautz déi Formule geholl huet, fir ze soen: „Mir däerfen eis net kapottspueren", zitéiert mat Gänseféisercher. Ech mengen, dass et richteg ass, derfir ze suergen, dass deen Équiliber ass tëschent op dër enger Säit dër Spuerpolitik, déi mer weiderhi musse maachen, an op dër anerer Säit awer derfir ze suergen, dass mer en Équiliber hunn an den Investitiounen an an der Kafkraaft bei de Leit, dass dat déi Politik ass, déi mer och an deenen nächste Jore weider zesumme musse maachen.

Mir hunn, ech mengen, déi Aschätzung, an ech wëll drop zréckkommen, wat de Kolleeg Claude Meisch gesot huet. Jo, ech gehéieren zu deene ganz villen, déi am Juni, Juli virun der Vakanz - an et gouf der nach bis an den Ufank Oktober, déi dër Meenung waren, opgrond vun de makroekonomeschen Donnéeën, déi mer haten, opgrond vun der Atmosphär, déi geherrscht huet bei den Investoren an och bei de Konsumenten, an dat huet sech zu Lëtzebuerg ausgedréckt duerch lauter ganz favorabel Zuelen, souwuel am Konsum wéi och an den Investitiounen - der Meenung waren, dass mer aus der Kris eraus wären an dass mer d'Enn vum Tunnel géife gesinn.

De Budgets- a Finanzminister huet nach de 5. Oktober hei am héijen Haus um Ofschloss vu senger Budgetspresentatioun gesot: „Eis geet et ganz gutt." An effektiv, opgrond vun de Vergläicher, déi mer mat jiddwerengem kënne maachen, geet et eis och haut ganz gutt. Dat hëlt eis awer net d'Verantwortung ewech! An da sinn ech erëm bei Iech, fir op enger Rei vu Punkten, op déi ech ze schwätze kommen, derfir ze suergen, dass mer déi Situatioun, déi mer hunn, dass mer déi nach besser kënne maachen.

Jiddefalls ass et eendeiteg: Wann een d'Zuele kuckt, si mer vu Croissancezuelen, déi mer nach virun der Vakanz vum Statec, vun der OECD gesot kritt hunn, vun 3%, 4% erofgepurzelt op 1% a manner wéi 1%. Ech mengen, dat ass an Zäit vun dräi, véier Méint geschitt. Esou grave ass déi Vertrauenskris, well dat ware keng haart Fakten, déi dozou gefouert hunn, dat war eleng d'Psychologie, dat war eleng d'Atmosphär, déi herrscht an Europa duerch déi Verschëldungskris, duerch déi Kris um Niveau vun der politescher Gouvernance, déi mer feststellen. Eleng doduerch, mengen ech, ass also déi Situatioun geschitt.

Wat mech iwwregens dozou féiert, dass, wann dëse Weekend fir d'Eurozon a fir d'Décisiounen e gudde Weekend gëtt - a jiddwereen heibanne wënscht sech, dass et muer den Owend zu kloren Décisioune kënnt -, sinn ech och iwwerzeegt, dass mer gradesou schnell, wéi mer an déi Situatioun erofgefall sinn, et och fäerdegbréngen, mat allen Trëmp, déi mer an der

Eurozon hunn, an och mat dem Euro als Währung, als zweetstäerkst Währung vun der Welt, dass mer och gradesou schnell erëm aus deem Dall do kënnen erauskommen.

Da stellt sech d'Fro - mir hu bei der Budgetspresentatioun, nodeem mer de Budgetsminister oft... „kritiséiert" wär iwwerdriwwen, mä fonnt hunn, dass en ze vill virsiichteg a senge Previsioune war -, dass och heibanne vill Leit gesot hunn: „Dir bleift léiwer um Geld sëtzen." „Hien huet net genuch politesch Volontéit, fir no vir ze goen." Déi éischte Kéier, wéi mer hei erausgaange sinn an d'Gefill haten, dass de Budgetsminister emol eng Kéier beim Budget - d'Virstellung vun 2012 - Volontéit gewisen huet, Optimismus gewielt huet, ass en natierlech e bësse bestrooft ginn!

Dat deet eis leed, Här Budgetsminister, mä bleift awer an där Linn, wéi Der dat de 5. Oktober gemaach hutt. Mä Ären Optimismus de 5. Oktober ass leider net vun de Fakten, déi sech duerno ofgespillt hunn, an deene Vertrauensindexen, déi mer elo kennen, an deenen Zuelen, déi mer elo kennen a mat deene mer eis mussen ausenanersetzen... Mä mir sinn absolut mat Iech d'accord, dass dee Budget hei och opgrond vun deenen neie Previsiounen net soll op d'Kopp gekéiert ginn.

Mir si scho mat Iech ganz op enger Säit, fir ze soen, dass een hei soll e rouege Kapp behalen, fir an deenen nächste Méint ze kucken, wéi d'Situatioun sech weider entwéckelt. An ech mengen, mir hunn dann Zäit, fir nom éischte Semester 2012, wa mer d'Zuele vun de Recetten, och um Niveau vun den Dépensen an iwwerhaapt d'Zuelen dobausse gesinn, fir dann déi „mid-term review" virzehuelen, déi eis erlaabt, e Bléck ze geheie bis 2014 an deenen Zilsetzungen, déi mer ginn hunn.

Ech wëll och nach eng Kéier soen, dass déi gesamt Regierung sécherlech och virun der Vakanz geduecht huet, mir wären esou lues um Wee aus der Kris eraus, wéi se den Accord salarial mat der Fonction publique ënnerschriwwen huet. Laang ware mer heibannen der Meenung, dass een an deem Accord salarial fir déi nächst zwee, dräi Joer, fir dës Legislaturperiod keng Verbesserungen um Niveau vun de Gehälter soll maachen. Mir hu se awer gemaach, well mer gemengt hunn, dat géif deem Opschwong hëllefen, deen amgaange war, sech ze weisen.

Datselwecht gëllt och fir d'Krisesteier, d'Ofschafung dovunner. Vläicht hu mer ze fréi lassgelooss, mä et waren, mengen ech, déi politesch Décisiounen, déi zu där Situatioun gepasst hunn. An ech mengen, mir mussen dann d'nächst Joer bei der „mid-term review" op eenzel Punkten dann och zréckkommen.

Ech wéilt op e puer Punkte vun der politescher Agenda zréckkommen, e puer wéineger. Zu der ADEM-Reform hunn ech geschwat. Ech mengen, mir kréien d'nächst Woch d'Geleeënheet, den nächsten Donneschdeg, fir déi Reform hei ze diskutéieren an ze kucken, ob se wäit genuch geet oder ob se net wäit genuch geet. Ech sinn awer haut schonn der Meenung, dass d'Beschäftegungspolitik a sech den Thema wär, dee mer am Januar, Februar missten hei diskutéieren.

Well d'ADEM-Reform ass eng Strukturreform vun enger Verwaltung. Dat ass net eng Ausenanersetzung mat der Beschäftegungspolitik vun dëser Regierung. Et ass ee Volet dovunner! Ech géif dofir och als President vun där Kommissioun, wann d'Memberen dovunner d'accord sinn, soen, dass mer eis scho sollten am Februar Zäit huelen - wa mer déi Reform elo gestëmmt hunn d'nächst Woch -, Zäit huelen eng Kéier an enger Debatt, wéi mer se dann och ëmmer nennen, fir ze kucken: Wéi ass et mat der Evaluatioun vun deenen eenzelne Moossnamen? Wat muss do geschéien?

Eng Rei vu Viraarbechte leien do. Et wär net gutt, wa mer nach eng Kéier, wéi d'nächst Woch, erëm eng Verlängerung misste stëmme vun de Krisemoossnamen, ënner anerem och de Beschäftegungsmoossnamen, mä dass mer d'nächst Joer derfir suergen, déi Evaluatioun ze maachen, fir dann net nëmmen einfach mir näischt, dir näischt den Instrumentarium ze verlängeren, esou wéi mer dat d'nächst Woch wäerte stëmmen, mä och derfir suergen, dass mer eng Analys maachen a kucken, wat wierklech ze geschéien huet.

Deen zweete Punkt ass deen - an ech mengen, dat mécht een e bëssche verdrësslech -, wann ee gesäit, wat um Niveau vun der Fonction publique sech elo ofspillt. Ech mengen, mir hunn alleguerten deen Accord, deen d'Regierung fonnt huet, souwuel iwwert den Accord salarial wéi och iwwert d'Reform vum Statut, all déi Ännerungen hu mer a sech positiv opgeholl. Ech mengen, et ass ëmmer gutt, wann d'Regierung et fäerdegbréngt, mat de Sozialpartner dobausse sech eens ze ginn. Dat ass e gudde Wee. Wa mer deen hei kënne validéieren, ass dat, mengen ech, och de Kinnekswee, deen ee soll goen. Haut mierke mer, dass villes erëm a Fro gestallt gëtt.

Mir sinn - an ech mengen, dat ass déi Ausso, déi ech am Numm vun eiser Fraktioun hei wéilt maachen - bei allen Diskussiounen, déi elo am Moment stattfannen, der Meenung, dass deen Accord, dee fonnt ginn ass tëschent der Regierung an der CGFP, eent zu eent soll ëmgesat ginn. A mir wäerten als Fraktioun bei deenen dausend Säiten, déi elo virleien, da wann dee Prozess, dee jo elo nach amgaangen ass - fir mat der CGFP a mat deenen anere Gewerkschaften an Ënnerorganisatiounen ze diskutéieren -, wann deen dann ofgeschloss ass an de Projet de loi deponéiert gëtt, wäerte mer ganz genau, akribesch kucken, ob dat deem entspréicht, wat ofgemaach ass; wat och an der Koalitioun dat war, wou mer der Meenung waren, dass een et konnt akzeptéieren.

An dat virun allem op zwee Punkten: Deen éischte Punkt ass dee vum Bewäertungssystem. Ech soen nach eng Kéier dat Wuert, wat ech virun engem Joer am Januar eng Kéier geprägt hat: Mir wäerten net akzeptéieren, dass aus deem Bewäertungssystem e bürokratescht Monster gëtt, wou muer vill méi Zäit an Energie verluer geet, fir Leit ze bewäerten, wéi fir derfir ze suergen, dass Aarbecht gemaach gëtt an dass Dossiere behandelt ginn an dass et an der Fonction publique an an de Verwaltunge virugeet.

An zweetens: Gradesou akribesch wäerte mer dofir kucken, dass deen Accord, dee mer haten, an deen Accord, deen och mat der CGFP fonnt ginn ass, fir um Niveau vun den Ufanksgehälter eng Reduzéierung vun deene Gehälter just virzehuelen, just an eenzeg an eleng um Niveau vun der Stagezäit, an net herno um Niveau vun den Zäiten, wann d'Leit schaffe ginn, agehale gëtt. Ech mengen, dat sinn déi zwee Punkten, déi eis bei där Geleeënheet wäerte wichteg sinn.

An ech mengen, dass dat fir vill aner Punkten och gëllt. An ech soen et nach eng Kéier bei der Tripartite: Beim État de la nation hunn ech am Numm vun eiser Fraktioun e waarmen Appel gemaach un d'Sozialpartner, sech um Bidon ze rappen, fir derfir ze suergen, dass d'Tripartite erëm un d'Rulle kënnt, dass et zu Accordë kéint kommen.

Ech sinn net onbedéngt - obschonn ech esou gebuer sinn -, net onbedéngt optimistesch, wann ech an de Kulisse vun deenen engen a vun deenen aneren héieren, wéi d'Positioune schonn erëm amgaange sinn, festgeklappt a festgezurrt ze ginn. Mä d'Hoffnung stierft zulescht an deem, dass se d'nächst Woch an d'iwwernächst Woch an an där Zäit, déi de Premier an déi aner Membere vun der Regierung, déi hei tangéiert si vun deenen eenzelnen Dossieren, sech huelen, fir dat ze maachen...

Ech wéilt iwwregens en passant, Här Meisch, Iech soen: Ech gesi mech elo wierklech net hei als deen, deen de Premier muss verteidege par rapport zu deem, wat Der schonn d'lescht Woch an enger Pressekonferenz gemaach hutt, an och haut nach eng Kéier. Ech wëll awer wierklech soen - dat ass och an eiser Fraktioun esou diskutéiert ginn -, dass ee wierklech net soll higoen, dobaussen ze maachen, dass, wann de Premier zu Bréissel amgaangen ass - oder op villen aneren Enceinten -, fir derfir ze suergen, dass mer Reformen an erëm e Vertrauensbeweis um Niveau vun der Eurozon a vum Euro kréien, dass dat net eng Aarbecht ass, déi en do mécht - Stonnen an Deeg an heiansdo nuechtelaang an esou virun -, dass dat net eng Aarbecht ass, déi un éischter Stell och de Lëtzebuerger an dësem Land zeguttkënnt. Deen Déngen, ze maachen, dass dat, wat zu Bréissel geschitt, net am Intérêt wär vun deem, wat hei misst gemaach ginn, ass eppes, wat ech net gutt fannen…

M. Claude Meisch *(DP)*.- Ech hunn net de Contraire behaapt.

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- …a wat mir och net…

M. Claude Meisch *(DP)*.- Et bleift awer ganz villes hei leien.

(Interruptions)

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- Wat mir net gutt fannen… Ech mengen, et ass… Ech hunn Iech virdrun am Ufank vu menger Ried kloer gewisen, opgrond vun all deene Beispiller, dass dës Koalitioun an dës Regierung, dass déi absolut reformfäeg ass. An ech wëll Iech nach eng Nouvelle ginn, fir dat ze ënnermaueren, wann ech Iech soen, dass d'Rentereform, de Projet vun der Rentereform muer aacht Deeg am Regierungsrot wäert sinn an dann do kann diskutéiert an dann Ufank Januar oder am Januar kann deponéiert ginn.

Dat weist an engem ganz décke Batz vu Reformpolitik hei zu Lëtzebuerg eng weider Kéier, niewent deene sechs Beispiller, déi ech Iech scho genannt hunn, dass och an deem siwenten Dossier an dëser Koalitioun an an dëser Regierung elo Neel mat Käpp gemaach ginn an de Projet dann am Joer 2012 hei am héijen Haus kann diskutéiert ginn.

Ob en dann deem gerecht gëtt, Här Meisch, ob en dann deem gerecht gëtt, wat Dir driwwer denkt a wat mir driwwer denken, ass eng aner Saach!

Mir hu beim Ajustement eng aner Appréciatioun, wéi Dir eng schéngt ze hunn. Mir wëllen net einfach esou mir näischt dir näischt den Ajustement zur Dispositioun stellen, mä mir wëllen e koppelen un d'Situatioun, déi am Rentewiesen an an de Keesen an um Niveau vun der Evolutioun vum Emploi an deem Moment geschitt.

Mä au moins, haalt op, de Virworf ze maachen, dass dës Regierung bei de Krankekeesen, beim Aarbechtsamt, bei der Schoulpolitik, bei der Fonction publique, beim Index, bei der Rentepolitik amgaangen ass a schonn ëmgesat huet eng ganz Rei vu Reformen, déi weisen, dass mer do an déi richteg Richtung ginn an dass déi Stroossekaart, déi de Finanz- a Budgetsminister wëllt zeechnen, dass déi Stroossekaart schonn an deene Beispiller do amgaangen ass, laang och matgezeechent ze ginn.

Une voix.- Très bien!

M. Lucien Lux *(LSAP)*.- Zum Index wëll ech Iech soen: Och dat ass, mengen ech, kee Mëssel, dat ass kee Mëssel, wann ee feststellt, dass een eng Divergenz do kann hunn. An Dir hutt richteg gesot, mir haten déi och mam Nach-Wirtschaftsminister Jeannot Krecké an der Fro vun dem Cumul engersäits vum Report vum Index, an op där anerer Säit dem Eraushuele vun de Pëtrolspräisser aus dem Wuerekuerf.

Mir bleiwen nach wie vor opgrond vun deene Beschlëss, déi geholl gi sinn - awer déi geholl gi si vun der Regierung mat de Gewerkschaften zesummen den 29. September d'lescht Joer -, mir bleiwen der Meenung, dass een déi effikass Moossnam soll huelen. Dat ass déi, fir an der Tripartite an engem gesamte Paquet derfir ze suergen, dass een e weidere Report ka maachen. Wann ee sech do kann eens ginn, wär dat e wichtege Schrëtt an déi richteg Richtung. Mir mengen net, dass ee cumuléiert do derbäi nach soll d'Pëtrolspräisser eraushuelen, well mer och der Meenung sinn, dass een de System net soll kapottmaachen. Et soll een, wann een d'Gripp huet - an ech weess, vu wat ech schwätzen -, da soll een och net den Thermometer ewechgeheien.

An hei si mer och der Meenung, dass een de System net soll änneren. Iwwregens sinn dat och Iwwerleeungen, déi beim Statec selwer och gemaach gi sinn. Wann ee säin Text vu virun engem Joer, seng Studien nach eng Kéier nokuckt, huet en och a sech plädéiert, dass een an déi Richtung soll goen. An dass mer dat am beschten am Sozialdialog, am beschten an engem Accord an der Tripartite sollte fäerdegbrengen - wien heibannen, mengen ech, géif dozou eppes aneschters soen! D'Regierung, an de Premier un éischter Stell weist mat senge 44 oder 45 Stonnen, déi e sech Zäit hëlt, fir an dësen Deeg mat de Sozialpartner getrennt an herno zesummen ze diskutéieren, wéi dee Wee ka geschéien.

Ech soen och nach eng Kéier - obschonn och dat e Punkt ass, an ech si mam Här Meisch do d'accord -, ech hunn e Patron virun e puer Deeg um Fernseh gelies, dee gefrot ginn ass: „Wéi ass Är Appréciatioun vum Moment?" Ech wëll iwwregens soen, dass och mam Index zwou Entreprisen, d'lescht Woch eng an dës Woch eng, décidéiert hunn, och mam Index op Lëtzebuerg ze kommen an ze investéieren.

Ech wëll drun erënneren, dass Lëtzebuerg an deene leschte sechs Joer vun der Kris dat eenzegt Land ass, wat och mam Index et fäerdegbruecht huet, fir e positive Saldo an der Schafung vun Aarbechtsplazen ze hunn, par rapport zu all deenen aneren, déi réckgängeg gaange sinn. Och dat, mengen ech, weist, dass een op Trëmp an op Chancë vun dësem Land soll setzen.

Mä ech mengen, et ass ee Punkt, wou mer net schnell genuch virukommen - ech hunn et virdru schonn ugedeit am Zesummenhang mat den europäeschen Direktiven -, dat ass dee vun der Bürokratie. An dee Patron huet och prezis gesot, dass net den Index säin éischte Souci wär, mä säi Souci Nummer eent wär déi Zäit, déi e géif verléieren, fir Paperassen auszefëllen, fir Prozeduren, déi en heiansdo zum Deel onnëtz oder duebel an dräifach géif gesinn.

Ech mengen, dat ass e Punkt, wou méi misst geschéien. An ech mengen, den Här Spautz, de Kolleeg Spautz huet virdrun, mengen ech, a senger Interventioun och deeselwechte Punkt nach eng Kéier genannt, fir de Fokus drop ze setzen, dass mer hei musse weiderkommen.

Ech wëll och - dat maachen ech all Kéiers, an och haut -, ech wëll och hei ëmmer erëm soen un d'Regierung, un d'Adress vun der Regierung, mä vun eis alleguerten, dass, wa mer iwwer Kompetitivitéit a Produktivitéit schwätzen, dass mer net eleng sollten deenen nolauschteren, déi eis da just mam Fanger weisen op d'Entwécklung vun den nominale Léin. Dat geet, fir e Bild ze hu vun der Kompetitivitéit vun dësem Land, net duer! Dat sprëngt vill ze vill kuerz.

Wann een dat mécht, da muss ee fir d'Betriber och soen, dass eis Fiskallandschaft fir d'Entreprisen - an d'OECD huet dat d'lescht Joer an engem Ranking gewisen, wou Lëtzebuerg op der éischter Plaz war; d'Zeitungen hunn titréiert a Frankräich an an der Belsch: „Luxembourg champion du monde" um Niveau vun der Fiskallandschaft fir d'Entreprisen -, da muss ee soen, dass eis Soziallaaschten, an ech mengen, dat ass jo awer och wesentlech, wann ee schwätzt iwwer Reformen, déi gemaach ginn, dass eis Soziallaaschte fir d'Entreprisen déi niddregst sinn. An ech weess net, wéi wäit dass mer musse goen, vläicht bis op Singapur musse mer goen, fir nach ähnlech niddreg Soziallaaschten ze hunn.

A wann ech virdru gesot hunn, de Sozialminister huet virun engem Joer ënner schwierege Konditiounen eng Reform am Krankekeeseberäich gemaach - haut an der Gesondheetskeess -, dann ass et virun allem drëm gaangen, fir derfir ze suergen, e Bäitrag zur Kompetitivitéit ze maachen. Dat war net nëmmen eleng, fir eng Krankekeess aus rouden Zuelen erëm a schwaarz Zuelen ze kréien, wéi mer et haut hunn. Mä et war och, fir derfir ze suergen, dass d'Cotisatiounen net sollten an d'Luucht goen, fir e Bäitrag zur Kompetitivitéit ze ginn.

Och do wëll ech de Verglach emol iwwerhaapt net ufänken ze maachen, fir eis Soziallaaschten a virun allem och eis Situatioun an der Krankekeess, déi haut am Positive steet a schwaarz Zuele schreift, ze vergläiche mat den horrenden Defiziter an de Krankekeese vun eisen Nopeschlänner, mat vill méi héije Cotisatiounen an heiansdo och mat manner gudde Leeschtungen, déi op deem Gebitt gebuede ginn, fir ze weisen, dass dat eng Reform war, déi eng Strukturreform war an déi och der Ekonomie an der Kompetitivitéit vun eisem Land effektiv gehollef huet.

An deem Mosaik vun der Kompetitivitéit, leschtens, géif ech och drop hiweisen - och wann Eenzelner heiansdo Schwieregkeeten hunn, dat mat nozevollzéien - a soen, dass d'Lëtzebuerger Salariéen am Verglach, dee mer kënne maachen an der Groussregioun a mat all eisen Nopeschlänner, eng héich Aarbechtszäit hunn. Mir hunn an deene meeschte Secteuren eng héich Aarbechtszäit, wat dozou féiert, dass, wann een déi véier Saachen zesummenhëlt - nominal Lounentwécklung, awer och d'Fiskallandschaft, awer och d'Landschaft um Niveau vun de Sozialbäiträg an déi vun der Aarbechtszäit -, e ganz anert Bild dobäi erauskënnt an eng Produktivitéit dobäi erauskënnt, déi sech weise léisst par rapport zu all eise Konkurrenten. An ech mengen, dass dat och wesentlech ass.

Ech wëll weider net agoen op d'Situatioun vum Chômage. Dat kënne mer, wéi gesot, d'nächst Woch den Donneschdeg bei der Reform vun der ADEM maachen. Ech wëll awer bei menge leschte Bemierkungen och nach agoen op dat, wat de Rapporteur Gilles Roth zu enger vu senge wesentlechen Aussoen dobausse gemaach huet - och an deenen Interviewer, déi en op verschiddene Plaze gemaach huet -, déi vun der sozialer Selektivitéit.

Elo ass dat jo e bëssen, wann ee 25 Joer hei derbäi ass, dann ass dat wéi d'Monster vu Loch Ness, déi sozial Selektivitéit. Mir schwätzen eis domm an dämlech, géif ech bal soen, iwwer sozial Selektivitéit. Ech hunn dräi oder véier Koalitiounsverhandlunge matgemaach, wou d'sozial Selektivitéit ëmmer ganz uewe stoung, a wa mer fäerdeg waren, dann ass net vill derbäi erauskomm. An ech wëll elo emol léiwer net mam Fanger op déi weisen, déi am meeschte resistent waren, fir an eenzelne Kapitelen an d'sozial Selektivitéit eranzegoen.

Ech mengen effektiv, dass dee Prinzip…, an et sinn e puer Prinzipien, déi do wichteg sinn. Mir mengen als Fraktioun, dass d'Stäerke vun de Familljen dobaussen an de Kanner an deene Familljen, dass dat eng wesentlech Aufgab ass vun all Gesellschaft. Also an deem Beräich vun de Laaschten, déi mer verdeele fir d'Familljen, si mer schonn hellhöreg opzepassen, wat mer do maachen. A mir musse jo och op déi juristesch Elementer, déi et do gëtt - well d'Kannergeld, zum Beispill, ass e Recht vum Kand, et ass net e Recht vun den Elteren, et ass e Recht vum Kand, déi Jurisprudenze gëtt et haut -, op déi muss een also oppassen, wann een eenzel Pistë mécht.

Mä och do wëll ech - an da kommen ech emol erëm eng Kéier, fir en erëm méi freedeg ze stëmmen, bei den Här Meisch zréck -, et muss een allerdéngs, wann een dat seet, Här Roth, a wa mer eis dat alleguer soen, dass dat wichteg ass, dass een deene Mannerbemëttelte méi soll hëllefe wéi deenen, déi et net esou brauchen..., an de Faitë maache mer meeschtens ëmmer de Géigendeel.

An dat Beispill, wat de Claude Meisch genannt huet, ass leider Gottes e richtegt Beispill: Dat ass dat vun der Ëmwandlung vum Kannergeld an d'Bourssen, déi mer gemaach hunn. En hat Recht an en hat Onrecht. En hat Onrecht an der Fro, ob mer bei där Operatioun gespuert hunn.

Mir hu bei där Operatioun gespuert, Här Meisch, well op där enger Säit zwar bei de Boursse mer méi bezuelen, mä Dir hutt net ofgerechent, wat mer beim Kannergeld manner ausbezuelen. Wa meng Zuelen, déi ech gëschter kritt hunn, richteg sinn - mä dat kënne mer kucken, dat ass elo weider net wichteg -, mä wa meng Zuelen déi richteg sinn, da spuere mer. Insgesamt spuere mer eppes dobäi, wa mer bei der Kannergeldkeess, wou awer, mengen ech - ech hunn déi Zuelen elo net am Kapp -, wou mer awer e gewëssenen Deel, e gudden Deel spueren duerch de Fait, dass mer hei kappen, an op där anerer Säit dat, wat mer bei de Boursse maachen.

Ech muss Iech soen, ech hunn..., och wa mer iwwer sozial Selektivitéit schwätzen, da musse mer selbstkritesch genuch mat eis sinn, fir ze soen: Hu mer et do richteg gemaach? Besonnesch, wann ech gesinn - an do hutt Der ganz recht -, wann ech gesinn, dass mer deene Studenten, déi hei zu Lëtzebuerg studéieren, dass mer deenen datselwecht gi wéi deenen, déi - ech huelen elo emol meng - zu London an zu Berlin sinn. Wann ech déi Käschte kucken an ech vergläichen déi mat deem, wat een hei als Ausgaben zu Lëtzebuerg huet, mengen ech, da muss een - a mir kréie jo souwisou d'Geleeënheet, dorobber zréckzekommen - dat nach eng Kéier op de Métier huelen.

An datselwecht Beispill, an ech géif proposéieren, dass mer emol géifen domadder ufänken - kommt, mer fänken emol mat engem Punkt un, dat ass dat vun de Chèques-services.

Ech mengen, dass ee wierklech bei de Chèques-services un de Punkt komm ass, wou een, wa mer eis elo wëllen haut eescht huelen - a mir schénge jo alleguer der Meenung ze sinn, dass d'sozial Selektivitéit dee richtege Wee ass: dat huet de Budgetsrapporteur gesot, dat huet de Finanzminister gesot, dat huet den Här Meisch gesot, dat soen ech och nach eng Kéier, dat huet den Här Spautz gesot -, mä kommt, mir huelen - dat ass déi Propositioun, déi ech Iech géif maachen - d'Chèques-services, well hei mengen ech, gëtt awer wierklech an engem Mooss Schindluder gemaach mat de Prinzipien, déi richteg an engem Land misste sinn, dass mer hei wierklech eppes maachen, fir deenen ze hëllefen, déi et wierklech néideg hunn, par rapport zu deenen, déi Gesangscoursen a Solfègecoursen an aner Saache wierklech aus der eegener Täsch kënne bezuelen, ouni dass dat muss iwwer e Subsid an de Familljeministère goen.

Zu deene leschte Bemierkungen, déi ech wëll maachen, dat ass dat vun… Ech hätt gären - mä ech wëll zum Schluss kommen -, ech hätt gären e Wuert gesot an ech géif awer eng Propositioun maachen: Ech hunn elo fënnef Joer d'Geleeënheet gehat, d'Chance gehat - an dat waren och flott Erausfuerderungen -, un de Klimakonferenzen deelzehuelen, déi tout au long bis zu Kopenhagen, wou dee groussen Hype jo stattfonnt huet, deemools ouni Accord awer.

Dass haut zwee Kolleegen, mengen ech, de Fernand Boden an den Eugène Berger, fir eis Chamber zu Durban derbäi si bei der Klimakonferenz... A wa mer eis och vläicht d'Zäit net genuch geholl hunn, fir eng Kéier virdrun, da vläicht awer dann duerno eng Kéier ze diskutéieren, wat fir eng Erausfuerderunge fir Lëtzebuerg national, européisch an international do drunhänke bis zum Enn vum Kyoto-Accord Enn 2012 an deem, wat e méiglechen Nofolgeaccord kéint sinn, wéi schwiereg dat och am Moment zu Durban ass - wann ee vu Wäitem an och mat eise Leit dohannen diskutéiert -, wéi schwiereg dass et ass, emol vläicht China dozu ze kréien, fir e ganz schwammegen Accord ze ginn zu engem méiglechen Nofolgeabkomme vu Kyoto.

Ech géif proposéieren, dass mer eis awer och hei, wann d'Fraktiounen domat d'accord wären, Zäit géifen huelen, fir am neie Joer eng Kéier dorobber zréckzekommen an iwwer Durban - net iwwer Durban en tant que tel, ech mengen, esou vill wäert dobäi net erauskommen -, mä eng Kéier de Point ze maachen iwwert dat, wat eis Virschléi do kënne sinn.

De Budgetsrapporteur Gilles Roth huet, ech hat dat am Ufank gesot, sech d'Autosteier erausgeholl. Als Spezialist vun der Autosteier sinn ech - an ech wëll zwou Saachen do soen - trotz allem frou driwwer, dass d'Reform vun der Autosteier an de Joren 2007 an 2008 déi eenzeg war, déi mer an all deene leschte Jore gemaach hunn, déi wierklech zu enger nationaler Reduktioun vun CO_2-Emissioune gefouert huet. Déi eenzeg! All de Rescht hu mer bis elo mat vill Geld am Akaf vun Emissiounsrechter dobaussen an der Welt musse maachen, mat vill Suen, déi eis dat kascht. Mä wéinstens do huet et derzou gefouert - wéi schwiereg et och ëmmer war, huet et derzou gefouert -, dass e Switch stattfonnt huet hin zu Dausenden an Dausenden, an Dir hutt et gesot, mengen ech: 26.000 Autoen, déi haut manner wéi 50 Euro bezuelen.

Et kritt ee jo bei esou Geleeënheeten der ëmmer an d'Schnëss vun deenen, déi méi musse bezuelen. De Luef vun deene 26.000, déi haut manner wéi 50 Euro Autosteier bezuelen, deen ass bis elo ausbliwwen. Mä trotz allem, mengen ech, war dat e richtege Wee, an dass ech zäitliewens nach géif en Deputéierte fannen, dee géif proposéieren, fir d'Autosteier ze héijen, wéi Dir et gemaach hutt op deem Gebitt, dat hätt ech net geduecht!

(Hilarité)

Mä fir de Courage wëll ech Iech nach eng Kéier félicitéieren, dass Der dat op deem Gebitt gemaach hutt.

(Interruption)

Mä loosse mer iwwer eis Klimaschutzziler an esou, wéi mer et wëlle maachen, och mat deene Propositiounen, an den Här Meisch huet recht, d'Regierung huet d'lescht Kéier hei am Débat vum État de la nation gesot, dass se déi Propositiounen... Ech mengen, mir hu souguer eng Motioun ugeholl iwwert déi Klimabank an iwwert d'Aart a Weis, wéi mer déi Investitiounen am Beräich vun der Energieeffizienz a vun den erneierbaren Energië géife maachen. Ech mengen, loosse mer effektiv bei där Geleeënheet dann de Point maachen an derfir suergen, dass dat ëmgesat gëtt. Well wann et gutt Iddië sinn, dann ass et egal, ob se blo oder rout oder schwaarz oder gréng ugestrach sinn. Da sollte mer se och ëmsetzen.

Ech wëll e lescht Wuert soen iwwert déi Reform an der Éducatioun an déi Reform um Niveau vun dem Secondaire, déi och am Moment amgaangen ass. Dat gehéiert och zu deene Strukturreformen, déi noutwendeg sinn an déi esou schwiereg sinn - wann een dobausse kuckt, wéi d'Atmosphär an den Diskussiounen heiansdo ass.

De President vun der Éducatiounskommissioun, de Kolleeg Ben Fayot, huet mer de Moien e klenge Rapport gemaach iwwert déi Sitzung, déi gëschter an der zoustänneger parlamentarescher Kommissioun zu dem Text vun der Madame Delvaux stattfonnt huet, fir mer ze soen, dass dat an engem ganz uerdentlechen, konstruktiven Toun stattfonnt huet an dass déi eenzel Fraktiounen d'Bekenntnis ofgeluecht hunn, dass se bereet sinn, fir iwwer eng Reform mat ze diskutéieren - deenen enge geet se vläicht ze wäit, deenen anere geet se net wäit genuch -, mä au moins derfir ze suergen, dass mer e konstruktiven Dialog kënne kréien.

An dat Eenzegt, wat ech am Numm vun eiser Fraktioun wëll soen, no baussen un d'Adress vun de Proffen, un d'Adress vun den Enseignanten, un d'Adress vun den Elteren, un d'Adress vun de Schüler an de Studenten: dach derfir ze suergen, dass déi Froen, déi hei diskutéiert ginn, ob ee 7e a 6e an engem Block mécht, ob een op 2e en Travail personnel mécht oder net, wéi een déi eenzel Dominanten opdeelt oder net, dass dat awer keng Froe sinn, wou et ëm Liewen an Doud geet, dass een an engem Klima mateneen diskutéiert, deen et net méi méiglech mécht, an dësem Land roueg a sachlech mat enger Ministesch ze schwätzen, déi jo awer nu wierklech net no baussen d'Atmosphär ausstrahlt, eng ze sinn, déi mat der Dampwalz a mam Bulldozer wëllt do derduerchgoen.

An dass mer endlech sollten elo deen Appel eescht huelen, fir esou, wéi et da gëschter an eiser Kommissioun hei roueg a sachlech a konstruktiv erofgaangen ass, och dobaussen een Toun ze fannen, deen et erlaabt, fir seriö ze diskutéieren, wat mer fir eis Kanner a fir eis jonk Leit op deem Gebitt vum Secondaire an deenen nächste Jore wëlle maachen.

Wa mer eis driwwer eens sinn, dass eng Reform noutwendeg ass, wa mer eis iwwert déi grouss Ursaache vun de Problemer, déi mer am Secondaire an an eisem Enseignement do hunn, wa mer eis doriwwer eens sinn, an ech hunn awer d'Gefill, dass mer dat sinn, da wäerte mer dach, mengen ech, vill méi roueg a vill méi sachlech et fäerdegbréngen, fir dat kënnen ze maachen. Ech mengen och, dass bei den Enseignanten dee Wëllen dach misst bestoen, fir mateneen ze diskutéieren, wéi mer dat maachen, ouni dass dat op eng Aart a Weis geschitt, déi, mengen ech, eiser net würdeg ass an der Aart a Weis, wéi mer hei zu Lëtzebuerg gewinnt sinn, iwwer Reformen ze diskutéieren.

An ech wëll ee Punkt, een Detailpunkt derbäisoen: Et sollt een och bei där Geleeënheet, bei där Reform am Secondaire an och bei deem, wat nach an der Ëmsetzung vun der Reform am Fondamental amgaangen ass, net ze vill an d'Schubkar leeën.

Ech wëll domadder op Lëtzebuergesch soen, dass déi Virschléi, déi elo gläichzäiteg kommen aus der Reform vum Statut vum Statsbeamte fir d'individuell Bewäertung an d'Fixatioun vu Postes à responsabilité am Enseignement, dass een déi vläicht emol soll e bëssen op d'Säit schubsen an net hei e Cumul vu Saache maachen, deen am Moment der néideger Visibilitéit vun deem, wat mer an der Haaptsaach an der Reform vum Secondaire wëlle maachen, nëmme ka schueden.

Et soll een dat emol op d'Säit leeën an et soll een et dann och a Rou kucken, wéi esou Saache wéi de Bewäertungssystem an d'Postes à responsabilité, wéi déi am Enseignement effektiv kënnen ëmgesat ginn. Well ech soen Iech hei de Prinzip, deen an eiser Fraktioun dann awer e Prinzip ass, dee mer akzeptéieren: dass een hei net kann eng Verwaltung an d'Aart a Weis an d'Method, wéi an enger Verwaltung geschafft gëtt, dass een déi einfach esou (veuillez lire: net einfach esou) eent zu eent kann eriwwerswitchen op dat, wéi et an engem Schoulgebai geet, mat Leit, mat Enseignanten, déi a Klassen eng selwecht Responsabilitéit vis-à-vis vun deene Kanner a vis-à-vis vun den Elteren an der Gesellschaft droen. Dofir mengen ech, sollt een emol deen Dossier vläicht op d'Säit schubsen, fir dann, mengen ech, e bësse méi sech ëm dat Wesentlecht kënnen ze këmmeren.

Ech wollt nach ee Punkt soen, mä ech loossen deen haut aus, mä ech mellen en un: dass mer och eng Kéier, niewent der Diskussioun iwwert d'Beschäftegungspolitik, niewent Diskussiounen iwwert de Klima, d'Responsabilitéiten no der Konferenz vun Durban, dass et eis an der Fraktioun och Suerge mécht, dat, wat an der Akafspolitik vum Katar hei zu Lëtzebuerg geschitt.

Ech wëll haut net an den Detail vun eenzelnen Dossiere goen - wéi dat bei der Cargolux, bei der BIL, bei der KBL an Zukunft sech kéint auswierken -, mä ech mellen un, dass mer eis als Fraktioun hei scho Suerge maachen iwwer eenzel Dériven, déi et hei kéint ginn, och an där Kultur, an där Betribskultur, an där Fro vu Cogestioun, an där Fro vu Responsabilitéiten no baussen an och an där Fro vu Strategie, déi mer hannendru gesinn - dass een déi Diskussiounen eng Kéier muss féieren. Mä ech mengen, haut geet dat iwwert d'Zil eraus, haut an där Debatt. Mä ech mengen, et ass eng Debatt, déi mer an deenen nächste Wochen a Méint eng Kéier musse féieren.

Ech hat ee Punkt vergiess, Här Meisch, ech halen da fir Iech en beauté do op, fir ze soen, dass mer déi Suergen, déi Der hei ausgedréckt hutt am Zesummenhang mat der Reform vum bëllegen Akt, dass mer déi zu engem Deel och akzeptéieren an der Meenung sinn, dass mer déi Diskussioun hei ze féieren hunn, wann den Avis vum Conseil d'État elo virläit; an dann an der Finanzkommissioun, vläicht an enger Commission jointe zesumme mat der Logementskommissioun.

Ech mengen, dat wär vläicht eng Method, déi net schlecht wär, effektiv ze kucken, dass mer hei deenen zwou Zilsetzungen - deenen zwou Zilsetzungen, derfir suergen, dass eppes um Niveau vun der Nohaltegkeet an der Energieeffizienz ka geschéien -, dat fanne mer e richtege Punkt, mä dass mer net déi Leit hei dierfe vum bëllegen Akt ausschléissen, déi an der Onméiglechkeet sinn, der finanzieller Onméiglechkeet sinn, fir heiansdo déi Suen opzebrénge fir e Passivhaus oder fir eng Renovéierung vun engem alen Haus ze maachen, an all déi Schwieregkeeten, déi et soss an Appartementshaiser gëtt, dann zesummen ze diskutéieren, fir ze kucken, zu engem gudden Enn ze kommen.

Meng Konklusioun, am Numm vun eiser Fraktioun, ass déi: An där Krisesituatioun, an där mer dra sinn - an där politescher Krisesituatioun, finanzieller Verschëldungskrisesituatioun -, ass méi Souveränitéit, méi Iwwerzeegung an eis eege Stäerkten noutwendeg, mat deene klore véier Ziler, déi ech am Ufank hei genannt hunn: gesond Finanzen - jo -, Wuesstum an Aarbecht an Investitiounen an deem Beräich - jo -, Kompetitivitéit op allen Niveauen, fir dass eis Ekonomie och am Export an der Lag ass, hire Match ze maachen - jo -, an eng sozial Kohäsioun, déi zu enger Gesellschaft gehéiert, wéi mir eis se virstellen - jo! Dat wären déi Punkten, wou mir d'Regierung an deenen nächste Méint gäre géifen ënnerstëtzen an dee Budget och stëmmen.

Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci dem Här Lux, an als nächsten a leschte Riedner fir de Moien ass den Här Bausch agedroen. Här Bausch, Dir hutt d'Wuert.

M. François Bausch *(déi gréng)*.- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, dës Budgetsdebatte vun dësem Joer, déi si fir eis anescht wéi déi vun deene leschte Joren, an dat aus e puer Grënn.

Éischtens, mir diskutéieren iwwer eng Budgetsvirlag, déi op der Einnahmesäit vun iwwerdriwwenen Erwaardungen ausgeet, déi opbaut op eng wirtschaftlech Entwécklung, déi ganz sécher an den nächste Joren net wäert realiséiert ginn. Mir diskutéieren deemno, eiser Meenung no, iwwer e fiktive Budget.

Zweetens, mam Budget stëmme mer eng staatlech Garantie vun 2,7 Milliarde fir eng Holding, an dat ouni datt mer eng seriö Analys hunn, wat mer do eigentlech garantéieren, respektiv ouni eng parlamentaresch Debatt driwwer gefouert ze hunn. Mir stellen deemno e Chèque en blanc aus, deen eis Statsschold op ee Schlag ëm 35% kann erhéijen.

Drëttens, mir erliewen eng Regierung, déi an der Budgetspolitik en dramatesche Schleiderkurs fiert an net à même ass, fir e seriöen, mëttelfristege finanzielle Konsolidéierungsprogramm virzeleeën.

Véiertens, mir wësse bis haut nach net, wat da wierklech d'Prioritéite vun dëser Regierung an der öffentlecher Investitiounspolitik sinn. Dat, obschonn ugesiichts vun der dramatescher Lag längst misst gekläert sinn, wou dann d'Prioritéite vun dëser Regierung do leien. Nach ëmmer gëllt fir dës Regierung just dat, wat am Koalitiounsofkommes leider festgeschriwwe ginn ass: datt alles - an ech betounen: alles! - ënnert de Finanzéierungsvirbehalt gestallt ass.

Fënneftens, mir hunn nach ëmmer keng kloer Strategie, wat d'Kontroll vun de Fonctionnementskäschte vum Stat ubelaangt. Am Géigendeel, dës Regierung huet virum Summer dëst Joer et fäerdegbruecht, d'Fonctionnementskäschte fir d'Zukunft zimlech staark eropzeschrauwen, andeem se hire Beamte fir 2013 eng 2,2%-Gehaltserhéijung versprach huet. Dobäi riskéiere mer, fir 2012 an eng Rezessioun ze falen, an 2013 wäerte mer mat Sécherheet kee Wuesstum hunn, deen eng allgemeng 2,2-prozenteg Erhéijung vun de Léin a Gehälter an der Fonction publique wäert erlaben.

Sechstens, déi grouss strukturell Reformen, déi mer onbedéngt am Interessi vun den nächste Generatioune misste maachen an déi awer och en enormen Impakt op d'Statsfinanzen hunn, wéi zum Beispill d'Rentereform, gi weider viru sech hiergeschoben a mer verléiere wäertvoll Zäit.

Siwentens, datt mer aus finanziellen, mä och aus soziale Gerechtegkeetsgrënn onbedéngt och iwwert d'Einnahmesäit vum Stat missten diskutéieren, dat heescht iwwer eise Steier- a Subventiounssystem, dat schéngt dës Regierung bis elo wéineg ze interesséieren.

Aachtens, an där dramatescher européischer Statsscholdekris gëtt et doriwwer eraus ëmmer méi däitlech, datt de Finanzminister an de Premierminister zwou verschidde Linne vertrieden. Deen een übt sech am desastréise Crashkurs vun der Madame Merkel, an deen anere läit éischter op der Linn vum wäitsiichtegen däitschen Altkanzler Helmut Schmidt. An der CSV gëtt et eendeiteg zolidd Meenungsverschiddenheeten tëschent dem Premier a sengem designéierten Nofolger an der Budgets- a Finanzpolitik.

Néngtens, datt d'Energie- a Klimakris an deene kommende Joren a Jorzéngten och nach een zousätzlechen Impakt op d'Budgets- a Finanzpolitik wäert hunn, dovunner schéngt dës Regierung souwisou nach näischt matkritt ze hunn. Si mengt wuel, well eng onverbesserlech Politikwelt zu Durban sech laanscht dat Thema wëllt drécken, datt domadder och automatesch de Klimawandel net géif stattfannen.

Eent, Dir Dammen an Dir Hären, gëtt op jidde Fall bei dëser Finanzpolitik méi wéi däitlech: De séchere Wee, dee gesäit anescht aus!

Ech wëll fir unzefänke vläicht kuerz drop äntwerten, wou schonn den Här Lux virdrun dat elo hei e bëssen zum Ausdrock bruecht huet, mä och gëschter de Finanzminister an och de Rapporteur a sengem Rapport, datt e bëssen den Uschäin hei geliwwert gi wär, wéi wann déi Kris hei 2008 ugaange wär, iergendwann dertëschent eriwwer gewiescht wär, eng Paus ageluecht hätt, an duerno eis mat enger grous-

ser Iwwerraschung am September elo dëst Joer erëm op de Kapp gefall wär.

Datt dat net esou ass, datt éischtens et eng Fraktioun an deem Parlament hei gëtt, an zwar déi gréng Fraktioun, déi bei alle Rieden, inklusiv der Budgetsried, déi ech d'lescht Joer hei gehalen hunn, an och beim État de la nation dëst Joer drop higewisen huet, datt eiser Meenung no dës Kris net eriwwer ass an datt et genuch Ekonomiste ginn ass, op déi mer eis och konnte referéieren, déi kontinuéierlech geschriwwen hunn, datt de Risiko vun engem „double dip", respektiv datt mer net aus där Kris eraus sinn, datt dee ganz grouss ass. Dat aus deem ganz einfache Grond, well eigentlech déi grouss strukturell Problemer, déi eis an d'Kris gefouert hunn, sief et am Kontext vun der Reguléierung vun der Finanzwelt, mä sief et awer och, wat d'Statsscholdekris ubelaangt, well déi net geléist gi wäre respektiv net déi richteg Léieren erausgezu gi sinn.

Et ass leider esou, datt europäesch gesinn an och weltwäit gesinn déi Ekonomisten, wéi zum Beispill den Nouriel Roubini, deen d'Kris scho vun 2008 zimlech däitlech virausgesot huet, datt deem seng Appeller a sengen Artikelen, déi e geschriwwen huet, respektiv senge Konferenzen, déi e gehalen huet, och virum Summer dëst Joer, kaum vun de Leit a virun allem net an der Politikwelt, mä och net an der Finanzwelt, eescht geholl gi sinn an einfach gemaach ginn ass, wéi wann - nodeems datt 2008 déi Schockwell op eis duerkomm war -, datt gemengt ginn ass, duerch déi grouss Rettungsaktioune kéint elo erëm alles weidergoe wéi virun 2008.

Dat heescht, wann een e bësselche realistesch an op Basis vun deem, wat eben net geschitt ass, gekuckt huet, dann huet ee kënne schonn och virum Summer sech ausmolen, datt déi Kris net eriwwer ass an datt de Risiko ganz grouss wär, datt mer erëm kéinten an d'Rezessioun zréckfalen.

Doriwwer eraus wëll ech bemierken, datt, wa mer de Wirtschaftswuesstum kucken an der Europäescher Unioun a virun allem awer zu Lëtzebuerg - an ech kommen herno nach dorobber zréck -, da musse mer feststellen, datt dat lescht Joer, wou mer héije Wirtschaftswuesstum haten - mindestens an deene Parameteren, wou mir et gewinnt waren -, datt dat 2007 war, datt 2008, 2009, 2010 an och 2011, souguer nach virum Summer, wou jo fir 2011 3% virausgesot gi waren, mir kengesweegs an deene Parametere louche wéi virun der Kris vun 2008.

Dat heescht, datt mer et net fäerdegbruecht hunn, jeemools an deene Joren duerno op den Niveau ze komme vu virun 2008, an och dat hätt eis missen ze denke ginn, wéi mer de Budget opgestallt hunn.

Ech wëll mech duerfir och haut a menger Budgetsried mat deenen néng Punkten, awer och mat dem Budgetsrapporteur senge Recommandatioune beschäftegen, well der do eng ganz Rei derbäi sinn, iwwert déi et net nëmmen derwäert ass ze diskutéieren, mä déi eigentlech eiser Meenung no schonn an dësem Budget hätte missen hiren Néierschlag fannen.

Ech wéilt dem Rapporteur iwwregens och Merci soe fir seng Aarbecht, déi e gemaach huet. En huet e gudde Rapport erstallt, a virun allem fannen ech et interessant, datt en am Contraire zu der Traditioun vun de Jore virdrun an den Ufankssäite mat de schlechten Nouvellen ugefaangen huet a sech duerno eréischt mat där méi detailléierter Analys vum Budget beschäftegt huet vum Joer 2012.

Ech mengen, dat hätt kënnen oder dat hätt missen op alle Fall jiddwerengem erlaben, d'Erausfuerderunge genau ze erkennen, well jo d'Tendenz awer grouss ass bei de Leit, wat ee méi hannen an de Rapport kënnt, wat d'Konzentratioun - loosse mer soen - méi noléisst. An deementspriechend, vu datt hei d'Erausfuerderunge fir déi nächst Joren am Ufank stoungen, hätt jiddwereen déi misse kënne liesen.

D'Regierung huet während dem Summer eng Budgetsvirlag opgestallt mat als Ausgangsbasis engem Wirtschaftswuesstum vun 3%. Deementspriechend sinn natierlech och verschidde Recetten agedroe ginn. Am Total sollen d'Steierrecettë par rapport zum gestëmmte Budget 2011 ëm 11,3% klammen. Déi grouss Steierrecetten: zum Beispill d'Kierperschaftssteier soll ëm 6,9% klammen, d'Lounsteier souguer ëm 17,3%, d'Besteierung op Basis vun der Assiette ëm 17% an d'TVA ëm 6,9%.

Elo kréie mer gesot vum Budgetsminister an och vum Rapporteur - wann Der si haut géift froen, ob dat ze optimistesch ageschat ass, da géife se lech soen, jo, dat wär ganz sécher ze optimistesch a wann een d'Zuele vun haut géif kucken, da kéint een dervun ausgoen, wann déi sech géife confirméieren, datt déi do Recetten net géifen erakommen, mä leider wéisst keen, ob a sechs Méint d'Kris net iwwerstane wär an donc dës op 3% - ech betounen: op 3%! - Wuesstum opgebauten Einnahmeschätzungen awer kéinten erfëllt ginn.

Ech mengen, et brauch ee wierklech ugesiichts den allgemenge wirtschaftleche Parameteren am Moment kee verbatterte Pessimist ze sinn, fir ze soen, datt ganz sécher dat nächst Joer keng 3% Wuesstum wäerten erreecht ginn.

Da seet de Finanzminister, datt déi agezunne Steiereinnahmen am Laf vum Joer net déi reell Situatioun vun eiser Ekonomie géife berücksichtegen, well jo vill géif nobesteiert ginn an deemno am Fall vu schlechter Konjunktur 2012, dat heescht, wa mer net dee Wuesstum géifen erreechen, dat eréischt mat Verspéidung säin Néierschlag géif fannen am Budget, also 2013 oder 2014.

Heizou wëll ech Folgendes ze bedenke ginn: Éischtens, duerch déi nei Steierandreiwung, zum Beispill bei der Betribsbesteierung, wou jo manner wäert nobesteiert ginn, spigelt an Zukunft d'Recette, zum Beispill bei der Kierperschaftssteier, vill méi d'Realitéit vum lafende Joer erëm, wéi dat an der Vergaangenheet de Fall war.

An zweetens, wat d'Nobesteierung ubelaangt, esou musse mer awer dovunner ausgoen - an iwwregens fannen ech et nach ëmmer net seriö, datt mer keng fiabel Chifferen iwwert dem Finanzminister seng Vergaangenheetsmouk, loosse mer et emol esou nennen, kënne kréien, weder vun him nach vun der Steierverwaltung -, mä musse mer awer bedenken, datt déi gutt Steierjoren, also zum Beispill d'Joer 2006 oder 2007 an och nach 2008 - obscho jo zum Schluss vum Joer d'Kris komm war, ass dat awer u sech nach guer kee schlecht Joer gewiescht -, datt déi elo fäerdeg sinn, wat d'Solden ubelaangt, an datt mer elo un déi méi schlecht respektiv moer Jore kommen.

An ech wëll hei drun erënneren, datt mer zënter 2007 wäit ewech si vun de boomende Wirtschaftsjore vu virdrun. Just nach eng Kéier zur Erënnerung, wéi de Wuesstum war an deene leschte Joren: 2007 hate mer nach e Wuesstum vu 6,6%, 2008 si mer nach just bei 0,8% ukomm, 2009 hate mer e Minuswuesstum vu 5,3%, 2010 e Plus vun 2,7%, 2011 wäerte mer ëm déi 2% leien, wahrscheinlech souguer éischter ënner 2% wéi op 2%.

Dat heescht, wann een no 2007 kuckt, déi lescht véier Joer no 2007, da leie mer an enger Wuesstumslogik vun an der Moyenne nach genau 1,36%, op véier Joer gekuckt 1,36%. Gitt emol déi 15, 20 Joer virdru kucken, an da kuckt Der emol do d'Moyenne haaptsächlech tëschent 1992 an 2007, an da kuckt Der emol, wéi d'Moyennen do waren, da wäert Der feststellen, datt mer dräi- bis véier- a fënnefmol esou héich louchen, jee nodeem, wat fir Perioden datt Der kuckt.

Do kann ee sech also eiser Meenung no och kee wundersamt gëllent Kallef méi erwaarden, wat d'Solden ubelaangt, well et ass jo evident, wa mer e Wuesstum hu vun an der Moyenne 1,36%, dann huet dat jo sécherlech en Impakt op all eis Steierrecetten. Dat heescht, bei der Nobesteierung kritt een do mat Sécherheet manner agedriwwe wéi nach déi Jore virdrun, wat Jore waren, wou mer e Wuesstum haten - wéi zum Beispill 2007 - vu 6,6%.

Wann ech da gesinn, datt souguer op där optimistescher Vue, op där de Budget opgebaut ass, nämlech vun engem Wuesstum vun 3%, mer 10,692 Milliarde Gesamteinnahmen op där enger Säit hunn, an awer 11,088 Milliarde Gesamtausgaben deem géigeniwwerstinn, dat heescht, datt mer en Defizit vun 395,8 Milliounen Euro am Gesamtbudget hunn, da kann een awer elo scho sécher dovunner ausgoen, wann een dat kuckt, wat ech elo gesot hunn, datt de Gesamtdefizit dat nächst Joer ganz sécher méi héich wäert ausfale wéi dat, wat mer hei am Budget stoen hunn.

Haut steet am Budget, datt mer 11,1% Mehreinnahme par rapport zu 7,5% Mehrausgaben hunn. Villes schwätzt awer dofir, eiser Meenung no, datt eis Mehrausgabe méi héich wäerte si wéi d'Mehreinnahmen, wat relativ problematesch ass. An et ass souguer angesiichts der geféierlecher konjunktureller Lag, an där mer eis befannen, eiser Meenung no net responsabel.

Vun Ofbau vu Schold a virun allem vu Schrëtt a Richtung équilibréiert Statsfinanze kann definitiv keng Rieds méi sinn. A wann Der d'Avisë liest, déi mer kritt hu vun deenen eenzelne Beruffskammere respektiv dem Statsrot an och der Cour des Comptes, da gesitt Der, datt déi eis alleguerten eigentlech recht ginn.

Ech wëll eigentlech just stellvertriedend fir all déi negativ Avisen an deem Kontext just dee vum Statsrot zitéieren, dee seet: «Le Conseil d'État regrette que l'exposé introductif au projet de budget 2012 ne comporte pas d'analyse sur l'impact du programme défini par le Gouvernement en 2010 dans le cadre de la politique d'assainissement des finances publiques. Le Conseil d'État a également cherché en vain une analyse du Gouvernement sur la continuité de la politique d'assainissement budgétaire, dont la nécessité a pourtant été documentée de façon convaincante dans le projet de budget 2011. Si le Conseil d'État apprécie à sa juste valeur l'engagement réitéré du Gouvernement de „rétablir l'équilibre de tous les secteurs de l'administration", documenté en termes explicites l'an passé, il a été interpellé par le silence que le Gouvernement entretient sur cet aspect essentiel de sa politique financière dans l'exposé budgétaire 2012.»

Nach méi schlëmm gesäit et aus, wann een d'Entwécklung just vum Zentralstat kuckt. Do musse mer feststellen, datt mer en definitive strukturellen, also chroneschen Déséquiliber erreecht hunn. Mir ginn iwwert d'Jore méi Suen aus, wéi mer der erakréien.

Wa mer déi lescht Period vu fënnef Joer kucken, da stelle mer dat däitlech fest, an och do kann ech den Avis vum Statsrot zitéieren. Hie schwätzt vun enger «détérioration totale du solde budgétaire de 1,5 milliards d'euros sur cinq années». Dat ass e grousse Problem an eiser Meenung no wierklech net responsabel.

Et ass kloer, datt d'Kris, déi 2008 ugefaangen huet a wou iwwer Bankerettungen a Konjunkturprogrammer versicht ginn ass, eis aus dem Ofgrond ze retten, d'Statsverscholdung an d'Luucht gedriwwen huet. Och deen doduerjer méi héije Chômage kascht de Stat vill Suen, mä déi strukturell finanziell Problemer, déi mer hunn, déi sinn et och scho virdru ginn. Si sinn duerch d'Kris nëmme méi schnell sichtbar a spierbar ginn. An déi strukturell Problemer, déi hu mer och op zwou Säiten, nämlech op der Einnahmesäit an op der Ausgabesäit.

Ech wëll mat der Einnahmesäit ufänken.

Zënter 1990 si vill wichteg Steiereinnahme vum Stat konstant no ënne geschrauft ginn. Ech wëll just emol drun erënneren, wou mer virun 1990 stoungen. Et gouf virdrun e Spëtzesteiersaz vu 56%, haut si mer bei 39%. Virdru gouf et e Kierperschaftssteiersaz vu 46,8% fir déi éischt Tranche tëschent enger Millioun an 1,3 Milliounen, an dann iwwer 1,3 Milliounen ëmmerhin nach 34%. Haut si mer bei 21%. Et gouf eng Verméigenssteier, et gouf eng Gewerbekapitalsteier an d'Gewerbesteiertauxe waren och vill méi héich, wéi se haut sinn.

Une voix.- Richteg!

M. François Bausch *(déi gréng)*.- Mir hunn also zënter 1990 systematesch d'Finanzcapacitéit vum Stat no ënne geschrauft. Dat sécherlech a gudder Gesellschaft mat allen aneren EU-Staten, an der Logik vun enger neoliberaler Wirtschaftsideologie, déi fonnt huet, wann ee méi Geld direkt am Wirtschaftsfloss géif loossen, wär dat besser fir d'Weiderentwécklung vun eiser reeller Ekonomie.

Et ass och permanent erkläert ginn, datt trotz manner héije Steiersätz um Enn méi Steieren an d'Statskeess géifen zréckkommen, well doduerjer, datt mer jo méi Geld am Wirtschaftsfloss géife loossen, méi Wuesstum géif entstoen an deemno méi Kafkraaft an och méi Aarbechtsplazen, donc och herno awer nach ëmmer vill respektiv méi Steiere géifen erakommen.

Déi Logik huet nëmmen a klengen Ekonomië wéi Lëtzebuerg - an dat och nëmmen zäitweis - fonctionnéiert. An all seriöen Ekonomist weist lech drop hin, dat déi Équatioun „niddreg Steieren, héije Wuesstum, héije Wuelstand" iwwerhaapt nach ni fonctionnéiert huet.

Une voix.- Très bien!

M. François Bausch *(déi gréng)*.- A gréissere Länner huet se ni fonctionnéiert. An, Här Henckes, Dir wäert elo erliewen, wat ech lech hei zielen, datt dat net falsch ass. A gréissere Länner huet se ni fonctionnéiert, an e gudden Deel vun der enormer Statsverscholdung ass justement drop zréckzeféieren, datt déi feelend Recetten duerch manner Steiereinnahmen einfach duerch ëmmer méi Scholde kompenséiert gi sinn, fir kënne Sozialausgaben oder öffentlech Investitiounsausgaben oprechtzeerhalen.

Une voix.- Très bien!

M. Jacques-Yves Henckes *(ADR)*.- Besser 10% vun eppes wéi 80% vun näischt!

M. François Bausch *(déi gréng)*.- Oh, Här Henckes, wann dat géif stëmmen, wat Der do sot, da froen ech lech, wéi et méiglech war, datt an der Nokrichszäit, also no 1945, wou jo am Kader vu Bretton Woods vill Décisioune geholl gi sinn a wou och e wirtschaftlechen Opschwong komm ass op der ganzer Welt, dee sengesgläiche sicht an dee précisément just op déi do Logik, op déi aner Logik opgebaut huet, wou et souguer an de Vereenegte State ganz héich Steiere gi sinn, wéi dat dann déi Zäit konnt fonctionnéieren. Wéi dat Wirtschaftswonner an déi Golden Sixties méiglech waren ënnert deenen…

M. Jacques-Yves Henckes *(ADR)*.- Ma well d'Welt geännert huet. D'Wirtschaftspolitik huet geännert, d'Welt huet geännert!

M. François Bausch *(déi gréng)*.- Neen, Här Henckes, déi fundamental Parameteren hunn do guer net geännert, a wann Der lech e bësse seriö géift domadder auserneesetzen, géift Der dat och kënne feststellen.

Lëtzebuerg war eent vun deene klenge Länner, wou dës fatal Logik während enger Zäit fonctionnéiert huet. Irland war en anert innerhalb vun der EU. Dat klengt Land hat awer manner Chance wéi mir bis elo an der Kris, et ass duerfir eent vun deene finanzielle Suergekanner vun der EU, a seng Populatioun muss am Moment enorm Opfer bréngen.

Mä zënter 2008 fonctionnéiert den ominéise „4%-Wuesstum-an-der-Moyenne-Modell" och net méi bei eis, an d'Resultater schloe sech jo och deementspriechend mat enger ëmmer méi héijer Statsverscholdung a chronesche Budgetsdefiziter nidder.

Mä zréck zu de Steiereinnahmen. Ab dem 1. Januar schafe mer jo erëm eng, déi mer eréischt 2010 agefouert hunn, erëm of. An der Summereuphorie ass am Juli am Kader vum Accord mat der Fonction publique décidéiert ginn, fir d'Krisesteier ofzeschafen. Nodeems mer also 2010 eng Rei Steiere geheicht haten an eng nei agefouert haten, an dat, fir eben d'Statsfinanzen op der Einnahmesäit méi an den Équiliber ze bréngen, schafe mer, well mer e Kouhandel gemaach hu mat enger Gewerkschaft, déi erëm of, an dat onofhängeg vun der reeller Situatioun vun de Statsfinanzen.

Elo sinn déi gréng keng Unhänger vun der Krisesteier gewiescht a mir kräischen där och keng Tréin no, well mir waren a bleiwen der Meenung, datt dës Steier, esou wéi se gestalt war, sozial net gerecht war. Allerdéngs ass et scho paradox, wéi gesot, datt mer an Zäite vu Budgetsdefiziter déi Steiereinnahmen do emol einfach no ënne schrauwen.

De Budgetsrapporteur huet jo a senge Pisten, wéi en dat nennt... An ech mengen, dat Wuert „Pisten", dat gëtt zum Unding-Wort vun dëser Koalitioun, well schonn 2010, am Kader vun den Tripartite-Diskussiounen, ass ëmmer, wann du vun der Regierung Proposen op den Dësch komm sinn a se sinn duerno ëmstridden diskutéiert ginn, gesot ginn: „Oh neen, dat si keng Proposen, dat ass net eis Meenung, dat sinn nëmme Pisten!"

Dat heescht, mir wären nawell och emol eng Kéier interesséiert, ze wëssen, iwwert d'Pisten eraus, wat dann d'Meenung ass vun der Majoritéit respektiv vun der Regierung, well wann ee gären eppes wëllt änneren, da muss een awer iergendwann eng Kéier soen, wat seng Meenung ass, an och versichen, déi iergendwann eng Kéier duerchzezéien.

Mä komme mer awer dorobber zréck, zu de Steierpistë vum Här Roth, an do huet e jo vill och iwwert d'Kierperschaftssteier sech Gedanke gemaach, wat interessant ass. Iwwregens, Här Henckes, wou Der och gesitt, datt an der Majoritéit jo awer gespuert gëtt, datt et esou net méi ka weidergoen an datt meng Analys net esou falsch ka sinn. An do huet e gesot, e géif sech léiwer iwwert d'Bemiessungs...

M. Jacques-Yves Henckes *(ADR)*.- ... schwaarz gesinn ech en.

(Hilarité)

M. François Bausch *(déi gréng)*.- Oh, Här Henckes, wësst Der, Dir wäert gesinn an deenen nächste Joren, datt kaum ee Land an Europa net iwwer Steiere wäert diskutéieren. Well ech soen lech, dat, wat do wäert op eis duerkommen, déi, déi de Leit wëllen de Moment wäissmaachen, do bräicht een net iwwer Steieren déi nächst Joren ze diskutéieren, déi beléien d'Leit, datt et niwwelt a kraacht. A wann Dir dat och maacht, da beléit Dir se och.

(Brouhaha)

Den Här Roth huet gesot, et misst ee sech, e géif sech léiwer iwwert d'Bemiessungsgrondlag vun de Betribssteieren ënnerhalen an doriwwer nodenken, wéi iwwert den Taux vun där Steier. Et ass sécherlech net falsch, dat ze maachen, well wat hu mer vun engem Kierperschaftssteiertaux vun 21%, wann 80% vun de Kapitalgesellschaften null Steiere bezuelen, well se duerch e geschéckte fiskalen Engineering d'Besteierungsbasis zu engem Schwäizer Kéis gemaach hunn, sou datt se eben doduerjer keng Steiere méi musse bezuelen?

Fir eis als Gréng ass et just wichteg, datt Kapitalgesellschaften erëm musse Steiere bezuelen, an dat aus zwee Grënn. Éischtens, well och Kapitalgesellschafte vill vun öffentlechen Infrastrukture profitéieren, déi vu Steiergelder bezuelt gi sinn; an zweetens, well et och eng

Fro vu Steiergerechtegkeet ass. Wa mer weiderfueren, wéi dat bis elo ass, datt mer déi Verschiebung vun der Besteierung vu Kapital ëmmer méi weiderféieren, also zuongonschte vun deene Leit, déi géint Loun a Gehalt schaffe gi respektiv vun de physesche Persounen, dat wäert sécherlech net méi laang goen, well da wäerte vill Leit net méi laang stallhalen.

An eigentlech, déi Reaktiounen, déi mer kréien de Moment a ganz Europa vu Manifestatiounen, déi sougenannten Occupy-Bewegung, dat ass schonn en Ausdrock dovunner. Well wann ech kucken, wien do demonstréiert, dat sinn net Leit, déi sech e Renouveau vum Mee '68 erdreemen, mä et si gréisstendeels Leit, déi aus dem Mëttelstand kommen oder respektiv souguer éischter iewescht Kaderberäicher, déi do manifestéieren, wéi datt dat elo, wéi gesot, onverbesserlech Revolutionäre wären, déi mengen, si missten a Revival vum Mee '68 kréien. Mä et ass ganz kloer d'Fro vun der Gerechtegkeet a virun allem vun der Steiergerechtegkeet an Ëmverdeelungsgerechtegkeet, déi déi Leit undreift a firwat se manifestéieren.

Fir eis ass et duerfir wichteg, datt eng Steierreform, déi kënnt, haaptsächlech eben zum Resultat muss hunn, datt Kierperschaften erëm méi zum Finanzement vum Stat bäidroen. An duerfir hu mer gesot, mir si bereet, iwwert déi Propositioun an deem Sënn ze diskutéieren, wéi se hei am Rapport proposéiert ginn ass.

Wéineg beschäftegt sech den Här Roth awer a senge Pistë mam Spëtzesteiersaz. Hei menge mir awer, datt nach Spillraum no uewen ass, a mir kéinten eis duerchweegs virstellen, datt de Spëtzesteiersaz eropgesat gëtt. Ganz iwwregens am Sënn vun deem, wat de Rapporteur um Schluss vu sengem Rapport gesot huet, datt staark Schëllere méi mussen droe kënne wéi schwaach Schëlleren.

Mir sinn net der Meenung, datt een de Spëtzesteiersaz op en Niveau muss bréngen, wéi e vläicht virun 1990 war. Mä tëschent, wéi ech gesot hunn, 56%, wéi en deemools war, an 39% vun haut, do ass awer sécherlech nach Sputt dran. A mir mengen, och zu Lëtzebuerg misst do eppes geschéien. Dat wär méi sozial gerecht, wéi wa mer aner Steieren aféieren, déi éischter Mëttelschichte betreffen oder Leit, déi wéineger Revenu hunn.

Wat awer onbedéngt och muss duerchforst ginn, dat sinn d'Ofschreiwungsméiglechkeeten an, eiser Meenung no, esou gutt déi vun de private Persoune wéi och déi vun de Kapitalgesellschaften. Net nëmmen, well mer do och Spuereffekt gesinn, mä mir mengen och, datt vill Ofschreiwungsméiglechkeeten, déi haut bestinn an eisem Steiersystem, déi jo an enger gewëssener Zilsetzung vläicht agefouert gi si virun zéng, 15 oder 20 Joer, haut keng Berechtegung méi hunn, well déi Zilsetzung haut entweder anescht gesi gëtt oder iwwerhaapt net méi ginn ass.

Och d'Pist vum Rapporteur, fir iwwert d'Verméigenssteier nozedenken, ass eng richteg, well grad bei ganz héije Verméige besteet eng grouss Diskrepanz tëschent hirem Räichtum an dem Bäitrag, dee se leeschten un de gesellschaftlechen Aufgaben. Mir si frou, datt déi Diskussioun haut anescht gesi gëtt wéi nach viru sechs, siwe Joer, an dat ass och richteg esou.

Vollkomme Recht kënne mer dem Rapporteur nëmme ginn, datt et héich Zäit gëtt, eng seriö Reform vun der Grondsteier virzehuelen, an zwar aus villfältege Grënn, ënner anerem och déi, déi e beschriwwen huet, wou en dorop opmierksam mécht, iwwert d'Entwécklung vum Terrain, also vu Grondstécker zu Lëtzebuerg, d'Valeur dovunner a wéi dat zu Lëtzebuerg am Moment besteiert gëtt.

Dat gëtt eng schwiereg Reform, dat gëtt eng komplizéiert. Do muss een oppassen, datt een net déi falsch Leit trëfft. Do muss ee verschidden normal Bierger schützen. Mä et gëtt der awer vill, wou - menger Meenung no - vill ze maachen ass an och vill derbäi erauszehuelen ass, a wou dat nëmmen aus Steiergerechtegkeetsgrënn - eiser Meenung no - och richteg ass.

Zu Recht gëtt am Budgetsrapport och drop higewisen, datt ee gudden Deel vun eise Recetten an deene leschte Joren duerch d'Steigerungsrate bei der TVA komm ass, an do speziell duerch den elektroneschen Handel. Dëst wäert ab 2015, wann déi nei Direktiv a Kraaft trëtt, eriwwer sinn.

Mir sinn der Meenung, datt duerch dee glécklechen Ëmstand - well et ass jo net, well mir esou besonnesch intelligent a gutt waren, datt mer deen Ëmstand do haten, mä et ass, well déi Grouss an Europa sech bei der Besteierung vum elektroneschen Handel ënnereneen net richteg eens gi sinn, an dunn ass eng Léisung gesicht ginn, déi zoufällegerweis eis immens zeguttkomm ass -, mä ëmmerhin, duerch deen Ëmstand vun deene leschte Joren, datt déi TVA vum elektroneschen Handel zu Lëtzebuerg erhuewe ginn ass, ass en neie Secteur zu Lëtzebuerg entstanen.

A mir mengen och, datt, dank eise gudden Infrastrukturen, déi mer an deem Beräich hunn, et wäert méiglech sinn, dee Secteur zu Lëtzebuerg ze behalen a souguer nach auszebauen. A rezent Beispiller, déi vu Betriber, déi op Lëtzebuerg komm sinn, déi beleeën dat jo och.

Mä duerch déi nei europäesch Verdeelung vun der TVA wäert dat bei där Steier awer manner Suen an eis Keess spullen, dat ass evident. A wann een d'Steigerungsrate virun allem kuckt vum Joer 2011 an och dat, wat sech 2012 erwaart gëtt, dann huet dat entre-temps, vu datt jo aner Steiere manner héich erakommen, e substanziellen Effekt op de Budget.

De Rapporteur deit duerfir un, datt een dowéinst net laanscht d'Erhéijung vun aneren TVA-Sätz oder der TVA tout court kéim. Hei géif ech ze bedenke ginn, datt eng einfach generell Erhéijung vun der TVA sécherlech déi onsoziaalst Mesure wär, déi ee kéint huelen, well se jiddweree gläich fir all Produkter trëfft, onofhängeg ob en e klengen oder en décke Revenu huet.

Wa mer bei den indirekte Steieren eppes wëlle maachen - a mir mengen och, datt een eppes do soll maachen -, da wëlle mer Folgendes bemierken:

Éischtens, et wär sënnvoll, endlech eng ekologesch Steierreform mat engem deementspriechende sozialen Ausgläich, engem sougenannten Öko-Bonus, ze maachen. Dëst hätt de Virdeel, datt ee sozial Schwaacher kéint besser schützen an datt mer och nach een ekologesche Lenkungscharakter kéinte kréien.

An zweetens: Déi Mehreinnahmen, déi mer do erakréichen, missten, och wann de Budget eng Unicitéit huet, awer iergendwou zweckgebonne genotzt ginn, fir den ekologesche Strukturwandel ze finanzéieren, zum Beispill den Ausbau vum öffentlechen Transport, d'energetesch Sanéierung am Bau, alternativ Energien oder Ëmweltechnologien. Doduerch géifen iwwregens och nach Aarbechtsplazen a Bau an Handwierk geschafen an erhale ginn. Ech komme spéider nach eng Kéier op deen Aspekt zréck.

Da komme mer och zum Thema Tanktourismus, mat deem den Här Roth sech och vill beschäftegt huet, aus gudde Grënn, well en natierlech eng substanziell Recette ass bei eise Steiereinnahmen.

Ech muss awer do soen, et mécht ee wierklech rosen, wann een elo erëm liest, wéi wann - éischtens - déi Erkenntnis vun der finanzieller Ofhängegkeet vum Tanktourismus nei wär, an - zweetens - mir hei zu Lëtzebuerg iwwerhaapt e Choix hätten, ze bestëmmen, datt de fossilen Energieträger Pëtrol an der Fortbewegung an der Zukunft eng Roll sollt spillen oder net, an deementspriechend weider Recettë kéinten duerch e Präisdifférentiel einfach esou an eis Statskeess fléissen.

Ech wëll lech soen, fir eis ass et ganz kloer: Bensin an Diesel wäerten a mussen an deenen nächsten zéng bis 15 Joer zu null tendéiere bei Transporter mat Autoen, Bussen a Camionen. Et ass aus klimatologesche Grënn noutwendeg, mä och aus wirtschaftlechen, well de Pëtrol als Rohstoff duerch d'Weltmaartpräisser ëmmer méi deier wäert ginn. Am Transportwiesen, an der Mobilitéit wäerten a musse mer eng industriell Revolutioun erliewen, déi ons aus der Ofhängegkeet vum Pëtrol erausféiert.

Duerfir, dës Einnahm wäert kuerz- bis mëttelfristeg staark zréckgoen, an eigentlech däerfte mer scho laang kee Centime méi, deen aus där Einnahmequell kënnt, fir laangfristeg Konsumausgaben am Statsbudget notzen. Mir sinn der Meenung, datt mer missten direkt de Gros vun deenen Einnahmen an en öffentlechen Investissementsfong leeën an datt dës Einnahmen nëmmen nach dierfte genotzt ginn, fir Investissementsausgaben ze tätegen, déi eist Land wirtschaftlech méi breet a méi op e fest Fundament géifen opstellen.

Ech kommen dann zum zweete Volet, zu den Ausgaben.

De Budget an den Équiliber ze bréngen, dat heescht awer och sécherlech bei den Ausgaben unzesetzen, do natierlech als Éischt bei de Fonctionnementskäschte beim Stat. Mir bleiwe bei der Meenung, datt do nach vill Sputt ass. Ech gesinn dat ëmmer erëm, och um Gemengenniveau, wa mer de Budget opstellen, datt ze vill, vill ze vill automatesch Reflexer do sinn, déi an der Regel, wann dru gedréit gëtt, keng Déngschtleeschtung verschlechteren an awer vill Spuereffekt hunn. Et muss een awer mat System do drugoen, da kritt een och Resultater.

Wann de Finanzminister gëschter all Fraktioune freet, si sollen him soen, ob se bereet wären, iwwer eng ganz Rei Saachen ze diskutéieren - virun allem schwätzt en natierlech jo dann iwwert déi Saachen, déi och e grousse finanziellen Impakt hunn op de Budget -, da kann ech mech nëmme wonneren an em soen: Firwat hutt Der an deene leschte Joren net schonn déi Saache gemaach, déi mir lech proposéiert hunn als Oppositiounspartei? Firwat hutt Dir awer an de leschte Joren deelweis de Contraire gemaach zu deem, wat Der selwer elo hei priedegt, respektiv zu deem, wat mir lech proposéiert hunn?

Ech wëll lech nëmmen e puer Beispiller gi vu Saachen, déi mir schréftlech an och mëndlech hei proposéiert hunn!

Mir waren der Meenung zum Beispill, datt de Forfait d'éducation hätt sollen 2010 auslafen, datt een deen hätt sollen auslafe loossen. Dat heescht, all deenen, déi e bis dohinner haten, hätte mer e solle loossen, mä ab 2010 hätt kee méi sollen derbäikommen. D'Regierung huet dat awer net esou gesinn a si huet just d'Altersgrenz op 65 Joer eropgesat.

Ech wëll iwwregens soen, wann hei virdru vum Här Lux gesot ginn ass, gemaach ginn ass, wéi wa beim Rentendësch 2001 all Parteien unisono alles matgestëmmt hätten, datt dat net stëmmt! Éischtens war meng Partei als eenzeg do um Rentendësch der Meenung, datt se prioritär léiwer diskutéiert gehat hätt iwwert d'BIT-Studie, wou iwwert déi 4%-Wuesstumslogik diskutéiert gi wär. Leider wollt kee mat eis doriwwer schwätzen.

Et ass richteg, déi deemoleg Regierung an de Sozialminister wollten och net driwwer schwätzen. Du souze mer zimlech eleng do mat der Studie. An eigentlech dat, firwat dann dunn e Rentendësch ageruff ginn ass, iwwert dat ass iwwerhaapt net diskutéiert ginn.

Mä och bei de Resultater si Saachen derbäi erauskomm, déi mir net gestëmmt hunn! Mir hunn dee Forfait d'éducation deemools net gestëmmt, deen eis vill Sue kascht, well mer der Meenung waren, datt dat just nëmmen, datt dat sécherlech bei deene Leit gutt géif ukommen, déi et géif treffen, mä datt se et éischtens net gefrot haten, an zweetens, datt et en elektorale Cadeau war vun der CSV un eng bestëmmte Clientèle, deen och opgaangen ass, well 2004 huet dat sech immens bezuelt gemaach bei den doropfolgende Wahlen.

Donc soll elo wann ech gelift keen eis hei ziele kommen, wat jiddwereen ëmmer alles matgedroen huet! Dat ass net richteg! Mir hunn deemools gewarnt hei virdrun, datt dat eng permanent héich Ausgab gëtt an datt ee besser gehat hätt, et hätt een déi Suen agesat zum Beispill, fir de Rentesystem laangfristeg finanziell ofzesécheren.

Zweetens: Mir fannen et keng gutt Iddi, fir d'Kannergeld no Akommes ze staffelen, well dat sollt e gläicht Recht fir jiddweree bleiwen, dee Kanner huet. Jiddwerengem säi Kand soll dem Stat a priori dat nämlecht wäert sinn.

Dat nämlecht gëllt fir eis och iwwregens beim Chèque-service, well ech muss soen, dem Här Lux seng Iddi, fir beim Chèque-service unzesetzen... Wou ech em recht ginn, dat ass, datt de Chèque-service onnëtzerweis ausgedehnt ginn ass op Leeschtungen, déi eiser Meenung no nëmmen en... Enfin, et ass och iergendwou ëmmer... Alles ass iergendwou Kannerbetreiung! Mä wann ech op eemol fir Sportsveranstaltungen oder Gott weess wat Chèque-servicer kann asetzen, dat war net gefrot vun Ufank un. Dat huet dës Regierung ausgedehnt. Firwat?

Well dat zum Deel och bei verschiddene Lobbye gutt ukomm ass. Stéchwuert: Museken am Land an esou weider. Elektoral kënnt dat ganz gutt un, wann een esou eppes mécht, an do geet ee sech vill Wieler sichen. Dat ass awer ni gefrot gewiescht.

Mä wat awer d'Grondiddi war vum Chèque-service am Ufank, dat war, fir iwwert de Chèque-service eng éischt Etapp ze maachen zu der gratis Kannerbetreiung fir all Mënsch. Mä d'Contrepartie dovunner - dat war deemools op alle Fall vun eis esou an der Diskussioun gesinn - wär gewiescht, datt een dann hätt missen driwwer diskutéieren, wann een d'gratis Kannerbetreiung fir all Mënsch mécht..., qualitativ, gutt verstanen, dann huet ee jo vill missen als Stat investéieren, dann huet ee vill Infrastrukture missen zur Verfügung stellen. An et kascht jo och deen Eenzelnen näischt. Da muss een op där anerer Säit och kucken, wou een da Saache schneide geet, déi dann natierlech jo net méi noutwendeg sinn, déi een net méi brauch ze ginn am Beräich vun der Familljepolitik.

An do gëtt et sécherlech eng Rei Saachen. Mä ech géif virdru warnen, fir generell eng Diskussioun ze féieren, fir beim Chèque-service als solches respektiv der Kannerbetreiung als solches, fir do Ënnerscheeder ze maachen tëschent Revenuen. Ech si selbstverständlech d'accord, datt de Chèque-service, déi Ausdehnung op verschidde Leeschtungen, déi eiser Meenung no net berechtegt waren, iwwert déi kann een diskutéieren.

Mä mir haten awer och 2010 eng Propos gemaach par rapport zum Kannergeld. Mir hu gesot, et soll jiddwereen dat nämlecht kréien, mä fir datt et sozial gerecht wär, respektiv fir datt net onnëtz Leit Sue kréichen, déi se net bräichten, sollt d'Kannergeld besteiert ginn, well da géif iwwert de Steiersystem automatesch bei deenejéinege Leit, déi vill verdéngen, en Deel vun de Suen zréckkommen an de Stat, an dann hätte mer automatesch eng gestaffelt an équilibréiert Approche zu dem Kannergeld.

Drëttens, mir sinn der Meenung, datt doriwwer eraus all staatlech Subsiden, déi et gëtt, selbstverständlech solle gekuckt gi par rapport zu der Akommessituatioun vun de Leit. Ech wëll net soen, datt ee se all soll d'office koppelen un d'Akommessituatioun, mä mir solle se cas pour cas alleguerte kucken an dat a Fonctioun dovunner analyséieren.

Véiertens, mir ware fir d'Ofschafung vun der Kilometerpauschal, ausser fir déi Leit, déi op Schichte schaffen, well mer gesot hunn, datt d'Kilometerpauschal fir eis och aus ekologesche Grënn eng fragwürdeg Approche wär, mä mir hunn net agesinn déi iwwerméisseg grousszügeg Approche, déi mir zu Lëtzebuerg hu bei der Kilometerpauschal, datt déi berechtegt wär. Wéi gesot, ausser fir Leit, déi op Schichte schaffen, déi wierklech oft keng aner Méiglechkeeten hu wéi iwwert de Privatauto, fir op deen zréckzegräifen, fir op hir Aarbecht ze kommen. Hätte mer dat gemaach, hätte mer vill Sue gespuert.

Fënneftens, mir waren 2010 der Meenung, datt bis 2014 beim Stat keng prozentual Gehaltserhéijung sollt virgeholl ginn. Dat heescht, datt nëmme qualitativ Elementer bei Gehälterverhandlunge sollen zougestane ginn, wéi zum Beispill Congéen oder Weiderbildung, eventuell och gratis öffentlechen Transport an esou weider. Do hätt ee sech eng ganz Rei Saache kënne virstellen.

Dës Regierung ass awer higaangen a si huet virum Summer 2011 en Accord salarial mat der CGFP ausgehandelt, dee souguer scho fir 2013 - dat heescht fir dat Joer, wou de Finanzminister eis gëschter hei gesot huet, datt e fäert, datt et dat schwéierst Joer wäert ginn, grad fir dat Joer - eng 2,2%eg Punktwäerterhéijung zougesteet.

Ech froe mech, wou een op esou eng Iddi ka kommen, fir virum Summer… An dat huet wierklech näischt dermat ze dinn, datt mir den öffentleche Beamten net eng Gehaltserhéijung kéinte vergonnen. Mä dat ass dach awer eng Saach vun hallefweegs politeschem Realismus, deen een hätt missen hu virum Summer, fir esou eppes net zouzegestoen. Well virum Summer 2011, fir eng Gehaltserhéijung vun 2,2% fir 2013 - an deenen onsécheren Zäiten, wou mer hei sinn - zouzegestoen, dat fannen ech wierklech irresponsabel!

An ech fannen et och net korrekt par rapport zu där Gewerkschaft, mat där verhandelt gëtt, a par rapport zu deene Beamten, well et huet ee se eigentlech domadder belunn a bedrunn. Well et weess ee genau, datt een eppes versprécht, wat ee mat Sécherheet net wäert kënnen halen.

Une voix.- Très bien!

(Interruption)

M. François Bausch *(déi gréng)*.- Sechste Punkt, mir hu schonn 2010 eng kloer Positioun virgeluecht, wou mer soen, datt mer am Interessi vun de kommende Generatiounen onbedéngt eng Rentereform musse maachen, mä awer och, well d'Statsfinanzen dat soss net méi wäerte packen.

An ech mengen, beim Rentendossier, mir kënnen… Dat ass jo keen neien Dossier. Deen huet am Fong dräi Parameteren, déi ganz däitlech erginn, datt mer zu Lëtzebuerg besonnesch e grousse Problem hunn.

Deen éischte Parameter, dat ass een, dee gëtt et iwwerall. Dat ass een, datt d'Liewenserwaardung vun de Leit eropgeet. Dat gëtt et an alle Länner vun der Welt, oder bal alle Länner vun der Welt, loosse mer soen. An den industrialiséierte Länner, loosse mer léiwer betounen, well et gëtt och Länner, wou d'Liewenserwaardung nach ganz niddreg ass.

Mä dat mécht awer natierlech, datt et e Problem gëtt, wa mer an engem Umlageverfahre sinn. An ech erënneren drun, wou d'Grondiddi vun deem Umlageverfahren hierkënnt, dat datéiert aus dem leschte Jorhonnert. Dat ass de Bismarck, deen dat erfonnt huet. Dat heescht,

déi Grondiddi, déi eng gutt Iddi ass, vun dem solidaresche Verknäppe vun de Generatiounen, déi ass erfonnt ginn zu enger Zäit, wou d'Liewenserwaardung vun de Leit bei 45 Joer louch am Duerchschnett. An net bei, wéi haut bei de Männer - wou si mer drun, Här Di Bartolomeo? -, bei 84 bei de Fraen an 82 bei de Männer?

(Interruption)

Jo, bei de Fraen e bësse méi héich. Dat heescht, mir leien um Duebelen haut bei der Liewenserwaardung.

Bon, eleng dat seet eis, datt mer kënnen e Problem kréien, well natierlech duerch de Fait, datt mer ëmmer méi Leit hunn, déi an der Pensioun sinn, mer ewechkomme vun engem System, wou jo eigentlech, ech soen elo emol op ee Pensionär, wéi et fréier war, véier oder fënnef Leit komm waren, déi cotiséieren. Wann et esou weidergeet, kënnt et iergendwann eng Kéier op e Punkt, datt mer eent zu eent sinn oder souguer an de Minus kommen, datt méi Leit an der Pensioun si wéi der eventuell schaffen. Jee nodeem, wéi d'Entwécklung um Aarbechtsmaart ass, kéint dat eis duerchweegs passéieren. Datt dat e Problem ass an datt dat e ganz gravë strukturelle Problem ass, misst eigentlech all Mënsch aliichten.

Da kënnt déi méi spezifesch Lëtzebuerger Problematik. Mir hunn zu Lëtzebuerg profitéiert vun enger Situatioun vun deene leschten 20 Joer, déi einfach exceptionnel war; dat musse mer esou soen, wéi et ass: Wuesstum, hunn ech gesot, vun iwwer 4%, oft iwwer laang Perioden - wou mer elo gesinn, wou mer elo ukomm sinn -, Schafung vun neien Aarbechtsplazen, Dausenden neien Aarbechtsplaze pro Joer. Eng absolut Exceptioun! Ech mengen, et gëtt bestëmmt… Dach, vläicht wann een elo géif an de südostasiatesche Raum kucken, do gëtt et bestëmmt och nach esou Phenomeener. Mä awer wann ech elo d'Europäesch Unioun kucken, do gëtt et kee Land, wou esou eng verréckt Entwécklung war wéi bei eis déi lescht 15, 20 Joer, wat d'Schafung vun den Nettoaarbechtsplazen ubelaangt pro Joer am Land - vun neien Nettoarbechtsplaze pro Joer am Land!

Elo ass et esou, datt dat natierlech eis d'Situatioun och vereinfacht huet, well evidenterweis sinn dat jonk Leit, déi op den Aarbechtsmaart kommen, déi keng Leeschtungen nach ze erwaarden hunn, déi da vill cotiséieren. Dat huet gemaach, datt duerfir eis Reserven natierlech enorm ugewuess sinn. Gott sei Dank, muss ee soen. Dat mécht eis natierlech och haut nach d'Situatioun e bësse méi einfach.

Mä iergendwann eng Kéier mussen do Leeschtunge bezuelt ginn. An de System kann nëmmen - wa mer an där Logik vun haut wëlle bleiwen, mat den niddrege Cotisatiounen, mat deene Leeschtungen -, da kann de System nëmmen eng Kéier iwwerliewen, wa mer entweder déi Multiplikatioun vun den Aarbechtsplazen ëmmer erëm esou weiderféieren. Dat bedeit da bis 2050 - dat ass einfach reng Arithmetik -, bis 2050 misste mer dann zu Lëtzebuerg ongeféier 1.500 Aarbechtsplazen hu par rapport zu haut - pardon -, 1.500.000 Aarbechtsplazen hu par rapport zu haut ongeféier 400.000. Dat heescht, nach eng Kéier verdräifachen!

Mä souguer wann een awer wierklech en onwahrscheinlechen Optimist ass, kann ee jo emol net dru gleewen, guer net dervun ze schwätzen, datt mer eis dat jo awer net wënschen, datt mer eng Kéier dohinner kommen. Well dann hu mer nämlech landesplaneresch an och ëmweltpolitesch vill ganz aner Grënn, déi hannendru sinn.

Dat heescht, mir packen dat sécher net, fir déi Steigerungsrate weider esou ze halen déi nächst 40, 50 Joer. Mir kréien doweinst e Problem.

An da bleiwen net vill Méiglechkeeten. Da kann ee soen: „Dat ass eis egal, da gëtt ebe méi fiskaliséiert." Dat heescht, de Stat iwwerhëlt eben nach méi eng grouss Part vum Rentesystem zu Lëtzebuerg, wéi et haut schonn ass, wou et jo scho fir de Privatsecteur een Drëttel ass, beim öffentleche Secteur sinn et zwee Drëttel, wou en iwwerhëlt, well do gëtt jo d'Cotisatioun, déi 8% vun de Patronen, net bezuelt, déi iwwerhëlt de Stat jo och nach d'office.

Dat heescht, do kann ee soen: „Dann dehne mer dat nach aus, da gëtt dat net méi en Drëttel, mä d'Halschent." Dann, op där anerer Säit, muss ee mer awer soen, wou dann déi Sue sollen hierkommen am Statsbudget, well dat si jo keng kleng Zommen, dat si grouss Zommen. Oder et seet een: „Mir loossen d'staatlech Participatioun plus ou moins wou se ass, an d'Cotisatioune gi geheicht."

Et kann ee jo esou maachen. Mir sinn zu Lëtzebuerg enorm... - de Rapporteur huet jo déi Zuele flott erausgeschriwwen, d'Verhältnis zu de Cotisatiounen, déi zu Lëtzebuerg bezuelt gi par rapport zu eisen Nopeschlänner -, an da soe mer: „Oh, do ass nach immens Sputt. Da gi mer erop op deenen hiren Niveau."

Éischtens ass ze soen: Mir musse wäit iwwert deenen hiren Niveau goe mat de Cotisatiounen. An zweetens, mir wësse jo och, wa mer dat maachen, wat fir eng Konsequenzen dat huet. Da verdeiere mer d'Aarbecht awer wierklech zolidd. Da kréie mer doduerch e Problem.

An da soen ech lech, wa mer mengen, am Joer 2040 oder '50 wär eng jonk Generatioun d'accord, datt se géif 50%, oder bis zu 50% vun hirem Loun a Sozialversécherungsbäiträg bezuelen, fir datt dann eng al Generatioun weider kéint bequem liewen, deen, dee mengt, déi Rechnung géif opgoen an dat géif iwwerstane ginn, gesellschaftlech gesinn, dee läit wierklech komplett dernieft.

Spéitstens zu deem Zäitpunkt kënnegt déi jonk Generatioun, déi déi Belaaschtung huet, de Vertrag op a seet: „Mir hunn es genuch, well mir hunn net méi genuch vun deem, wat mer erakréien, firwat mer schaffe ginn, fir kënnen ze liewen, well mer mussen därmoossen héich Cotisatioune bezuele fir eppes, wou mer emol selwer net wëssen, ob jeemools mer eng Kéier an deen nämlechte Genoss kommen."

Dee Vertrag wäert deen Dag spéitstens opgeléist ginn. A mir hunn eng verdammte Flicht, fir derfir ze suergen, haut, wou et nach Zäit ass, datt mer net esou wäit kommen, datt mer där nächster Generatioun net esou eng Ierfschaft iwwerginn! Ech sinn och fest iwwerzeegt, datt och bei deenen eelere Leit, och bei Leit, déi an der Pensioun sinn, datt déi absolut Verständnis duerfir hunn, respektiv Leit, déi haut am aktive Liewe sinn an déi just virdru stinn, datt déi Verständnis duerfir hunn a bereet sinn, wa mer dat esou erklären, op dee Wee do matzegoen.

Une voix.- Très bien!

M. François Bausch *(déi gréng)*.- Mir hunn awer och eng Reform proposéiert am Beräich vun de Renten, déi eiser Meenung no kéint derzou bäidroen, datt d'Soziallaaschten ënnert de Betriber méi gerecht verdeelt ginn oder opgedeelt ginn.

Mir hätten zum Beispill gär e Rééquilibrage, datt e Rééquilibrage gemaach gëtt tëschent aarbechts- a kapitalintensive Betriber bei der Finanzéierung vun der sozialer Sécherung. Domat wëll ech an engems och soen, datt mer strikt dergéint sinn, datt Betriber aus der sozialer Verantwortung géifen erausgeholl ginn an hei net méi géife mat berücksichtegt ginn.

Mä mir mengen, datt et e grousse Problem gëtt an eiser Gesellschaft haut, datt et oft héich kapitalintensiv Betriber gëtt, datt mer Betriber hunn, déi ganz héich Gewënner maachen, mä déi am Sozialstat kaum nach eppes wäerte matfinanzéieren. Par contre gëtt et vill Kleng- a Mëttelbetriber, haaptsächlech denken ech do zum Beispill un de Bau, den Handel an d'Handwierk, déi ganz aarbechtsintensiv sinn an et och wäerte bleiwen, well dat an der Logik vun der Saach läit, datt se et sinn, an déi e groussen oder ze vill e groussen Deel mussen droe vun de Soziallaaschte bei der Ofsécherung vun der sozialer Sécherheet insgesamt.

Ech mengen, dat ass och eng Fro - fir do eng Ännerung virzehuelen - vu Solidaritéit ënnerhalb vun den Entreprisen, datt déi erëm anescht muss spillen. Well wa mer do e Rééquilibrage géife maachen, da géif dat bedeiten, datt virun allem Kleng- a Mëttelbetriber aus Bau, Handel an Handwierk géifen dovu profitéieren, an dat wär sécherlech och am Intérêt vun der Schafung oder vun dem Erhale vun den Aarbechtsplazen.

Bei all dëse Reforme muss einfach d'Meenung am Sozialstat iwwer eppes kloer sinn: Si solle sécherlech derfir suergen, datt eise Sozialstat méi cibléiert gëtt, déi besser erreecht ginn, déi et am meeschte brauchen, a verhënneren, datt déi dervu profitéieren, déi et eigentlech net brauchen. Mä et dierf keng Reforme ginn, fir de Sozialstat als solches a Fro ze stellen!

An ech soen dat hei mat Betounung, well de Moment an deem Imbroglio, wou mer eis de Moment befannen, vu Scholdekris an Diskussiounen, wéi ee Scholden ofbaut a wou ee soll kierze goen, et där enger an där anerer gëtt. Et gëtt der och, déi ganz sécher amgaange sinn - an dat sinn déi nämlecht iwwregens zu engem groussen Deel, déi eis an dee Misär hei erabruecht hunn, déi nämlecht Ideologen -, déi natierlech wëlle profitéiere vun där Kris hei fir ze soen, dat ass elo déi Geleeënheet, fir net e Rééquilibrage ze maachen, mä wierklech dee ganze Buttek an de Koup ze schéissen.

Mir wëllen eist soziaalt Netz reforméieren, fir et ze erhalen, fir datt och déi nächst Generatioune kënnen dervu profitéieren, an dat ass e groussen Ënnerscheed. An duerfir kënnt et immens drop u bei all deene Saachen, deenen eenzelne Mesuren, déi een hei an der Zukunft wäert diskutéieren, datt een dat ëmmer am A behält an datt jiddwereen och Faarf bekennt a seet, wat en dozou mengt.

Zur Ausgabesäit gehéiert sécherlech och déi öffentlech Investitounspolitik. Hei ass et fir eis kloer, hei dierft esou mann wéi méiglech gespuert ginn, awer ënner enger Konditioun. Fir d'Éischt musse mer eng Analys maachen: Wou sinn eis Chancen, eis Stäerkten, an awer och eis strukturell Schwächten? An da muss eng Prioritéit festgeluecht ginn a prioritär doranner investéiert ginn.

Fir eis sinn d'Beräicher kloer. Mir hunn nëmmen eng eenzeg Ressource, dat ass deen éischte Beräich, dat ass eis Matière grise! Dat heescht, Bildung, Weiderbildung a Fuerschung musse fir eis eng absolut Investitiounsprioritéit sinn!

Mir hunn awer och en duebelen Défi zum Beispill an der Mobilitéit. Éischtens, d'Klima- an Energiekris wäert d'Mobilitéit revolutionéieren, a mir mussen duerfir massiv an den öffentlechen Transport, d'Mobilité douce an och an intermodal Mobilitéitskonzepter investéieren.

Zweetens, eis Stied, eis Wirtschaftszentre riskéieren, duerch Immobilitéit gebremst ze ginn. Haut ass d'Investissement an nei Mobilitéitskonzepter, wéi zum Beispill „Mobilitéit 2020", een extrem wichtege Wirtschaftsstanduertfacteur ginn. Duerfir konnt ech och nëmme staunen, wéi ech de Rapporteur op RTL héieren hu soen, datt den Tram als ee wichtegt Element an deem Konzept - ech betounen: ee wichtegt Element an deem Konzept - just e Gedankespill wär an nach keng Investitiounsprioritéit hätt.

Une voix.- Très bien!

M. François Bausch *(déi gréng)*.- Eng weider Prioritéit ass fir eis de Wunnengsbau an domadder verbonnen d'Förderung vun Energieeffizienz am Wunnengsbau.

D'Wunnproblematik riskéiert, fir de Stat e finanziellt Faass ouni Buedem a fir déi betraffe Leit eng sozial Katastroph ze ginn, wann et se net schonn ass fir Verschiddener! Doriwwer eraus wäerten duerch déi usteigend Energiepräisser zousätzlech d'Leit och nach an Energieaarmut gedriwwe ginn. Duerfir ass fir eis ee seriöe staatlechen, nohaltegen Investitiounsprogramm am Wunnengsbau ganz wichteg, well e léist vill méi sozial Problemer wéi vill sozial öffentlech Geldleeschtungen an e schaaft an erhält Dausende vun Aarbechtsplazen am Bau an am Handwierk.

D'Klima- an Energiekris, iwwert déi kéint ech lech elo laang a laang schwätzen hei. Dat wëll ech awer net maachen; ech wëll lech dat erspueren. Mä ech wëll awer just eng Rei Fakten an Erënnerung ruffen.

An deene leschte 15 Joer sinn déi extrem Wiedereregnisser esou schlëmm ginn, datt op der ganzer Welt 15-mol méi Gelder mussen opbruecht gi wéi an der Period virdru fir Reparaturaarbechten. Déi grouss Réckversécherungsgesellschaft Münchener Rück, eng vun deene gréisste weltwäit, huet ausgerechent, datt, wann näischt sech ännert, am Joer 2050 weltwäit pro Joer 600 Milliarden Euro mussen opbruecht ginn, eleng fir d'Schied ze reparéieren, déi duerch extrem Wiederkonditiounen entstane sinn.

De bekannten engleschen Ekonomist Nicholas Stern huet ausgerechent, datt, wann näischt sech ännert, am Joer 2100 20% vum PIB, vum Welt-PIB, dropginn, fir Schied duerch de Klimawandel ze reparéieren.

Am meeschte wirtschaftlech drënner leide wäerten d'Beräicher Energieerzeugung, Landwirtschaft an och d'Industrie. Mä doriwwer eraus gëtt et dramatesch Konsequenze fir eis Gesondheet, fir d'Aartevillfalt op der Äerd an eis Ökosystemer insgesamt.

Wa mer haut handelen a richteg investéieren, da spuere mer net nëmme vill Geld, mä mir maachen eppes fir eis Liewensgrondlag, fir eis Gesellschaft, an et brëngt eis doriwwer eraus och nach wirtschaftlech eppes. Well wa mer an déi richteg Beräicher do investéieren, schafe mer Dausenden, fir net ze soen Zéngdausenden nei Aarbechtsplazen.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. François Bausch *(déi gréng)*.- Eng intelligent Investissementspolitik, en - wéi mir et nennen - „green new deal" schützt de Klima, schaaft Aarbechtsplazen an domadder och nohaltege Wuesstum. Hei stinn natierlech d'Investissementer an d'Energieeffizienz, d'Biomass, d'Geothermie an d'erneierbar Energien un éischter Stell. Duerfir zielen déi natierlech och fir eis zu den Top-Prioritéiten am öffentlechen Investissementsberäich.

Fënneft a lescht Prioritéit si fir eis d'Investissementer an d'Kannerbetreiung. Mir sinn der fester Iwwerzeegung, datt qualitativ Kannerbetreiungsstrukture wichteg sinn, well se et erlaben, datt d'Kanner, déi d'Zukunft vun eiser Gesellschaft duerstellen, sech gutt entfale kënnen; an domadder erspuere mer eis iwwregens och vill Sozialausgabe vu muer!

Doriwwer eraus brauche mer an enger Gesellschaft, wou Männer a Frae beruffstäteg sinn, esou Strukturen. Domadder si qualitativ Kannerbetreiungsstrukturen haut och ee ganz wichtegen Aspekt am Kontext vun engem interessanten a moderne Wirtschaftsstanduert.

Also am Résumé: Bildung, Weiderbildung, Fuerschung, Mobilitéit, Logement, Energiewend a Kannerbetreiung. Wann d'Geld méi knapp gëtt, da muss alles anescht dëse Beräicher ënnergeuerdnet ginn.

Dës Regierung huet eiser Meenung no 2009 de grousse Feeler gemaach, datt se bei den öffentlechen Investissementer einfach alles ënnert de Finanzéierungsvirbehalt gesat huet. Wann een do awer keng Prioritéite setzt, da gëtt d'Investitiounspolitik beliebeg, jiddweree versicht klengkaréiert, just seng Saachen duerchzesetzen, si gëtt oneffikass a setzt schlussendlech falsch Prioritéiten, jo, si kann zur Geldverschwendung ginn.

Ech komme bei dësen Debatten natierlech och net derlaanscht, fir iwwert déi 2,7 Milliarde Garantie fir d'Dexia ze schwätzen. Et ass erstaunlech, datt an dësem Parlament bei enger Budgetsdebatt iwwert dat, wat dee gréissten Engagement ass fir déi nächst Joren am Budget, net méi geschwat gëtt.

Ech wëll gläich betounen, datt et fir eis och wichteg ass, fir d'BIL aus dem Groupe Dexia erauszeléisen. Et ass fir eis duerfir och richteg, datt d'Regierung alles mécht, fir dat ze erreechen. Allerdéngs muss ech dem Finanzminister hei awer och eng Rei onbequem Remarquë maachen, och vläicht em eng Rei onbequem Froe stellen.

Éischtens, wat d'BIL ugeet, sou sinn ech total averstanen, datt dat eng uerdentlech gefouert a wichteg Schalterbank ass an datt déi fir d'Lëtzebuerger Ekonomie an d'Groussregioun och ekonomesch ganz bedeitend ass. Mir hunn och a priori kee Problem, datt privat Investisseuren dës Bank wëlle kafen. Wat mer awer gäre wéissten, dat ass: Wat ass den zukünftege Geschäftsmodell vun der BIL? Wat wäert dee sinn? Kritt oder behält dës Bank ënnert deem neien Investisseur déi Geschäftsgrondlag, mat där se an der Regioun grouss a staark ginn ass? Dat heescht, eng zolidd Bank, déi der Realekonomie Kreditter gëtt a qualitativ de Spuerer aus der Regioun hir Erspuernisser verwalt? Oder keeft den neien Investisseur déi Bank just op, fir dann dorauser e Vehikel ze maachen, fir op de Weltfinanzmäert e maximale Rendement ze erzilen?

Dat ass eng wesentlech Fro, déi mir gäre beäntwert hätten, well un där hänke schlussendlech och déi iwwer 3.000 Aarbechtsplazen, déi do hannendrustinn.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. François Bausch *(déi gréng)*.- Zweetens, mir hu grouss Problemer, wéi déi 2,7 Milliarde Garantie für den Holding Dexia ausgehandelt gi sinn. Déi mécht eis grouss Suergen. An ech wëll vläicht verdäitlechen och un e puer Saachen, firwat.

Dat Éischt ass emol, wann Der kuckt, wéi déi Opdeelung gemaach ginn ass a wat se duerstellt fir déi eenzel Länner, dann hu mer schonn eng Rei Problemer. Wann ech kucken en valeur absolue, ech hunn hei en Tableau comparatif, wou ech kucken, wat dat en valeur absolue ausmécht, da stellt dat 32,85 Milliarde fir Frankräich duer, 54,45 fir d'Belsch an 2,7 fir Lëtzebuerg.

Wat eis awer am meeschten erschreckt, dat ass, wann ech kucken, wat et heescht par rapport, wat den Impact potentiel ass par rapport zu dem PIB respektiv par rapport zu eiser öffentlecher Schold. Wann een do d'Opdeelung kuckt a wat et ausmécht fir déi eenzel Länner, da gesäit een, datt dat Bild schonn e bëssen anescht ausgesäit.

Eis Schold géif, wa mer missten opkomme fir déi 2,7 Milliarden, op ee Coup ëm 35% eropgoen. Fir d'Belsch géif et 16% ausmaachen, fir Frankräich 2%. Virun allem awer och, wann ech kucken, wat dat géif ausmaachen, d'Augmentatioun par rapport zu der Dette publique a Prozenter par rapport zum PIB, da stellen ech fest, datt do zu Lëtzebuerg eleng déi do Operatioun eis 6,4% d'Schold par rapport zum PIB géif eropdreiwen, fir d'Belsch 15,4% a fir Frankräich 1,7%.

Firwat zitéieren ech dat? Mä éischtens emol, fir d'Envergure emol vläicht de Leit heibanne kloerzemaachen a wat mer iwwerhaapt hei décidéieren. Mä awer och, fir erauszeträichen, datt natierlech deen Impakt vun där Rettungsaktioun do respektiv vun där Garantie do e ganz aneren ass fir Lëtzebuerg oder fir d'Belsch

wéi fir Frankräich. A mir fannen dat eigentlech ganz seltsam. Well, wann een all déi Artikele gelies huet a kuckt, firwat datt d'Dexia a Schwieregkeete geroden ass, d'Dexia S.A., den Holding a Schwieregkeete geroden ass, da stelle mer fest, datt ganz vill Ursaachen, firwat déi Schwieregkeeten entstane sinn, aus Frankräich awer kommen.

Sou datt mer eis awer Froe stellen, wéi hei verhandelt ginn ass. A mir stellen eis d'Froen, ob hei net Frankräich de Luusspätter gespillt huet an d'Belsch a Lëtzebuerg zimlech iwwert den Dësch gezu gi sinn.

Da kënnt de Problem, déi Fro, déi ee sech jo muss stellen, et kann ee jo elo soen: „Majo, dat ass jo kee Problem - enfin, kee Problem -, mä et ass jo net esou grave, well kuckt, 2008, do hu mer jo och scho Garantien iwwerholl, an et ass eigentlech näischt aneschters wéi 2008." Da soen ech: Dach! Éischtens ass d'Verhältnis zu deem, wat mer garantéieren, zu der gesamter Bilanszomm vun der Dexia méi héich, wéi et 2008 war.

Mä virun allem muss ee wëssen, datt an deem Holding, nodeem dann elo déi - loosse mer soen - Korinthen erausgezu wäerte sinn, do nach just wäert e Résiduel iwwreg bleiwen, dee ganz schwéier wäert sinn ze verkafe respektiv ze refinanzéieren, respektiv et sinn net wéineg Analysten, déi dovunner ausginn, datt e ganz groussen Deel vun deem, wat do läit, och Pabeiere sinn, déi mat der Dette souveraine ze dinn hu vun enger Rei Länner, virun allem vu Griichenland.

Dat heescht, de Risiko ass ganz kloer par rapport zu deem, wat do iwwreg bleift, vill méi héich wéi dee par rapport zu där Garantie, déi mer 2008 ginn hunn. An ech kann och nëmme staunen, firwat d'Fransousen et fäerdegbruecht hunn, sech eng Rei Garantien auszehandelen, déi bis elo menges Wëssens - jiddefalls huet de Minister eis se net gesot - mir net fäerdegbruecht hunn.

Ech wëll drop hiweisen, datt d'Fransouse sech véier Garantien ausgehandelt hunn. Mir hunn déi erausgeholl aus engem Text, aus engem Pabeier, deen am Franséische Senat diskutéiert ginn ass ronderëm d'Dexia. Dat eent ass, datt déi Garantie, déi staatlech Garantië fir d'Fransousen op kee Fall spillen, wann d'Dexia S.A., also den Holding, géif un en Tiers verkaf ginn.

Dat Zweet, an dat ass fir eis dat Wichtegst: datt se gären e Rapport hätten, dee ganz genau oplëscht, wat den Ensemble vun de Produits structurés an der Dexia S.A. duerstellt, fir kënnen emol erauszedetektéieren, wéi grouss datt dann d'Risiken iwwerhaapt sinn.

Dat Drëtt ass, datt se gär e jährleche Bericht hätte vun dem Holding an Zukunft. An dat Véiert ass, datt während där ganzer Period, während där ganzer Lafzäit, wou d'Garantië spillen, vun dem Holding keng Bonussen a keng Dividenden dierfen ausbezuelt ginn.

Dat si Garantien, déi sinn awer net onwesentlech. Virun allem déi Zweet a virun allem, wann ee weess, datt vill Produits structurés - a vill geféierlecher - an deem Holding leien. Ech verstinn net, firwat datt d'Fransouse sech dat konnten aushandelen a mir dat net zum Beispill kritt hunn, firwat mir net kënnen Informatioune kréien oder firwat d'Lëtzebuerger Regierung och wahrscheinlech keng Informatiounen huet, wat do läit.

Mir fannen dat wierklech zimlech problematesch. An d'Risiken, déi do leien, déi kënnen dramatesch Konsequenzen hu fir eis, jee nodeem, wat geschitt. Däers musse mer eis bewosst sinn.

Dat bleift eng lescht Fro, e leschte Punkt. Dat ass, mir wéisste gär wierklech am Detail, wat d'Matsproocherecht gëtt vum Stat, och vum Lëtzebuerger Stat, herno an der Dexia S.A., am Holding. Well ech mengen, dat ass och net onwesentlech, wa mer déi Garantien do ginn.

Op alle Fall hu mir à ce stade grouss Problemer, fir esou eppes zouzestëmmen. Wéi gesot, mir sinn op där enger Säit ganz kloer der Meenung, datt d'BIL eng Bank ass, déi gesond ass, an datt et duerchweegs wichteg ass, datt mer déi erausgeléist kréien. Mä mir hunn e grousse Problem, fir dat heite matzestëmmen, well mer der Meenung sinn, och angesiichts de Fakten, déi mer hu par rapport zu deem, wat Frankräich ausgehandelt huet, datt mer hei awer gewëssermoossen e Blankoscheck ausstellen an d'Fransouse sech besser ugeluecht hu bei deenen Négociatioune wéi d'Belsch oder d'Lëtzebuerger.

Zum Schluss wéilt ech och nach e puer Wuert iwwert déi europäesch Scholdekris soen. Éischtens, d'Finanzkris huet de Scholdebierg un d'Kippe bruecht, mä sougutt déi öffentlech wéi awer och déi privat Säit - an dat muss een och ëmmer betounen, wann een iwwer Scholde schwätzt: Et geet net nëmmen ëm déi öffentlech Scholden, mä och ëm déi privat - huet virdru während méi wéi zwee Jorzéngten op Schold gelieft an dozou bäigedroen. Vill Wirtschaftswuesstum war op Schold finanzéiert. An d'Steierproblematik, déi ech virdru beschriwwen hunn, ass ee groussen Deel dovunner, dee mat dozou bäigedroen huet, awer net deen eenzegen.

Et muss een awer och soen, datt während där Zäit 1% vun der Bevölkerung an de groussen Industrieregiounen, dat heescht och an Europa, extrem räich ginn ass, an datt deen Deel vun der Bevölkerung och net onschëlleg ass un där fataler gesellschaftlecher Entwécklung, un där fataler wirtschaftlecher Entwécklung.

A ville Länner an der Europäescher Unioun ass awer an deene leschten 20 Joer d'Realakommes stagnéiert, souguer zréckgaangen. Dat muss een och derbäisoen. An dat dierf een och net vergiessen, wann et drëms geet elo, iwwert d'Sanéierung ze schwätzen.

Duerfir muss eiser Meenung no op zwee Niveauen d'Scholdekris bekämpft ginn: andeems natierlech gespuert gëtt a gläichzäiteg awer och am Sënn vun Ëmverdeelung vu Räichtum. An der Bedeelegung un den Onkäschte vun der Kris musse grouss Verméigen a Kapital mat erugezu ginn, fir déi Scholden do ofzebauen.

An zweetens, et gëtt ganz sécher och eng Rei Länner, déi eng desastréis Gouvernance haten, hei virun allem natierlech Griichenland, an duerfir mussen do besonnesch déif an haart a batter Reforme gemaach ginn.

An deem Sënn missten och an Europa sécherlech méi verbindlech a kloer Regelen opgestallt ginn, fir datt esou Situatiounen innerhalb vun der EU net méi kënne virkommen.

Ech wëll mech elo net äusseren zu deem, wat eventuell wäert kommen no dem Sommet vun dësem Weekend. Dat, wat mer bis elo gewuer gi sinn, war u sech net schrecklech vill Neies respektiv och net schrecklech vill Ëmwerfendes. Mä ech loosse mech awer gär iwwerraschen an ech hoffen och, datt de Sommet et wäert fäerdegbréngen, méi kloer an och méi effikass Saachen ze décidéieren an deenen nächsten Deeg.

Drëttens, déi Scholdekris kann nëmmen europäesch geléist ginn, well si ass europäesch entstanen. All eenzelt europäescht Land ass fir sech net staark genuch, fir kënnen an enger globaliséierter Welt mat neien, mächtege Wirtschaftsrise wéi China, Indien, Brasilien, fir nëmmen déi ze nennen, ze bestoen.

Ouni de grousse gemeinsamen a kafkraaftstaarken europäesche Bannemaart vun ëm déi 700 Milliounen Awunner ass all eenzelt EU-Land net vill wäert. Wann een nëmmen d'Wirtschaftslokomotiv Däitschland kuckt, déi jo virun allem esou gutt dosteet duerch Exporter, da muss ee feststellen, datt 50% vun den Exporter vun Däitschland innerhalb vun der EU ginn, dat heescht, si profitéiere vun deem Bannemaart, deem kafkraaftstaarke Bannemaart.

Dat heescht dat, wat den Altkanzler Helmut Schmidt - mat deem ech a senger Carrière sécherlech net ëmmer d'accord war, mä vun deem ech fonnt hunn, datt en um SPD-Parteidag eng brilliant Ried gehalen huet - kierzlech och do gesot huet, datt - vläicht e bëssen iwwerspëtzt - de Griichen hir Scholden, dat sinn den Däitschen hir Exportiwwerschëss. An ech mengen, dee Saz, dee gëllt net nëmme fir d'Griichen, mä dee gëllt fir eis alleguerte respektiv fir alles, wat an der Europäescher Unioun leeft. De Wuelstand, deen déi Länner hunn, déi nach gutt dostinn, deen hu se nëmmen, well anerer och mat am Boot waren an dohinner konnt exportéiert ginn.

Et mécht duerfir och kee Sënn, nozedenken iwwer zum Beispill en Erausgeheie vun de Griichen an - wie weess? - muer de Portugisen, de Spuenier oder den Iren aus dem Euro. Wann d'Griiche muer aus dem Euro erausfléien, da musse se mat engem staark ofgewäerten Drachme hir héich Schold, déi se awer an Euro hunn, zréckbezuelen. Ech brauch jo kengem ze soen, datt dat definitiv net méi géif opgoen! Mä dat wär net nëmmen dat definitiivt Enn vun deem Land, mä dat géif an deem Land, soen ech lech, zu engem Biergerkrich féieren.

Deen, deen de Leit dobausse wëllt wäissmaachen, den haarde Kär vun Eurolänner kéint mat engem Trümmerhaufe ronderëm sech gemittlech weiderexistéieren, dee bedreift en extrem geféierleche Populismus a setzt d'Zukunft an de Fridde vun Europa an donc och vu senger eegener Bevölkerung op d'Spill.

Duerfir, mir brauche sécherlech méi verbindlech budgetär a finanziell Spillregelen an Europa, mä mir brauchen och eng gemeinsam europäesch Scholdenhaftung, dat heescht „Euro-Bonds". An ech si frou, datt ech konnt liesen an engem Interview an der „Süddeutsche Zeitung", datt eise Premierminister sech weider duerfir asetzt.

An deem Kontext fannen ech et dann och total onseriö, datt de Finanzminister der Madame Merkel hiren nationalistesche Crashkurs fiert, währenddeem de Premierminister sech ebe fir déi „Euro-Bonds" asetzt. An Tëschenzäit ass all Mount, all Dag, dee verluer geet, ier hei konsequent gehandelt gëtt, ze vill verluer.

Och d'Madame Merkel misst spéitstens no hirer Pressekonferenz vun de Méindeg an der direkt folgender Ofwäertung vu Standard & Poor's vun Däitschland an enger Rei aneren Triple-A-Länner verstanen hunn, datt Kosmetik a falsch Léisungen näischt daachen, fir d'Lag ze verbesseren oder ze berouegen.

An ech ginn dem Här Lux recht, an ech hunn et gutt fonnt, datt en haut de Moien och hei zitéiert huet dat, wat d'Beweggrënn ware vu Standard & Poor's ënner anerem, fir deen Triple-A ofzewäerten. Do sinn alleguerten déi dote Punkten, déi ech elo opgezielt hunn, mat derbäi.

Drëttens, et muss awer an Europa kee mengen, datt nëmme mat grouss ugeluechten Austeritéitsprogrammer d'Kris ze iwwerwanne wär. Wann niewent Spuermoossnamen net gläichzäiteg ee groussen europäeschen Investitiounsprogramm opgeluecht gëtt, da wäert d'Kris sech just weider verschlëmmeren.

Par contre, wann an Europa intelligent Investitiounsprogrammer, zum Beispill an de Beräicher Energieeffizienz oder erneierbar Energien, lancéiert ginn, dann erreeche mer véier Saache gläichzäiteg: éischtens Wuesstum, an domadder och erëm Recetten oder méi Recetten, fir datt d'Scholden iwwerhaapt kënnen zréckbezuelt ginn; zweetens, mir schafen Aarbechtsplazen, mir bekämpfen also de Chômage; drëttens, mir bedreiwen aktive Klimaschutz. A véiertens - och ganz wichteg -, mir besetze wirtschaftlech Technologië vun der Zukunft, well et sinn déi, déi d'21. Jorhonnert wäerten dominéieren a wou am meeschte Wuesstum sech och wäert ze erwaarde sinn.

En europäeschen „green new deal" fir Wuesstum an Aarbechtsplazen, dee brauche mer onbedéngt begleedend zu den noutwendege Spuermoossnamen!

Véiertens, wa mer keng Léieren aus der Finanzkris zéien, dat heescht, wa mer et net fäerdegbréngen, d'Finanzwelt esou ze reguléieren, datt an Zukunft net méi de kuerzfristege maximale Rendement, mä de gesonden Intérêt vun der Realwirtschaft am Vierdergrond steet, da renne mer vun enger Finanzkris an déi nächst a mat ëmmer méi dramatesche Konsequenze respektiv politeschen Instabilitéiten.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mir liewen an enger schwéierer, an enger problematescher an an enger riskanter Zäit. Mä an esou enger Zäit gëtt an der Politik, wéi et op Däitsch esou schéin heescht „die Spreu vom Weizen getrennt".

Bei enger Debatt iwwert d'Budgets- a Finanzpolitik vun haut, do kann ee sech net méi verstoppen hanner bëllege Sprëch an Ausrieden oder primitivem Populismus. Duerfir ass d'Lag ze vill eescht. Et muss Faarf bekannt ginn. Et muss een eng Linn hunn. Et muss ee positiv Zilsetzungen hunn. D'Leit erwaarde vun eis, datt mer net bëlleg op déi nächst Wahle kucken, mä soen, wat wierklech ass, wat mer wierklech mengen, an datt mer och deementspriechend handelen.

D'Kris ka fir d'Politik eng Chance sinn, fir d'Primat an der Gesellschaft zréckzegewannen. De Sproch, datt all Kris och eng Chance ass, deen ass sécherlech ultrabanal, mä en ass richteg, awer ënnert der Konditioun, datt mer déi richteg Léieren zéien an déi richteg Weiche stellen.

Duerfir geet et haut och net méi duer, fir sech nach just derduerchzewurschtelen, wéi dës Regierung dat mécht. De Problem bei dëser Regierung ass, datt se als Kollektiv midd ass, keng Visioune méi huet a sech fir näischt méi kann décidéieren.

De frappantsten Ausdrock an deene leschte Wochen dovunner war d'Demissioun vum Wirtschaftsminister. Net, datt mer eis falsch verstinn: Et ass och engem Politiker säi Recht, fir ze soen: „Ech hunn es genuch, ech halen op." Mä an deem heite Fall huet d'Aart a Weis, wéi en opgehalen huet, alles ausgesot iwwert den Zoustand vun dëser Regierung! Schonn ee Joer virdrun huet en öffentlech säin Onmutt matgedeelt a seng Regierung als handlungsonfäeg duergestallt. Hien ass eigentlech de gelieftenen Ausdrock vun der Middegkeet vun dëser Regierung. An deementspriechend gesinn och d'Finanzgestioun an d'Finanzperspektive vun dëser Regierung aus!

Nach ni, Dir Dammen an Dir Hären, ass et eis Gréng als Oppositiounspartei esou liichtgefall, géint ee Budget ze stëmmen, wéi géint dësen!

Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Ech soen dem Här Bausch Merci. An ech géif lech proposéieren, datt mer de Mëtteg eréischt géife mat eisen Debatten um hallwer dräi ufänken. All déi Kolleegen, déi elo net hei sinn, ginn iwwer E-Mail informéiert.

D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 12.55 heures)

- **L'actualité parlementaire sur www.chd.lu**
- **Retrouvez vos députés, tous les textes législatifs et documents parlementaires, les émissions «Chamber aktuell» et les vidéos des séances publiques sur www.chd.lu.**
- **La Chambre et les jeunes: si tu as entre 12 et 25 ans, consulte nos pages 'Junior' sur www.chd.lu, avec quiz, information et vidéo.**
- **L'actualité parlementaire vous intéresse? Consultez le site de la Chambre www.chd.lu.**
- **Comment est créée la loi? Toutes les explications en texte et en images, sur www.chd.lu.**
- **De la première assemblée parlementaire de 1841 à la Chambre des Députés d'aujourd'hui: retrouvez l'histoire parlementaire sur les pages «organisation et fonctionnement» de la Chambre des Députés.**

d'Chamber online op

www.chd.lu